

SINDICATURA DE COMPTES
DE LA COMUNITAT VALENCIANA

AUDITORIA OPERATIVA DE LA GESTIÓ I RECAPTACIÓ DELS TRIBUTS LOCALS

Exercici 2022

RESUM

El Consell de la Sindicatura de Comptes va acordar incloure en els programes anuals d'actuació de 2023 i 2024 l'auditoria operativa de la gestió i recaptació dels tributs locals.

L'objectiu de la fiscalització és avaluar en termes d'eficiència, eficàcia i economia la gestió i recaptació dels tributs locals, específicament de l'impost sobre béns immobles (d'ara en avant, IBI) i l'impost de vehicles de tracció mecànica (d'ara en avant, IVTM). Per a poder avaluar aquesta gestió amb aquests criteris s'han definit els següents objectius concrets, formulats en termes de preguntes:

Objectiu 1. Els ajuntaments han adaptat la normativa estatal de gestió tributària al seu règim d'organització i funcionament intern?

Objectiu 2. Els ajuntaments han exercit la potestat que els atribueix la Llei Reguladora d'Hisendes Locals per a graduar la fiscalitat de l'IBI i de l'IVTM?

Objectiu 3. La fiscalitat local a la Comunitat Valenciana difereix significativament de la d'altres territoris?

Objectiu 4. Els ajuntaments han adoptat mesures encaminades a fer una gestió més eficient dels tributs locals?

Objectiu 5. La gestió recaptadora dels ajuntaments aconsegueix la millor relació possible entre els resultats obtinguts i els recursos utilitzats per a aconseguir-los?

L'àmbit temporal de la fiscalització s'ha centrat en l'exercici 2022, si bé alguns dels indicadors que donen resposta a determinades preguntes estan referits a un espai temporal més ampli.

L'àmbit subjectiu es refereix als ajuntaments de la Comunitat Valenciana que no tenen delegada la gestió tributària en les diputacions provincials. Per a determinats subobjectius d'auditoria, les nostres observacions es refereixen a una mostra, que està constituïda per trenta municipis.

Entre les **conclusions** extretes del treball realitzat destaquem les següents:

- Els ajuntaments han adaptat, per mitjà de les seues ordenances fiscals, la normativa estatal reguladora de la gestió, liquidació, inspecció i recaptació dels tributs locals al règim d'organització i funcionament intern propi de cada un.
- Les entitats locals han exercit de forma limitada la potestat per a graduar la fiscalitat de l'IBI i de l'IVTM. La majoria dels ajuntaments de la Comunitat Valenciana no han incrementat ni reduït els tipus màxims i mínims de l'IBI que preveu la Llei Reguladora de les Hisendes Locals (LRHL), però sí que han augmentat les quotes mínimes de l'IVTM previstes en aquesta llei. Respecte a les bonificacions potestatives, els ajuntaments n'han establert algunes.

- La fiscalitat en el conjunt de municipis de la Comunitat Valenciana no difereix de manera significativa respecte a la d'altres municipis en la resta d'Espanya. El tipus impositiu efectiu de l'IBI a la Comunitat Valenciana és similar a la mitjana nacional (lleument superior en el cas de l'IBI urbà i lleugerament inferior en el cas de l'IBI rústic). Tampoc hi ha diferències significatives en la tarifa mitjana de l'IVTM en els municipis de la Comunitat Valenciana respecte a la mitjana en l'àmbit nacional.
- Els ajuntaments han adoptat, amb diferents graus d'abast, mesures per a ser més eficients en la gestió tributària, com ara la creació d'una estructura pròpia i diferenciada, la col·laboració interadministrativa, la disponibilitat d'una oficina virtual amb un catàleg complet que facilite al contribuent la realització de tràmits, o la possibilitat d'oferir modalitats alternatives de pagament. Entre les mesures que menys ajuntaments han posat en marxa, destaquen que no elaboren una memòria anual d'activitats del servei de gestió tributària o que no aproven un pla anual d'inspecció.
- L'èxit en la gestió dels rebuts amb escassa antiguitat (els de l'últim exercici) és molt similar entre els municipis de gestió directa i la gestió que realitzen les diputacions; no obstant això, en analitzar el compte d'un exercici recaptador, que inclou tant els càrrecs de l'exercici com el deute contret en exercicis anteriors, hi ha indicis per a pensar que les diputacions gestionen d'una manera més eficaç el deute més antic.
- El cost de la gestió directa pels municipis fiscalitzats és més elevat que el cost que suposaria delegar la gestió en les diputacions, especialment per als municipis de menor població. A major nivell d'externalització en empreses col·laboradores, el cost de la gestió sobre la recaptació augmenta i major és la diferència respecte al cost estimat de la delegació, en les diputacions, encara que aconseguen una major eficàcia recaptadora.

Entre les recomanacions que hem inclòs en el nostre informe, destaquem que els ajuntaments haurien de fer un estudi econòmic per a determinar quin és el cost real de la gestió directa dels tributs locals i comparar-lo amb el cost que suposaria la delegació en els serveis de gestió tributària de les diputacions provincials. Aquest estudi, juntament amb l'establiment d'**objectius quantitatius i indicadors** de l'activitat tributària, permetria avaluar si la delegació suposa una millora en l'eficiència de la gestió.

NOTA

Aquest resum pretén ajudar a comprendre els resultats del nostre informe i facilitar la tasca als lectors i als mitjans de comunicació. Recomanem llegir l'informe complet per a conèixer el vertader abast del treball realitzat.

Auditoria operativa de la gestió i recaptació dels tributs locals

Exercici 2022

Sindicatura de Comptes
de la Comunitat Valenciana

ÍNDEX (amb hipervincles)

1. Xifres clau	3
2. Objectius i abast de l'auditoria	4
3. Conclusions	8
4. Recomanacions	14
Apèndix 1. Activitat auditada	17
Apèndix 2. Enfocament metodològic	31
Apèndix 3. Observacions	33
Glossari de termes	81
Índex d'abreviacions	83
Annex I. Objectius, subobjectius i criteris d'auditoria	85
Tràmit d'al·legacions	91
Aprovació de l'Informe	92

NOTA SOBRE LA UNITAT MONETÀRIA

Totes les dades econòmiques d'aquest informe s'expressen en euros. S'ha efectuat un arrodoniment per a no mostrar els cèntims. Les dades representen sempre l'arrodoniment de cada valor exacte i no la suma de dades arrodonides.

1. XIFRES CLAU

474

DELS 542 MUNICIPIS

De la Comunitat Valenciana deleguen totalment o parcialment els seus tributs locals en la diputació

34,5%

DELS INGRESSOS CORRENTS

Pes relatiu de l'IBI (29,9%) i de l'IVTM (4,6%) sobre el total d'ingressos per operacions corrents en el conjunt de la Comunitat Valenciana

3,5%

SOBRE LA RECAPTACIÓ

Cost de la gestió directa davant d'un 2,8% que estimem que suposaria delegar en la diputació

21

Dels 30 municipis fiscalitzats (70%) han aprovat una ordenança fiscal general en la qual es regule la gestió, liquidació, inspecció i recaptació dels seus tributs propis

82,1%

Dels municipis de la Comunitat Valenciana han utilitzat la prerrogativa d'incrementar les quotes de l'IVTM que preveu la Llei (73% en tot Espanya)

6

Dels 30 municipis fiscalitzats (20%) han establert un gravamen complementari en els béns immobles d'ús residencial que es troben desocupats (article 72.4 de l'LRHL)

2

Dels 30 municipis fiscalitzats (6,7%) han establert una bonificació a favor d'immobles urbans ubicats en nuclis aïllats del municipi (article 74.1 de l'LRHL)

0,67%

0,63%

Tipus mitjà efectiu de l'IBI urbà i de l'IBI rústic a la Comunitat Valenciana (la mitjana nacional és del 0,58% i el 0,72% respectivament)

11

Dels 30 municipis fiscalitzats (36,7%) disposen d'un pla d'inspecció per a l'exercici 2022, dels quals únicament 5 han avaluat els resultats de les actuacions planificades

93,3%

Proporció dels drets contrets per IBI en 2022 que han sigut cobrats a 30 de setembre de 2023 pels municipis amb gestió directa (95,2% el percentatge de cobrament per les diputacions provincials)

83,2%

Proporció dels drets contrets per IVTM en 2022 que han sigut cobrats a 30 de setembre de 2023 pels municipis amb gestió directa (84,9% el percentatge de cobrament per les diputacions provincials)

12,3%

Grau de recaptació en executiva dels rebuts d'IVTM pels 30 municipis fiscalitzats durant l'exercici 2022 (24,6% per les diputacions provincials)

2. OBJECTIUS I ABAST DE L'AUDITORIA

L'article 6 de la Llei de la Generalitat Valenciana 6/1985, d'11 de maig, de Sindicatura de Comptes, inclou entre les seues funcions, a més de les referides al control extern de la gestió economicofinancera del sector públic valencià i dels seus comptes, aquelles que d'acord amb l'ordenament jurídic siguen convenients per a assegurar adequadament el compliment dels principis financers, de legalitat, d'eficàcia i d'economia i de transparència, exigibles al sector públic, així com la sostenibilitat ambiental i la igualtat de gènere. D'altra banda, l'article 9.3 de la mateixa llei determina que els informes han de pronunciar-se, entre altres qüestions, sobre si la gestió dels recursos humans, materials i dels fons pressupostaris s'ha desenvolupat de manera econòmica i eficient, i avaluar el grau d'eficàcia en l'assoliment dels objectius previstos.

D'acord amb el que s'ha esmentat en el paràgraf anterior, el Consell de la Sindicatura de Comptes va acordar incloure en els programes anuals d'actuació de 2023 i 2024 l'auditoria operativa de la gestió i recaptació dels tributs locals.

L'objectiu de la fiscalització és avaluar en termes d'eficiència, eficàcia i economia la gestió i recaptació dels tributs locals, específicament de l'impost sobre béns immobles (d'ara en avant, IBI) i l'impost de vehicles de tracció mecànica (d'ara en avant, IVTM). En aquest sentit, ens centrarem a analitzar si la gestió dels recursos humans, materials i dels fons pressupostaris s'ha desenvolupat de manera econòmica, eficient i eficaç en l'assoliment dels objectius previstos.

Per a poder avaluar aquesta gestió amb aquests criteris s'han definit els següents objectius concrets, formulats en termes de preguntes:

Objectiu 1. Els ajuntaments han adaptat la normativa estatal de gestió tributària al seu règim d'organització i funcionament intern?

Objectiu 2. Els ajuntaments han exercit la potestat que els atribueix la Llei Reguladora d'Hisendes Locals¹ per a graduar la fiscalitat² de l'IBI i de l'IVTM?

Objectiu 3. La fiscalitat local a la Comunitat Valenciana difereix significativament de la d'altres territoris?

Objectiu 4. Els ajuntaments han adoptat mesures encaminades a fer una gestió més eficient dels tributs locals?

¹ Reial Decret Legislatiu 2/2004, de 5 de març, pel qual s'aprova el text refós de la Llei Reguladora de les Hisendes Locals. D'ara en avant, LRHL.

² A l'efecte del nostre informe, hem definit la fiscalitat com la capacitat d'una entitat local per a augmentar o disminuir el tipus impositiu efectiu de l'IBI i la tarifa mitjana de l'IVTM. Aquest concepte difereix del terme tradicional *pressió fiscal*, que mesura el pes de la recaptació tributària en relació amb el producte interior brut.

Objectiu 5. La gestió recaptadora dels ajuntaments aconseguix la millor relació possible entre els resultats obtinguts i els recursos utilitzats per a aconseguir-los?

Per a facilitar l'obtenció de respostes, hem desglossat els cinc objectius en diversos subobjectius i, al seu torn, en qüestions d'auditoria, i per a cada una d'aquestes preguntes hem definit criteris d'auditoria (vegeu l'annex I).

L'àmbit temporal de la fiscalització s'ha centrat en l'exercici 2022, si bé alguns dels indicadors que donen resposta a determinades preguntes es refereixen a un espai temporal més ampli.

Amb caràcter general,³ l'àmbit subjectiu d'aquesta fiscalització es refereix als ajuntaments de la Comunitat Valenciana que no tenen delegada la gestió tributària en les diputacions provincials. Per això, per a determinats subobjectius d'auditoria, les nostres observacions es refereixen a una mostra, que està constituïda per 30 entitats, seleccionades d'acord amb els criteris següents:

- a) Tots els municipis amb gestió directa de menys de 1.000 habitants (4 municipis).
- b) Tots els municipis amb gestió directa de més de 50.000 habitants (6 municipis).
- c) En el tram entre 1.000 a 15.000 habitants, els 10 municipis amb gestió directa amb major volum d'ingressos pressupostaris per IBI i IVTM en l'exercici 2021.
- d) En el tram entre 15.001 a 50.000 habitants, els 10 municipis amb gestió directa amb major volum d'ingressos pressupostaris per IBI i IVTM en l'exercici 2021.

Amb aquests criteris, arribem al 44% dels municipis de la Comunitat Valenciana amb gestió directa,⁴ que representen el 78% dels seus drets reconeguts nets per IBI i IVTM en 2021.⁵

³ En funció de la disponibilitat d'informació, hem donat resposta a algunes de les preguntes d'auditoria de manera global per al conjunt de les 542 entitats locals de la Comunitat Valenciana, sense distingir entre els municipis amb gestió directa dels que deleguen en les diputacions.

⁴ Gestió directa inclou tots els municipis que duen a terme la gestió tributària exclusivament amb mitjans propis o comptant amb entitats col·laboradores, és a dir, tots els que no deleguen aquestes competències en les diputacions.

⁵ La mostra es va realitzar sobre la base de la informació de la liquidació del pressupost de l'exercici 2021, últim retut en la data d'inici de la nostra fiscalització.

Quadre 1. Mostra d'entitats locals subjectes a la fiscalització. Nombre de municipis

Tram	Gestió directa			Total
	Alacant	Castelló	València	
Menys de 1.000 hab.			4	4
Entre 1.000 i 15.000 hab.		1	9	10
Entre 15.001 i 50.000 hab.	1	3	6	10
Més de 50.000 hab.		2	4	6
Total	1	6	23	30

Font: Elaboració pròpia

Quadre 2. Mostra d'entitats locals subjectes a la fiscalització. Drets reconeguts nets per IBI i per IVTM. Exercici 2021. Euros

Tram	Gestió directa			Total
	Alacant	Castelló	València	
Menys de 1.000 hab.			1.001.414	1.001.414
Entre 1.000 i 15.000 hab.		13.104.031	43.398.645	56.502.676
Entre 15.001 i 50.000 hab.	19.673.053	39.149.845	66.508.217	125.331.115
Més de 50.000 hab.		94.154.857	331.427.590	425.582.447
Total	19.673.053	146.408.733	442.335.866	608.417.652

Font: Elaboració pròpia

La mostra està constituïda pels municipis següents:

Quadre 3. Mostra d'entitats locals subjectes a la fiscalització. Municipis, per tram de població i província

Tram de població	Municipi	Província
Menys de 1.000 habitants	Alfauir	València
	Algar de Palància	València
	Dosaigües	València
	l'Énova	València
Entre 1.000 i 15.000 habitants	Alginet	València
	Almussafes	València
	Benaguasil	València
	Benifaió	València
	Canet d'en Berenguer	València
	Xest	València
	Cofrents	València
	Godella	València
	l'Alcúdia	València
	Orpesa	Castelló
Entre 15.001 i 50.000 habitants	Alzira	València
	Benicàssim	Castelló
	Borriana	Castelló
	Xàbia	Alacant
	la Vall d'Uixó	Castelló
	Manises	València
	Mislata	València
	Oliva	València
	Riba-roja de Túria	València
	Sueca	València
Més de 50.000 habitants	Castelló de la Plana	Castelló
	Paterna	València
	Sagunt	València
	Torrent	València
	València	València
	Vila-real	Castelló

Font: Elaboració pròpia

Queda expressament fora del nostre abast la gestió censal dels béns immobles i dels vehicles.

L'apartat 3 d'aquest informe conté les conclusions més rellevants com a resposta als cinc objectius esmentats adés. L'apartat 4 recull les recomanacions per a la millora de la gestió i recaptació dels tributs locals.

L'Informe inclou també tres apèndixs:

- En l'apèndix 1 es descriu l'activitat auditada.
- L'apèndix 2 resumeix el nostre enfocament metodològic.
- L'apèndix 3 recull les nostres observacions, formulades per a cada un dels objectius, subobjectius i qüestions d'auditoria, que suporten les conclusions.

Hem dut a terme el treball de conformitat amb els *Principis fonamentals de fiscalització de les institucions públiques de control extern* i amb les normes tècniques d'auditoria aprovades pel Consell de la Sindicatura, recollides en el *Manual de fiscalització* de la Sindicatura de Comptes, especialment en la GPF-OCEX 3000 d'aquest manual, "Norma per a l'auditoria operativa", que adapta a les necessitats de la Sindicatura els aspectes rellevants de les normes aprovades per les institucions de control extern sobre la fiscalització operativa, les normes ISSAI 3000 i ISSAI-ES 300.

Per a dur a terme aquesta auditoria operativa, s'ha realitzat prèviament una anàlisi de l'entorn relacionat amb la matèria. Per a això, s'ha consultat i analitzat la documentació que s'ha considerat més rellevant en aquest àmbit, referida bàsicament a la legislació aplicable, informació economicopressupostària, enquestes i estadístiques oficials, informes d'òrgans de control i articles d'opinió.

Agraïm la col·laboració prestada en la realització del treball al personal dels trenta ajuntaments fiscalitzats i de les tres diputacions provincials, que no són objecte de fiscalització, però a les quals s'ha sol·licitat informació per a la realització de determinades proves d'auditoria.

3. CONCLUSIONS

3.1. EN RELACIÓ AMB L'ADAPTACIÓ DEL RÉGIM D'ORGANITZACIÓ I FUNCIONAMENT INTERN DELS AJUNTAMENTS A LA NORMATIVA ESTATAL

Els ajuntaments han adaptat, per mitjà de les seues ordenances fiscals, la normativa estatal reguladora de la gestió tributària local al règim d'organització i funcionament intern propi de cada un.

Aquesta conclusió general està fonamentada en les següents conclusions parcials:

1. El 70% dels ajuntaments fiscalitzats han aprovat una ordenança fiscal general en la qual es regula la gestió, liquidació, inspecció i recaptació dels seus tributs propis. Entre les

qüestions més significatives regulades en aquestes ordenances generals es troben, entre altres aspectes, l'ajornament i fraccionament, impugnació d'actes de gestió, procediment d'inspecció o òrgans competents de la gestió tributària i recaptadora (vegeu el subobjectiu 1.1).

2. La totalitat dels ajuntaments de la mostra han aprovat sengles ordenances fiscals, en les quals es desenvolupa el règim jurídic de l'IBI i de l'IVTM, si bé no tots tenen publicada una versió consolidada en les pàgines web respectives (vegeu els subobjectius 1.2 i 1.3).

3.2. EN RELACIÓ AMB LA POTESTAT QUE ATRIBUEIX L'LRHL ALS AJUNTAMENTS PER A GRADUAR LA FISCALITAT DE L'IBI I DE L'IVTM

Les entitats locals han exercit de manera limitada la potestat per a graduar la fiscalitat de l'IBI i de l'IVTM. La majoria dels ajuntaments de la Comunitat Valenciana no han incrementat ni reduït els tipus màxims i mínims de l'IBI que preveu la Llei Reguladora de les Hisendes Locals (LRHL), però sí que han augmentat les quotes mínimes de l'IVTM previstes en aquesta llei. Respecte a les bonificacions potestatives, els ajuntaments han establert, amb caràcter general, la referida a les característiques dels vehicles i la seua incidència en el medi ambient (IVTM) i la que beneficia les famílies nombroses (IBI).

Aquesta conclusió general està fonamentada en les següents conclusions parcials:

1. Cap ajuntament de la Comunitat Valenciana ha incrementat el tipus màxim impositiu de l'IBI urbà, mentre que únicament 17 han incrementat el de l'IBI rústic (3,1%). Aquesta tendència és similar a la resta d'ajuntaments en el territori espanyol, ja que només 14 municipis (0,2%) han incrementat el tipus de gravamen de l'IBI urbà i 380 municipis (5,1%) han incrementat el tipus de gravamen de l'IBI rústic sobre la base de l'article 72.3 de l'LRHL (vegeu la qüestió d'auditoria 2.1.1).
2. Ni a la Comunitat Valenciana ni en la resta de les comunitats autònomes els ajuntaments utilitzen la prerrogativa regulada en l'article 72.5 de l'LRHL per la qual es poden reduir transitòriament els tipus impositius mínims fixats per la llei esmentada: únicament en dos municipis s'ha reduït en el tipus de gravamen mínim de l'IBI urbà (un dels quals de la Comunitat Valenciana) i cap ajuntament ha reduït el tipus impositiu mínim de l'IBI rústic (vegeu la qüestió d'auditoria 2.1.2).
3. Els municipis han utilitzat la prerrogativa d'incrementar les quotes de l'IVTM tant en l'àmbit de la Comunitat Valenciana (82,1% de la totalitat dels municipis) com en la resta de les comunitats autònomes, amb una mitjana del 73% (vegeu la qüestió d'auditoria 2.1.3).
4. Entre els trenta municipis que hem fiscalitzat, únicament set (23,3%) han establert tipus de gravamen diferenciats en l'IBI per als béns immobles urbans que no tinguen un ús residencial i només sis (20%) han establert un gravamen complementari en els béns immobles d'ús residencial que es troben desocupats (vegeu les qüestions d'auditoria 2.2.1 i 2.2.2).

5. Els ajuntaments han utilitzat majoritàriament determinades bonificacions com l'aplicable a l'IVTM segons les característiques dels vehicles i la seua incidència en el medi ambient (90% dels ajuntaments de la mostra), la bonificació a favor de subjectes passius de l'IBI que tenen la condició de titulars de família nombrosa (83,3%) o l'aplicable per als béns immobles en els quals s'hagen instal·lat sistemes per a l'aprofitament tèrmic o elèctric d'energia solar (66,7%). No obstant això, no s'ha establert un altre tipus de bonificacions potestatives previstes per l'LRHL, com la prevista a favor d'immobles urbans situats en nuclis aïllats del municipi o la prevista per als béns immobles en els quals s'hagen instal·lat sistemes de punts de recàrrega per a vehicles (vegeu les qüestions d'auditoria 2.2.3 a 2.2.7).

3.3. EN RELACIÓ AMB LA FISCALITAT LOCAL A LA COMUNITAT VALENCIANA RESPECTE A LA D'ALTRES TERRITORIS

La fiscalitat en el conjunt de municipis de la Comunitat Valenciana no difereix de manera significativa respecte a la d'uns altres en la resta d'Espanya. El tipus impositiu efectiu a la Comunitat Valenciana és similar a la mitjana nacional (lleument superior en el cas de l'IBI urbà i lleument inferior en el cas de l'IBI rústic). Tampoc hi ha diferències significatives en la tarifa mitjana de l'IVTM en els municipis de la Comunitat Valenciana respecte a la mitjana en l'àmbit nacional.

Aquesta conclusió general està fonamentada en les següents conclusions parcials:

1. El grau d'autonomia fiscal⁶ del conjunt de les entitats locals (d'ara en avant, EL) de la Comunitat Valenciana és del 47,4% i se situa en la novena posició del rànquing comunitat autònoma amb major grau d'autonomia fiscal, lleugerament per damunt de la mitjana nacional, que és del 46,6% (vegeu el subobjectiu 3.1).
2. La mitjana nacional del tipus impositiu efectiu de l'IBI urbà és el 0,58% i la Comunitat Valenciana se situa en tercer lloc respecte a les comunitats amb majors tipus impositius efectius de l'IBI urbà amb un 0,67%.

Respecte al tipus impositiu efectiu de l'IBI rústic, la mitjana nacional és el 0,72% i la Comunitat Valenciana (0,63%) se situa en huitè lloc respecte a les comunitats amb majors tipus impositius efectius de l'IBI rústic (vegeu la qüestió d'auditoria 3.2.1).

3. A la Comunitat Valenciana, la tarifa mitjana de l'IVTM per a vehicles que es troben en el rang de 8 a 11,99 CV és de 46,6 euros, i se situa en sisena posició respecte a la resta de comunitats autònomes i per damunt de la tarifa mitjana nacional, que és de 42,2 euros (vegeu la qüestió d'auditoria 3.2.2).

⁶ Quocient entre els drets reconeguts nets dels tributs locals propis i els drets reconeguts nets dels ingressos no financers.

3.4. EN RELACIÓ AMB LES MESURES ADOPTADES PELS AJUNTAMENTS ENCAMINADES A FER UNA GESTIÓ MÉS EFICIENT DELS TRIBUTS LOCALS

Els ajuntaments han adoptat, amb diferents graus d'abast, mesures per a ser més eficients en la gestió tributària, com ara la creació d'una estructura pròpia i diferenciada, la col·laboració interadministrativa, la disponibilitat d'una oficina virtual amb un catàleg complet que facilite al contribuent la realització de tràmits, o la possibilitat d'oferir modalitats alternatives de pagament. Entre les mesures que menys ajuntaments han posat en marxa, destaquen que no elaboren una memòria anual d'activitats del servei de gestió tributària o que no aproven un pla anual d'inspecció.

El grau d'implementació de les mesures analitzades és proporcional a la grandària dels municipis (amb caràcter general, a més grandària, més mesures implementades). Resulta rellevant que cap dels que tenen menys de 1.000 habitants han adoptat mesures clau com la bonificació per domiciliació bancària, la subscripció de convenis amb el Registre de Mercantil i de la Propietat, amb el Col·legi de Notaris o amb la Direcció General de Trànsit, o l'aprovació d'un pla d'inspecció.

Aquestes conclusions generals estan fonamentades en les següents conclusions parcials:

1. Una part significativa dels ajuntaments (60% de la mostra) disposa d'una estructura pròpia i diferenciada de gestió tributària, especialment en els municipis de més població (vegeu el subobjectiu 4.1).
2. És rellevant l'ús de serveis externs (principalment respecte a l'actualització i conservació del cadastre immobiliari i la col·laboració en la gestió recaptadora) per a completar el procés de gestió tributària tant en termes del total de municipis de la mostra (66,7%) com en termes relatius a cada tram de població a excepció dels municipis de més de 50.000 habitants, que pràcticament no compten amb col·laboració externa per a la prestació del servei de gestió tributària (vegeu el subobjectiu 4.2).
3. Un percentatge reduït dels ajuntaments (23,3% dels municipis de la mostra) han elaborat una memòria d'activitats sobre la gestió tributària de l'exercici 2022. En les memòries elaborades s'estableixen indicadors d'evolució de les principals activitats desenvolupades, com ara liquidació o recaptació, però no s'estableixen objectius quantificats que es pretenguin aconseguir, ni mesures correctores en cas de no aconseguir-se (vegeu les qüestions d'auditoria 4.3.1 i 4.3.2).
4. En la majoria dels municipis (76,7% dels ajuntaments fiscalitzats) es regula una exempció en l'IBI si la quota líquida no supera una quantia mínima. L'exempció oscil·la, per regla general, entre l'interval de 3 a 12 euros (vegeu el subobjectiu 4.4).
5. El 56,7% dels ajuntaments que integren la mostra permeten l'agrupació en un únic document de cobrament quan la titularitat de diversos immobles de naturalesa rústica recau en un mateix subjecte passiu (vegeu el subobjectiu 4.5).
6. La majoria dels ajuntaments (60% de la mostra) no concedeixen cap tipus de bonificació al subjecte passiu que domicilie el pagament de les seues obligacions tributàries, si bé

en la majoria de les ordenances s'especifica la domiciliació bancària com una via per al compliment del pagament dels deutes tributaris (vegeu el subobjectiu 4.6 i la qüestió d'auditoria 4.10.1).

7. Hem constatat una alta subscripció del conveni amb el cadastre (76,7% dels municipis fiscalitzats) i amb el conveni de la Federació Espanyola de Municipis i Províncies (d'ara en avant, FEMP) i l'Agència Estatal d'Administració Tributària (d'ara en avant, AEAT) (90%), i una adhesió intermèdia al conveni formalitzat entre la Direcció General de Trànsit (d'ara en avant, DGT) i la FEMP (46,7%).

No obstant això, és menys freqüent la subscripció d'altres possibles convenis que també podrien millorar l'eficiència en la gestió tributària, com el conveni amb els registres mercantils i de la propietat (únicament el 23,3% dels municipis de la mostra) i amb el Col·legi de Notaris de la Comunitat Valenciana (33,3%).

També l'adhesió al conveni entre la Federació Valenciana de Municipis i Províncies i l'Agència Tributària Valenciana (d'ara en avant, ATV) és molt baixa, amb un percentatge de només el 16,7% (vegeu el subobjectiu 4.7).

8. Onze dels trenta ajuntaments fiscalitzats (36,7%) disposen de pla d'inspecció per a l'exercici 2022, dels quals únicament cinc han avaluat els resultats de les actuacions inspectores. Aquestes avaluacions consisteixen principalment en l'elaboració d'una memòria de les actuacions realitzades i una anàlisi quantitativa d'evolució temporal dels expedients tramitats i el deute fiscal regularitzat per àrea d'actuació. En aquests plans d'inspecció no s'estableixen els objectius a aconseguir en la fase d'execució d'aquest pla (vegeu el subobjectiu 4.8).
9. Respecte a la transparència i l'accés a la informació, la majoria dels ajuntaments publiquen en la seua pàgina web el calendari fiscal de recaptació (83,3% de la mostra) i un número d'atenció telefònica en matèria de gestió tributària (56,7% de la mostra) (vegeu les qüestions d'auditoria 4.9.1 i 4.9.2).
10. A fi de facilitar als contribuents l'obligació de pagament, la majoria dels ajuntaments (80% de la mostra) regulen l'ajornament-fraccionament dels deutes tributaris, encara que aquest percentatge es redueix (únicament un 33,3% de la mostra) respecte a la regulació del pla personalitzat de pagament (vegeu les qüestions d'auditoria 4.10.2 i 4.10.3).
11. La majoria dels ajuntaments (90% de la mostra) han posat en marxa una oficina virtual amb un catàleg complet que facilita al contribuent la realització de tràmits de manera electrònica (vegeu el subobjectiu 4.11).

3.5. EN RELACIÓ AMB L'EFICIÈNCIA EN LA GESTIÓ RECAPTADORA DELS AJUNTAMENTS

Atés el seu pes en el finançament dels ajuntaments, l'import liquidat per l'IBI urbà és determinant perquè les entitats locals aconseguisquen un superàvit pressupostari, perquè hem observat una forta correlació⁷ entre el valor cadastral agregat dels immobles situats en els seus termes municipals i el resultat pressupostari ajustat.

L'èxit en la gestió dels rebuts amb escassa antiguitat (els de l'últim exercici) és molt similar entre els municipis de gestió directa i la gestió que fan les diputacions; no obstant això, en analitzar el compte d'un exercici recaptador, que inclou tant els càrrecs de l'exercici com el deute contret en exercicis anteriors, hi ha indicis per a pensar que les diputacions gestionen d'una manera més eficaç el deute més antic.

El cost de la gestió directa pels municipis fiscalitzats és més elevat que el cost que suposaria delegar la gestió en les diputacions, especialment per als municipis de menor població.

Aquestes conclusions generals estan fonamentades en les següents conclusions parcials:

1. Hi ha una relació notable ($r = 0,76$)⁸ entre el valor cadastral i el resultat pressupostari ajustat de les entitats locals, la qual cosa suggereix que la recaptació de l'IBI pot influir en la capacitat dels ajuntaments per a aconseguir un major o menor superàvit pressupostari (vegeu el subobjectiu 5.1).
2. El grau de recaptació⁹ aconseguit pel conjunt de les EL de la Comunitat Valenciana és del 89,7%, que és superior a la mitjana nacional (87%) i se situa en la setena posició del rànquing per comunitat autònoma amb major grau de recaptació (vegeu el subobjectiu 5.2).
3. En relació amb la gestió de la recaptació en voluntària al llarg de l'exercici 2022, no hi ha diferències molt significatives en l'IBI, excepte per al tram de municipis de menys grandària, entre els quals s'aprecia una eficàcia menor. Entre els trenta municipis fiscalitzats, que fan la gestió directa, tan sols ha passat a fase executiva el 8,9% de l'import total a gestionar en voluntària, percentatge lleugerament superior al conjunt de les tres diputacions (8,4%).

Respecte a l'IVTM hi ha diferències més notables. La proporció del que han cobrat els municipis de gestió directa és quasi nou punts inferior al que han aconseguit les diputacions en conjunt (80,5%), de tal manera que el percentatge dels imports que

⁷ El concepte estadístic de correlació és una mesura de la tendència de l'evolució de dues variables. Correlació no significa necessàriament causalitat, perquè poden existir altres variables explicatives.

⁸ Coeficient de correlació lineal de Pearson.

⁹ Quocient entre la recaptació i els drets reconeguts nets segons la liquidació del pressupost d'ingressos.

passen a executiva entre els municipis que gestionen de manera directa representa el 26,3% (davant del 16,8% de les diputacions). Vegeu la qüestió d'auditoria 5.3.1.

4. En relació amb la gestió de la recaptació en executiva en un període (2022), l'eficàcia de les diputacions és superior als municipis de gestió directa, especialment de l'IVTM, on s'observa una diferència superior als dotze punts percentuals entre el que han cobrat els municipis fiscalitzats (12,3%) respecte al que han cobrat les tres diputacions (24,6%). També hi ha diferències en aquest indicador referit a l'IBI, però de menor quantia. L'eficàcia dels municipis de menys grandària és sensiblement inferior a l'aconseguida per les diputacions (vegeu la qüestió d'auditoria 5.3.2).
5. En analitzar el compte d'un exercici recaptador, que inclou els càrrecs de l'exercici però també el deute contret en exercicis anteriors, hi ha indicis per a pensar que les diputacions gestionen d'una manera més eficaç el deute més antic (vegeu el punt 4); no obstant això, els percentatges de cobrament dels drets contrets en l'últim exercici (2022) són molt similars: els municipis de gestió directa han cobrat el 93,3% dels drets per IBI i el 83,2% dels de l'IVTM, mentre que les diputacions ens han informat que han cobrat el 95,2% i el 84,9% respectivament. Vegeu la qüestió d'auditoria 5.3.3.
6. Hem estimat que el cost de la delegació en els serveis de gestió tributària de les diputacions representaria un 2,8% sobre el total recaptat dels tributs i altres ingressos de dret públic, mentre que el cost propi informat pels ajuntaments fiscalitzats arriba al 3,5% de la recaptació total.

A més nivell d'externalització, el cost de la gestió sobre la recaptació augmenta, i més diferència respecte al cost estimat de la delegació en la diputació. És particularment significativa la diferència dels sis municipis, tots de la província de València, que han externalitzat la prestació del servei en una entitat col·laboradora, als quals els resulta més costós (5,4%) que si delegaren en la diputació (2,1%), si bé aconsegueixen, en línies generals, una major eficàcia recaptadora.

Un altre factor determinant és la grandària del municipi, perquè en els que tenen menor població s'observa la major diferència entre el cost propi i el que s'estima que suposaria delegar en la diputació corresponent (vegeu el subobjectiu 5.4).

4. RECOMANACIONS

Com a resultat del treball d'auditoria operativa, i d'acord amb el que s'estableix en l'article 12 de la Llei de Sindicatura de Comptes, convé efectuar les recomanacions que s'assenyalen a continuació:

1. Els ajuntaments que no ho hagen fet haurien d'aprovar una **ordenança fiscal general** i que aquesta reculli tots els aspectes significatius de la gestió tributària. Totes les ordenances fiscals vigents han de ser accessibles per als contribuents per mitjà de la **publicació d'una versió consolidada** a través de les respectives pàgines web o seus electròniques.

2. La determinació de **tipus impositius diferenciats** en funció de l'ús i del valor cadastral és una bona pràctica tant en l'àmbit de distribució de la renda (exercint major pressió fiscal sobre els contribuents de majors recursos) com en el d'ingressos tributaris locals (permet una major recaptació), per la qual cosa recomanem la posada en marxa d'aquesta prerrogativa.
3. L'establiment de **bonificacions potestatives** és una bona pràctica des del punt de vista social per a prendre en consideració les circumstàncies econòmiques i socials dels contribuents (com és el cas de la bonificació per família nombrosa) i permet incentivar actituds favorables a la protecció del medi ambient (bonificació per als béns immobles en els quals s'hagen instal·lat sistemes per a l'aprofitament tèrmic o elèctric d'energia solar, punts de recàrrega per a vehicles elèctrics o bonificació de l'IVTM segons les característiques dels vehicles i la seua incidència en el medi ambient). Per tot això, recomanem que es regulen aquestes bonificacions a aquells ajuntaments que encara no ho hagen fet.
4. Recomanem, per als ajuntaments que no ho tinguen establert, que elaboren una **memòria anual sobre la gestió tributària**, perquè constitueix un instrument bàsic per a avaluar la seua activitat. Addicionalment, han d'establir **objectius quantitius i indicadors** per a valorar si s'han aconseguit aquests objectius a fi d'establir les accions correctives pertinents. Aquests objectius haurien de recollir totes les activitats relacionades amb la gestió tributària, no exclusivament la liquidació i la recaptació.
5. Entre les mesures que poden implementar els ajuntaments per a incrementar l'eficiència en la gestió es troben:
 - establir una **exempció** per als rebuts l'import dels quals siga significativament inferior al cost de gestió;
 - regular l'agrupació en un **únic document de cobrament** de totes les quotes de l'IBI rústic relatives a un mateix subjecte passiu;
 - formalitzar **convenis per a la col·laboració i la transmissió d'informació** referent als elements que incideixen en la gestió tributària;
 - aprovar un **pla d'inspecció anual** que incloga la totalitat dels tributs locals;
 - publicar periòdicament el **calendari fiscal** en la pàgina web de manera clara i accessible;
 - establir canals efectius d'**informació i comunicació** amb el contribuent (telèfons d'informació, canals de missatgeria, eines d'assistència virtual...).
6. El fet de permetre als contribuents poder acomodar el pagament dels seus tributs locals a la seua situació financera en consideració de les seues circumstàncies econòmiques és una bona pràctica, tant des del punt de vista social com des del punt d'eficàcia en la recaptació (disminueix el risc d'impagament per falta de liquiditat en un moment puntual), per la qual cosa recomanem als ajuntaments que encara no ho hagen fet que

regulen el procediment de sol·licitud d'**ajornament fraccionat** dels deutes tributaris i/o **pla personalitzat de pagament**.

7. En termes generals, estimem que el catàleg de tràmits electrònics està àmpliament implantat en els municipis de la Comunitat Valenciana, encara que, com a punts de millora, proposem **ampliar el nombre de tràmits** que es poden fer electrònicament i **centralitzar en un únic canal (oficina virtual tributària)** tots els tràmits electrònics relacionats amb els tributs a fi de facilitar l'accés i la claredat d'aquests tràmits.
8. Els ajuntaments haurien d'elaborar un estudi econòmic per a determinar quin és el **cost real de la gestió directa** dels tributs locals i comparar-lo amb el cost que suposaria la delegació en els serveis de gestió tributària de les diputacions provincials.

APÈNDIX 1

Activitat auditada

1. FINANÇAMENT DE LES ENTITATS LOCALS¹⁰

L'autonomia local té una perspectiva financera que es tradueix en la capacitat de les entitats locals per a governar les hisendes respectives. Aquesta capacitat involucra les mateixes corporacions en el procés d'obtenció i ús dels seus recursos financers, i els permet incidir en la determinació del volum d'aquests i en la lliure organització de la seua despesa.

Implícit en el principi d'autonomia, i com a garantia d'aquest, hi ha el principi de suficiència financera, que es basa en les dues vies fonamentals i independents de finançament: els tributs propis i la participació en tributs de l'Estat que, des de 1988 i amb modificacions, funcionen de manera integrada amb l'objectiu de proporcionar el volum de recursos econòmics que garantisca l'efectivitat del principi.

La hisenda de les entitats locals està constituïda, des de la perspectiva de la seua naturalesa, pels recursos següents:

- Els ingressos procedents del seu patrimoni i altres de dret privat.
- Els tributs propis classificats en taxes, contribucions especials i impostos i els recàrrecs exigibles sobre els impostos de les comunitats autònomes o d'altres entitats locals.
- Les participacions en els tributs de l'Estat i de les comunitats autònomes.
- Les subvencions.
- Els preus públics.
- Les operacions de crèdit.
- Les multes i sancions en l'àmbit de les seues competències.
- Les altres prestacions de dret públic.

Ingressos pressupostaris

Des d'una perspectiva pressupostària, aquests recursos s'agrupen en ingressos no financers i financers i, dins dels primers, en ingressos corrents i de capital. Des d'una perspectiva quantitativa i qualitativa, els ingressos corrents constitueixen el bloc essencial, amb els tributs, les transferències corrents i, en menor grau, els ingressos patrimonials.

Les dues fonts de finançament principals dels ajuntaments són la recaptació dels tributs locals i la participació en els tributs de l'Estat. Amb caràcter general, els ingressos corrents dels ajuntaments de la Comunitat Valenciana suposen el 90% del total d'ingressos.

¹⁰ Font: <https://www.elsectorpublico.es/elsp/capitulo/1687795/1662143/iii-financiacion-local-y-politica-fiscal.html>.

Quadre 4. Liquidació del pressupost d'ingressos. Total entitats locals de la Comunitat Valenciana. Exercici 2022. Drets reconeguts nets. En milers d'euros

Capítol	Ingressos	Import	Proporció
1	Impostos directes	2.234.643	36,1%
2	Impostos indirectes	163.892	2,6%
3	Taxes, preus públics i altres ingressos	795.325	12,8%
4	Transferències corrents	2.300.384	37,2%
5	Ingressos patrimonials	76.458	1,2%
	Operacions corrents	5.570.702	90,0%
6	Alienació d'inversions reals	32.700	0,5%
7	Transferències de capital	436.082	7,0%
	Operacions de capital	468.782	7,6%
	Operacions no financeres	6.039.484	97,6%
8	Actius financers	4.494	0,1%
9	Passius financers	146.586	2,4%
	Operacions financeres	151.080	2,4%
	Total ingressos	6.190.564	100,0%

Font: Central d'Informació del Ministeri d'Hisenda. Informació pressupostària local
(<https://www.hacienda.gob.es/ca-ES/CDI/Paginas/InformacionPresupuestaria/InformacionPresupuestaria.aspx>)

L'impost sobre béns immobles (IBI) és el principal ingrés tributari i representa el 29,9% dels ingressos corrents. L'impost sobre vehicles de tracció mecànica és el segon tribut local més significatiu (4,6% del total d'ingressos corrents).

Quadre 5. Liquidació del pressupost d'ingressos corrents. Total entitats locals de la Comunitat Valenciana. Exercici 2022. Drets reconeguts nets per operacions corrents. En milers d'euros

Ingrés	Import	Proporció
Impost sobre béns immobles	1.665.821	29,9%
Impost sobre vehicles de tracció mecànica	256.917	4,6%
Impost sobre increment del valor dels terrenys de naturalesa urbana	109.808	2,0%
Impost sobre activitats econòmiques	157.014	2,8%
Impost sobre construccions, instal·lacions i obres	122.742	2,2%
Resta d'impostos directes	45.083	0,8%
Resta d'impostos indirectes	41.150	0,7%
Taxes, preus públics i altres ingressos	795.325	14,3%
Transferències corrents	2.300.384	41,3%
Ingressos patrimonials	76.458	1,4%
Total ingressos per operacions corrents	5.570.702	100,0%

Font: Central d'Informació del Ministeri d'Hisenda. Informació pressupostària local
(<https://www.hacienda.gob.es/ca-ES/CDI/Paginas/InformacionPresupuestaria/InformacionPresupuestaria.aspx>)

2. COMPETÈNCIES EN L'ÀMBIT TRIBUTARI¹¹

En l'organització territorial de l'Estat que es dissenya en l'article 133 de la Constitució hi ha tres nivells d'administracions públiques que tenen reconegudes competències en l'àmbit tributari:

- Estat
- Comunitats autònomes
- Entitats locals

Els articles 31.3 i 133 de la Constitució reconeixen el principi de reserva de llei en matèria tributària, de manera que els tributs de les entitats locals s'han de regular en una norma amb rang de llei.

D'altra banda, en l'article 133.2 de la Constitució es disposa que les entitats locals poden establir i exigir tributs d'acord amb la Constitució i les lleis.

Per a això es va servir del Reial Decret Legislatiu 2/2004, de 5 de març, pel qual s'aprova el text refós de la Llei Reguladora de les Hisendes Locals (LRHL), dictada a l'empara de l'article

¹¹ Font: <https://www.fiscal-impuestos.com/guia-fiscal-capitulo-12-tributos-locales-introduccion>.

133.1 de la Constitució, de conformitat amb el qual la potestat originària per a establir els tributs correspon exclusivament a l'Estat a través de llei.

En l'article 1.2 de l'LRHL es disposa que l'aplicació d'aquesta llei ho és en tot el territori nacional, sense perjudici dels règims financers forals dels territoris històrics del País Basc i Navarra.

L'LRHL dissenya el marc general de recursos financers de les entitats locals en l'apartat primer del seu article 2, i estableix una relació de les diferents fonts de finançament de les hisendes locals.

D'entre tots els recursos referits, destaquen per la seua especial transcendència els tributs propis, els quals constitueixen la font bàsica de finançament d'aquestes entitats.

En aquest sentit, en l'article 2.1 esmentat s'estableix que la hisenda de les entitats locals s'ha de constituir, entre altres recursos, pels tributs propis classificats en taxes, contribucions especials i impostos.

L'efectivitat de la potestat de les entitats locals per a establir i exigir tributs a l'empara de l'article 133.2 de la Constitució exigeix que aquestes entitats tinguin certa capacitat per a desenvolupar les actuacions següents:

- Acordar la imposició dels seus tributs propis.
- Desenvolupar reglamentàriament les normes legals reguladores d'aquests tributs.
- Dur a terme la seua gestió.

La potestat reglamentària en matèria tributària desplegada en l'article 106.2 de la Llei 7/1985, de 2 d'abril, Reguladora de les Bases del Règim local (LBRL), s'exerceix a través de dos instruments:

- D'una banda, en l'aprovació de les ordenances fiscals reguladores de cada un dels seus tributs, en els quals es recull el seu règim jurídic, en desenvolupament del que es disposa en l'LRHL.
- I, d'una altra, en la possibilitat d'aprovar ordenances fiscals generals en les quals es regule la gestió dels seus tributs, inclosos els procediments de recaptació i inspecció.

Pel que fa a la potestat per a regular els seus propis tributs, l'article 15 de l'LRHL disposa que les entitats locals poden establir els tributs propis de caràcter potestatiu i aprovar les ordenances fiscals corresponents, en les quals es desenvolupe el règim previst en l'LRHL per a aquests tributs i que són els següents:

- Taxes.
- Contribucions especials.
- Impost sobre construccions, instal·lacions i obres (ICIO).

- Impost sobre l'increment del valor dels terrenys de naturalesa urbana (IIVTNU).
- Impost sobre despeses sumptuàries.

Així mateix, les entitats locals poden aprovar les ordenances fiscals dels seus tributs de caràcter obligatori en les quals es desenvolupe el règim previst en l'LRHL per a aquests tributs, que són:

- Impost sobre béns immobles (IBI).
- Impost sobre activitats econòmiques (IAE).
- Impost sobre vehicles de tracció mecànica (IVTM).

Quant a la potestat per a regular els aspectes relatius a la gestió, liquidació, recaptació i inspecció dels tributs locals a través de les ordenances fiscals, és l'apartat 3 de l'article 15 de l'LRHL el que disposa que les entitats locals exerceixen la potestat reglamentària reguladora dels diferents tributs locals, bé en les ordenances de cada tribut, bé per mitjà de l'aprovació de les ordenances fiscals generals reguladores de la gestió, liquidació, inspecció i recaptació dels tributs locals.

En definitiva, cal afirmar que la potestat reglamentària de les entitats locals en matèria tributària se circumscriu a la regulació dels tributs propis d'aquestes entitats, tant els de caràcter potestatiu com els de caràcter obligatori, si bé en aquests últims la regulació pot limitar-se a determinats elements d'aquests en els quals l'LRHL permet la intervenció municipal i, fins i tot, a no tindre gens de regulació, i en aquest cas l'exacció s'ajustaria exactament al que es disposa en l'LRHL.

Quant a les competències de les entitats locals en matèria de gestió tributària, s'estableix la delegació de competències i col·laboració entre administracions tributàries.

Les entitats locals poden delegar les seues competències de gestió tributària en altres entitats locals o en la comunitat autònoma respectiva.

El règim de col·laboració entre administracions tributàries previst en l'LRHL és summament obert i empara tot tipus de formes en tots els ordres de gestió, liquidació, inspecció i recaptació dels tributs locals.

Delegació a la Comunitat Valenciana

En l'àmbit de la Comunitat Valenciana, el 87,5% dels municipis té delegada totalment o parcialment la gestió dels tributs locals en les diputacions provincials. Tan sols 68 municipis realitzen una gestió directa. A les províncies de Castelló i d'Alacant, quasi la totalitat de municipis han delegat totalment o parcialment la gestió.

Quadre 6. Gestió tributària per les entitats de la Comunitat Valenciana. Per trams de població. Nombre de municipis

Tipus de gestió	Tram	Menys de 1.000 hab.	Entre 1.000 i 15.000 hab.	Entre 15.001 i 50.000 hab.	Més de 50.000 hab.	Total
Directa	Alacant			1		1
	Castelló		2	4	2	8
	València	4	27	24	4	59
	Total	4	29	29	6	68
Delegada (total o parcial)	Alacant	51	60	21	8	140
	Castelló	89	35	3		127
	València	77	118	11	1	207
	Total	217	213	35	9	474
Total municipis	Alacant	51	60	22	8	141
	Castelló	89	37	7	2	135
	València	81	145	35	5	266
	Total	221	242	64	15	542

Font: Elaboració pròpia a partir de la informació sol·licitada a les tres diputacions provincials

Els drets reconeguts nets per IBI i per IVTM dels municipis amb gestió directa representen el 42,2% del total de la Comunitat Valenciana.

Quadre 7. Gestió tributària per les entitats de la Comunitat Valenciana. Per trams de població. Drets reconeguts nets per IBI i IVTM. Exercici 2021. En euros

Tipus de gestió	Tram	Menys de 1.000 hab.	Entre 1.000 i 15.000 hab.	Entre 15.001 i 50.000 hab.	Més de 50.000 hab.	Total
Directa	Alacant			19.673.053		19.673.053
	Castelló		14.929.933	47.227.666	94.154.857	156.312.456
	València	1.001.414	73.030.189	194.511.726	331.427.590	599.970.919
	Total	1.001.414	87.960.122	261.412.445	425.582.447	775.956.428
Delegada (total o parcial)	Alacant	6.390.244	116.211.018	222.020.188	335.887.474	680.508.924
	Castelló	11.202.781	61.189.684	30.262.505		102.654.970
	València	12.301.834	135.167.501	94.649.916	39.422.570	281.541.821
	Total	29.894.859	312.568.203	346.932.609	375.310.044	1.064.705.715
Total municipis	Alacant	6.390.244	116.211.018	241.693.241	335.887.474	700.181.977
	Castelló	11.202.781	76.119.617	77.490.171	94.154.857	258.967.426
	València	13.303.248	208.197.690	289.161.642	370.850.160	881.512.740
	Total	30.896.273	400.528.325	608.345.054	800.892.491	1.840.662.143

Font: Elaboració pròpia a partir de la informació sol·licitada a les tres diputacions provincials i de la informació disponible en la plataforma de rendició de comptes

3. IMPOST SOBRE BÉNS IMMOBLES (IBI)¹²

3.1. Règim jurídic

L'IBI és un dels tres impostos obligatoris que exigeixen els ajuntaments juntament amb l'IAE i l'IVTM.

El règim jurídic de l'IBI permet qualificar-lo com un impost directe de caràcter real, que exigeixen els ajuntaments de manera obligatòria, encara que tenen un significatiu marge de maniobra per a singularitzar l'impost que s'exigeix en cada terme municipal, per mitjà de la determinació del tipus de gravamen aplicable i l'establiment de determinats beneficis fiscals potestatsius.

Constitueix el fet imposable d'aquest impost la titularitat d'un dret (propietat, superfície, usdefruit...) sobre els béns immobles rústics i urbans i sobre els immobles de característiques especials.

¹² Font: <https://www.fiscal-impuestos.com/guia-fiscal-capitulo-12-tributos-locales-impuesto-bienes-inmuebles-ibi>.

La meritació d'aquest impost es produeix el primer dia del període impositiu, que coincideix amb l'any natural, tal com es disposa en l'article 75.1 i 2 de l'LRHL. L'IBI es configura com un impost de meritació periòdica, el fet imposable del qual es desenvolupa de manera continuada en el temps i que l'LRHL segmenta en períodes impositius que coincideixen sempre amb l'any natural, en què el moment de la meritació és el dia 1 de cada any.

3.2. Exempcions i subjecte passiu

En relació amb l'article 52 de l'LRHL podem apreciar tres tipus d'exempcions en l'IBI:

- Exempcions aplicables d'ofici. Són les exempcions obligatòries que s'apliquen per l'ajuntament sense necessitat que siguin sol·licitades pels subjectes passius.
- Exempcions que cal sol·licitar. Són les exempcions obligatòries que han de ser sol·licitades pels subjectes passius perquè puguen ser aplicades.
- Exempcions potestatives. Són les previstes com a tal en l'LRHL i perquè puguen ser aplicades en un ajuntament han d'estar establides de manera expressa en l'ordenança fiscal de l'impost.

Es configuren com a subjecte passiu d'aquest impost a títol de contribuent les persones físiques o jurídiques, com també les entitats de l'article 35.4 de l'LGT que tenen la titularitat del dret (titular cadastral) que, en cada cas, siga constitutiu del fet imposable d'aquest impost.

3.3. Base imposable. Base liquidable

La base imposable està constituïda pel valor cadastral dels béns immobles.

La determinació del valor cadastral dels béns immobles es realitza per mitjà de l'aplicació de les ponències de valors corresponents, en les quals s'han de recollir els mòduls de valoració, planejament urbanístic i altres elements necessaris per a dur a terme aquesta determinació i que s'han d'ajustar a les directrius dictades per a la coordinació de valors.

Les ponències de valors poden ser:

- Totals, quan s'estenguen a la totalitat dels béns immobles d'una mateixa classe.
- Parcial, quan se circumscriuen als immobles d'una mateixa classe d'alguna o diverses zones, polígons discontinus o finques.
- Especials, quan afecten exclusivament a un o diversos grups de béns immobles de característiques especials.

L'elaboració de les ponències de valors la du a terme la Direcció General del Cadastre, directament o a través dels convenis de col·laboració que se subscriuen amb qualsevol administració.

En l'article 32 de l'LCI es preveuen dos mecanismes alternatius perquè les lleis de pressupostos generals de l'Estat actualitzen els valors cadastrals:

- A través de l'aplicació de coeficients, que poden ser diferents per a cada un dels grups de municipis que s'establisquen reglamentàriament o per a cada classe de béns immobles.
- En relació amb els béns immobles urbans d'un mateix municipi per aplicació de coeficients en funció de l'any d'entrada en vigor de la ponència de valors corresponent del municipi.

La base liquidable es determina per mitjà de l'aplicació, a la base imposable, de la reducció regulada en els articles 67 a 70 de l'LRHL.

3.4. Quota tributària. Període impositiu i meritació de l'impost

La quantitat que s'obté d'aplicar el tipus de gravamen a la base liquidable de l'impost es denomina *quota íntegra*. Cal significar que la base imposable de l'IBI és el valor cadastral dels béns immobles i el tipus de gravamen és el que determinen els ajuntaments en l'ordenança fiscal de l'IBI, d'acord amb el que es disposa en l'article 71 de l'LRHL.

En virtut de l'article 72.1 de l'LRHL, els ajuntaments, en l'ordenança fiscal de l'IBI, poden establir el tipus de gravamen de l'impost, que no pot ser inferior al 0,4% ni superior a l'1,1%.

En relació amb el tipus de gravamen dels béns immobles urbans, l'article 72.3 de l'LRHL permet que els ajuntaments incrementen el tipus de gravamen màxim de l'IBI, situat en l'1,1%, amb els punts percentuals que per a cada cas s'indiquen.

La quota líquida de l'impost és el resultat d'aplicar sobre la quota íntegra les bonificacions previstes en l'LRHL.

En aquest sentit, es regulen bonificacions obligatòries i potestatives (entre altres, les aplicables a béns urbans situats en zones rurals del municipi que disposen d'un nivell de serveis, infraestructures o equipaments inferior a l'existent en zones consolidades del mateix municipi; béns immobles amb instal·lacions per a l'aprofitament tèrmic o elèctric de l'energia solar; o subjectes passius que tinguen la condició de titular de família nombrosa; o la col·laboració en la recaptació).

En l'article 75 de l'LRHL es disposa que l'IBI es merita el primer dia del període impositiu que coincideix amb l'any natural, sense que hi haja la previsió que la meritació es faci en altres dates, de manera que es produïsquen períodes impositius inferiors a l'any natural o que no coincidisquen amb aquest, tal com existeix en altres impostos locals.

3.5. Gestió de l'impost

D'acord amb el que s'estableix en els articles 76 i 77 de l'LRHL, la gestió tributària en l'IBI es desdobra en dos ordres clarament diferenciats; d'una banda, la gestió cadastral, assignada a la Direcció General del Cadastre del Ministeri d'Hisenda, i la gestió tributària, atribuïda a l'Administració tributària municipal.

La gestió cadastral de l'IBI que desenvolupa la Direcció General del Cadastre del Ministeri d'Hisenda finalitza amb la determinació del valor cadastral, que és la base imposable de l'IBI, i a partir d'aquest moment comença la gestió tributària de l'IBI.

La gestió cadastral

La gestió cadastral està constituïda per un conjunt d'operacions i actuacions administratives de diversa índole necessàries per a la formació dels cadastres immobiliaris i per al manteniment i utilització de les dades integrades en aquests, com també per a la incorporació d'altres de nous, amb la finalitat que aquesta informació es trobe permanentment actualitzada. És competència de la Direcció General del Cadastre i s'exerceix a través de les gerències regionals i territorials del Cadastre o a través de les diferents fórmules de col·laboració que s'establisquen amb les diferents administracions, entitats i corporacions públiques.

Entre altres actuacions s'inclou la identificació física dels béns immobles (vols, cartografia, investigació i comprovació en camp, mesurament de superfícies, etc.), la determinació dels titulars cadastrals dels béns immobles, la fixació i variació del valor cadastral dels immobles, i de la base liquidable de l'IBI en procediments de valoració col·lectiva, i l'elaboració anual del padró cadastral.

La gestió tributària

La gestió tributària de l'impost sobre béns immobles està constituïda pel conjunt d'operacions necessàries per a aconseguir la correcta exacció d'aquest impost a partir de les dades que es troben en els padrons cadastrals. És competència dels ajuntaments i s'exerceix directament per aquests o a través dels convenis o altres fórmules de col·laboració que se subscriuen amb qualsevol de les administracions públiques.

Entre les principals actuacions que integren la gestió tributària de l'impost es troba la concessió o denegació de beneficis tributaris, com ara exempcions i bonificacions, la fixació dels tipus de gravamen, la determinació dels deutes tributaris i l'elaboració i emissió d'instruments cobradors: rebuts i liquidacions.

4. IMPOST SOBRE VEHICLES DE TRACCIÓ MECÀNICA (IVTM)¹³

4.1. Règim jurídic

El règim jurídic bàsic de l'IVTM es troba en els articles 92 a 99 de l'LRHL, que es completa amb el desenvolupament reglamentari d'aquest impost, que es troba recollit en el Reial Decret 1576/1989, de 22 de desembre, pel qual es dicten normes per a l'aplicació de l'IVTM que es refereixen a les tarifes i a la gestió de l'impost.

L'IVTM és un impost de titularitat municipal de caràcter obligatori, que es configura com un impost directe, real, periòdic i de quota fixa, d'acord amb el règim jurídic previst en els articles 92 a 99 de l'LRHL.

Es configura el fet imposable de l'IVTM en dos elements: un element subjectiu, atés que grava la titularitat dels vehicles de tracció mecànica aptes per a circular per les vies públiques, qualssevol que siguin la seua classe o categoria, i un element objectiu, en la mesura en què es consideren vehicles aptes per a la circulació per les vies públiques els que hagen sigut matriculats pels registres públics corresponents i mentre no hagen causat baixa en aquests, entre els quals s'inclouen els vehicles proveïts de permisos temporals i matrícula turística.

Quant als supòsits de no subjecció, es troben els següents:

- Els vehicles que hagen sigut donats de baixa en els registres per antiguitat del seu model i puguen ser autoritzats per a circular excepcionalment en ocasió d'exhibicions, certàmens o carreres limitades als d'aquesta naturalesa.
- Els remolcs i semiremolcs arrossegats per vehicles de tracció mecànica la càrrega útil dels quals no siga superior a 750 quilograms.

4.2. Exempcions i subjecte passiu

Quant a les exempcions, només hi ha exempcions obligatòries, encara que s'ha de tindre en compte que l'LRHL estableix una bonificació potestativa de fins al 100 % de la quota íntegra per als vehicles històrics o aquells que tinguen una antiguitat mínima de 25 anys.

Són subjectes passius de l'IVTM les persones físiques, jurídiques i entitats de l'article 35.4 de l'LGT titulars dels vehicles de tracció mecànica aptes per a circular per la via pública.

En aquest sentit, el vehicle ha de constar a nom del subjecte passiu en el permís de circulació del vehicle que expedeix la Direcció General de Trànsit, de manera que, a l'efecte de aquest impost, s'estableix una identitat absoluta entre el titular del vehicle i el titular que apareix en el permís de circulació.

¹³ Font: <https://www.fiscal-impuestos.com/guia-fiscal-capitulo-12-tributos-locales-impuesto-vehiculos-traccion-mecanica-ivtm>.

4.3. Quota tributària. Període impositiu i meritació de l'impost

La quota tributària de l'IVTM es regula en l'article 95 de l'LRHL com un impost de quota fixa en el qual no cal fer cap tipus d'operació matemàtica per a obtindre'l.

En aquest sentit, les quotes de l'IVTM es recullen en les tarifes de l'impost, en les quals hi ha una quota assignada per a cada una de les classes de vehicles i per als diversos trams que s'estableixen en cada una i, per això, constitueixen l'instrument fonamental per a la determinació de la quota tributària.

Les quotes tributàries que es recullen en les tarifes de l'impost tenen la consideració de quotes mínimes de l'IVTM, en la mesura que els ajuntaments no poden exigir unes quotes inferiors, encara que sí que poden ser incrementades per mitjà de l'aplicació d'uns coeficients dins del límit establert en l'article 95.4 de l'LRHL.

A la quota íntegra de l'IVTM es poden aplicar les bonificacions que estiguen previstes en l'LRHL per a obtenir la denominada *quota líquida*, amb la finalitat d'ajustar el deute tributari final a determinades circumstàncies personals dels subjectes passius o dels vehicles de tracció mecànica.

Quant a les bonificacions obligatòries, no se n'estableix cap en aquest impost, encara que hi resulta aplicable l'establida amb caràcter general en l'article 159.2 de l'LRHL, en què es preveu una bonificació obligatòria del 50 % en les quotes tributàries que es meriten a Ceuta i Melilla.

Quant a les bonificacions potestatives, es detallen les següents:

- Bonificació de fins al 75 % de la quota tributària, en funció de la classe de carburant que utilitzen els vehicles i les seues incidències en el medi ambient.
- Bonificació de fins al 75 % de la quota íntegra, ateses les característiques dels motors dels vehicles i les seues incidències en el medi ambient.
- Bonificació de fins al 100 % per als vehicles històrics o amb més de 25 anys d'antiguitat.

D'acord amb el que s'estableix en l'article 96.1 de l'LRHL, el període impositiu coincideix amb l'any natural, excepte quan es tracte de la primera adquisició del vehicle, i en aquest cas el període impositiu comprén des de la data de l'adquisició fins a la conclusió de l'any natural.

En relació amb la meritació, es produeix amb caràcter general el dia 1 de gener de cada any, i per als supòsits de primera adquisició del vehicle, el dia que es produïska l'alta del vehicle en el registre de la Direcció General de Trànsit.

4.4. Gestió de l'impost

L'ajuntament gestiona l'IVTM a partir del cens anual elaborat per la prefectura provincial de trànsit corresponent.

5. LEGISLACIÓ APLICABLE

Normativa estatal

- Llei 58/2003, de 17 de desembre, General Tributària.
- Reial Decret 939/2005, de 29 de juliol, pel qual s'aprova el Reglament General de Recaptació.
- Reial Decret Legislatiu 1/2004, de 5 de març, pel qual s'aprova el text refós de la Llei del Cadastre Immobiliari.
- Reial Decret Legislatiu 2/2004, de 5 de març, pel qual s'aprova el text refós de la Llei Reguladora de les Hisendes Locals.

Normativa d'àmbit autonòmic

- Llei 8/2010, de 23 de juny, de Règim Local de la Comunitat Valenciana.

Normativa local

- Ordenança fiscal general.
- Ordenança fiscal reguladora de l'impost sobre béns immobles.
- Ordenança fiscal reguladora de l'impost sobre vehicles de tracció mecànica.
- Bases d'execució pressupostària en relació amb la gestió d'ingressos.

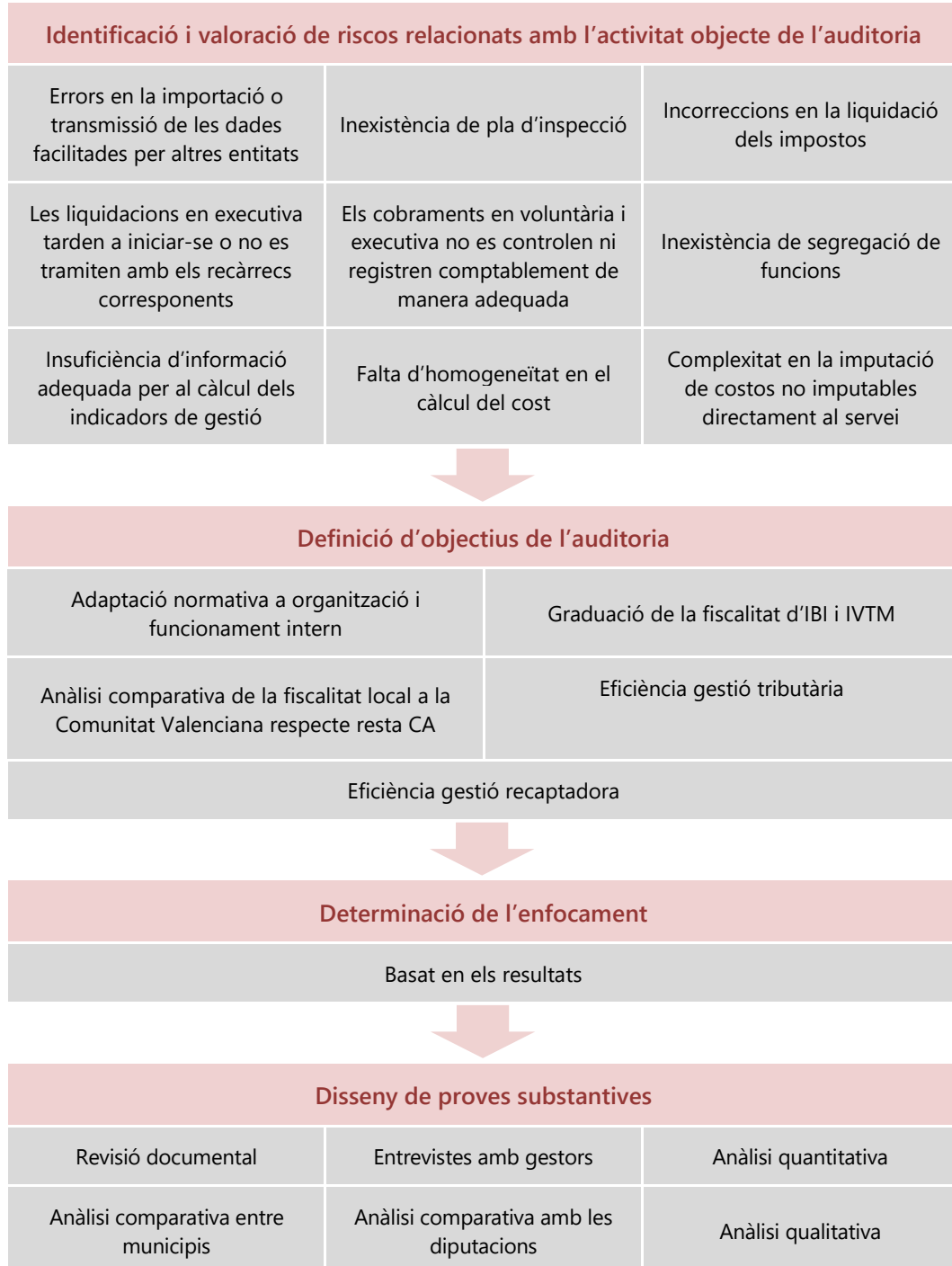

APÈNDIX 2

Enfocament metodològic

S'indica a continuació esquemàticament l'enfocament metodològic aplicat d'acord amb la GPF-OCEX 3000 del *Manual de fiscalització* de la Sindicatura de Comptes, "Norma per a l'auditoria operativa":

APÈNDIX 3

Observacions

OBJECTIU 1. ELS AJUNTAMENTS HAN ADAPTAT LA NORMATIVA ESTATAL DE GESTIÓ TRIBUTÀRIA AL SEU RÈGIM D'ORGANITZACIÓ I FUNCIONAMENT INTERN?

L'article 12 de l'LRHL estableix que la gestió, liquidació, inspecció i recaptació dels tributs locals es farà d'acord amb el que s'indica en la Llei General Tributària i en les altres lleis de l'Estat reguladores de la matèria, així com en les disposicions dictades per a desplegar-les.

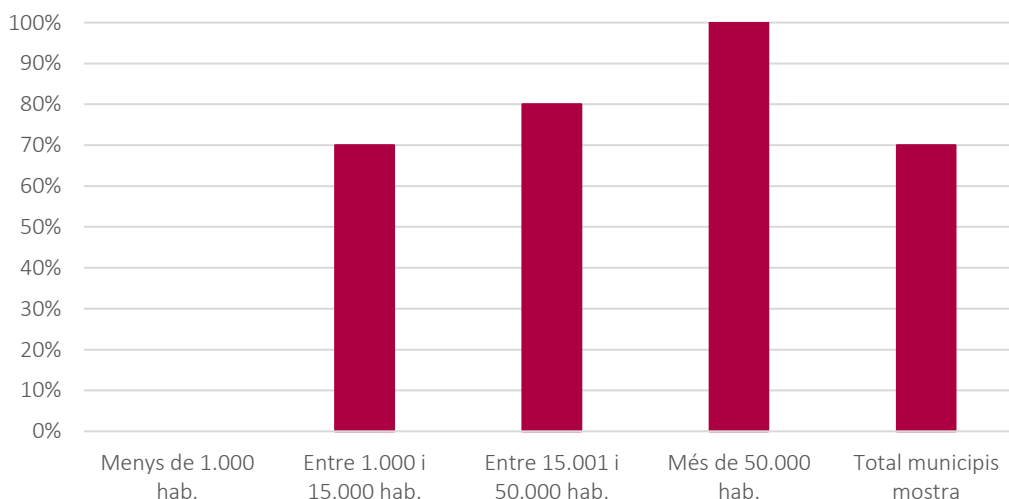
A través de les seues ordenances fiscals, les entitats locals poden adaptar la normativa a què es refereix el paràgraf anterior al règim d'organització i funcionament intern propi de cada una, sense que aquesta adaptació pugui contravenir el contingut material d'aquesta normativa.

Subobjectiu 1.1. Els ajuntaments han aprovat una ordenança fiscal general en la qual es regule la gestió, liquidació, inspecció i recaptació dels seus tributs propis?

Hem comprovat que vint-i-un municipis, que representen el 70% de la mostra, disposen d'una ordenança fiscal general, de gestió, liquidació, inspecció i recaptació dels seus tributs propis.

El grau de compliment és més elevat com més gran és el municipi: cap dels quatre municipis de menys de 1.000 habitants té ordenança fiscal general i els sis de més de 50.000 habitants han aprovat aquesta norma.

Gràfic 1. Percentatge de municipis fiscalitzats que han aprovat una ordenança fiscal general

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació facilitada pels municipis de la mostra

Adicionalment, hem comprovat que sis dels vint-i-un municipis que disposen d'una ordenança fiscal general, que suposen un 28,6% d'aquests, no han publicat l'última versió consolidada en la seua seu electrònica, la qual cosa pot suposar una limitació a un accés

ràpid i senzill per als contribuents a la normativa vigent a cada moment respecte als seus drets i obligacions de caràcter tributari.

Respecte al contingut d'aquestes ordenances, hem analitzat les qüestions més significatives regulades en les ordenances generals i hem determinat el percentatge d'ajuntaments que desenvolupen cada una de les qüestions.

Quadre 8. Aspectes regulats en l'ordenança fiscal general

Aspecte	Percentatge de municipis que sí que regulen
Ajornament i fraccionament	90,5%
Impugnació actes de gestió	85,7%
Pla anual de distribució de cobrança	76,2%
Procediment d'inspecció	76,2%
Varietat d'opcions de pagament	71,4%
Òrgans de gestió tributària i recaptadora	71,4%
Òrgans del procediment sancionador	38,1%

Font: Elaboració pròpia a partir de les ordenances fiscals generals dels municipis de la mostra

La regulació dels aspectes significatius de la gestió tributària, encara que és similar en la majoria dels municipis, no acaba de ser completa, i li falta especialment la informació referent als òrgans competents en el procediment sancionador.

Subobjectiu 1.2. Els ajuntaments han aprovat una ordenança fiscal que desenvolupe el règim jurídic de l'IBI?

Tal com estableix l'article 15 de l'LRHL respecte als impostos potestatsius regulats en l'article 59.2 de la llei (impost sobre construccions, instal·lacions i obres i l'impost sobre l'increment de valor dels terrenes de naturalesa urbana), les entitats locals **han d'acordar** la imposició i supressió dels seus tributs propis, i aprovar les corresponents ordenances fiscals reguladores d'aquests.

No obstant això, pel que fa als impostos previstos en l'article 59.1 (IBI, IAE i IVTM), no és necessari l'acord d'imposició perquè la mateixa LRHL determina que aquests impostos s'han d'exigir d'acord amb aquesta llei i les disposicions que la despleguen, i és **potestatiu** l'ús de les facultats que els confereix aquesta llei amb vista a la fixació dels elements necessaris per a la determinació de les quotes tributàries respectives. Els ajuntaments han d'acordar l'exercici d'aquestes facultats i aprovar les ordenances fiscals oportunes.

El 100% dels municipis que integren la mostra han materialitzat aquesta potestat, en aprovar una ordenança fiscal que desplega el règim jurídic de l'impost de béns immobles. Aquestes ordenances estan publicades en els butlletins oficials de la província.

Adicionalment, hem comprovat que 24 municipis (el 80% de la mostra) han publicat l'última versió consolidada d'aquestes ordenances en les seues pàgines web o seues electròniques.

Subobjectiu 1.3. Els ajuntaments han aprovat una ordenança fiscal que desplegue el règim jurídic de l'IVTM?

De manera similar al que s'estableix en el subobjectiu anterior, els ajuntaments poden fer ús de les facultats que els confereix l'LRHL amb vista a la fixació dels elements necessaris per a la determinació de les respectives quotes tributàries de l'IVTM.

El 100% dels municipis que integren la mostra han materialitzat aquesta potestat en aprovar una ordenança fiscal que desplega el règim jurídic de l'IVTM. Aquestes ordenances estan publicades en els butlletins oficials de la província.

En aquest cas, 27 de les entitats fiscalitzades havien publicat l'última versió consolidada d'aquestes ordenances en les seues pàgines web o seues electròniques.

OBJECTIU 2. ELS AJUNTAMENTS HAN EXERCIT LA POTESTAT QUE ELS ATRIBUEIX L'LRHL PER A GRADUAR LA FISCALITAT DE L'IBI I DE L'IVTM?

Entre les potestats que atribueix l'LRHL als ajuntaments per a graduar la fiscalitat dels impostos locals d'imposició obligatòria es troba la facultat, dins dels paràmetres establits per la mateixa llei, d'incrementar els tipus màxims o reduir els tipus mínims respecte a l'IBI, així com augmentar les quotes de l'IVTM.

Subobjectiu 2.1. Els ajuntaments han incrementat o reduït els tipus màxims o mínims previstos en l'LRHL?

2.1.1. Els ajuntaments han incrementat el tipus de gravamen màxim de l'IBI sobre la base de l'article 72.3 de l'LRHL?

Els ajuntaments poden incrementar els tipus fixats per l'article 72.1 de l'LRHL¹⁴ quan concórrega alguna de les circumstàncies següents: municipis que siguen capital de província o comunitat autònoma; municipis en els quals es preste servei de transport públic col·lectiu de superfície; municipis els ajuntaments dels quals presten més serveis que aquells a què estan obligats segons les disposicions de l'article 26 de la Llei 7/1985; municipis en què els terrenys de naturalesa rústica representen més del 80% de la superfície total del terme.

Segons les dades recollides en la Central d'Informació del Ministeri d'Hisenda, referides a l'exercici 2022, cap ajuntament de la Comunitat Valenciana ha incrementat el tipus impositiu màxim de l'IBI urbà. Aquesta potestat tampoc és utilitzada de manera

¹⁴ El tipus de gravamen mínim i supletori és el 0,4% quan es tracte de béns immobles urbans i el 0,3% quan es tracte de béns immobles rústics, i el màxim és l'1,10% per als urbans i el 0,90% per als rústics.

generalitzada en l'àmbit nacional: tan sols 14 municipis (0,2% del total)¹⁵ han fet ús de l'increment previst en l'article 72.3 de l'LRHL.

La proporció és lleugerament superior per a l'IBI rústic: 17 ajuntaments de la Comunitat Valenciana (3,1%) i 380 municipis a nivell nacional (5,1%) han incrementat el tipus de gravamen màxim.

Quadre 9. Nombre de municipis per comunitat autònoma que han augmentat el gravamen màxim de l'IBI rústic. Exercici 2022

Comunitat autònoma	Incrementat tipus màxim		% de municipis que han incrementat IBI rústic
	IBI rústic	Total	
Andalusia	147	777	18,9%
Aragó	16	720	2,2%
Canàries	2	88	2,3%
Cantàbria	1	102	1,0%
Castella-la Manxa	33	907	3,6%
Castella i Lleó	22	2.187	1,0%
Catalunya	63	928	6,8%
Comunitat de Madrid	13	175	7,4%
Comunitat Valenciana	17	541¹⁶	3,1%
Extremadura	52	387	13,4%
Galícia	2	312	0,6%
Illes Balears	0	66	0,0%
La Rioja	4	173	2,3%
Principat d'Astúries	7	77	9,1%
Regió de Múrcia	1	44	2,3%
Total	380	7.484	5,1%

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació disponible en la Central d'Informació del Ministeri d'Hisenda

2.1.2. Els ajuntaments han reduït el tipus de gravamen mínim de l'IBI sobre la base de l'article 72.5 de l'LRHL?

Excepcionalment, en els municipis en què entren en vigor nous valors cadastrals d'immobles rústics i urbans, resultants de procediments de valoració col·lectiva de caràcter general, els ajuntaments poden establir, durant un període màxim de sis anys, tipus de

¹⁵ Sense incloure dades de la Comunitat Foral de Navarra i del País Basc, que tenen un règim fiscal diferenciat (<https://serviciostelematicosex.hacienda.gob.es/sgfal/consultatipos/html/portadaconsultasm.aspx>).

¹⁶ La informació publicada pel Ministeri no inclou la referida al municipi de Figueroles (Castelló).

gravamen reduïts, que no poden ser inferiors al 0,1% per als béns immobles urbans ni al 0,075% tractant-se d'immobles rústics.

Segons la informació referida als tipus impositius informats al Ministeri per a l'exercici 2022, en l'àmbit nacional únicament dos municipis han reduït el tipus de gravamen mínim de l'IBI urbà, un dels quals és un municipi¹⁷ de la Comunitat Valenciana. Quant a la reducció del tipus de gravamen mínim de l'IBI rústic, cap municipi d'Espanya ha aplicat aquesta reducció.

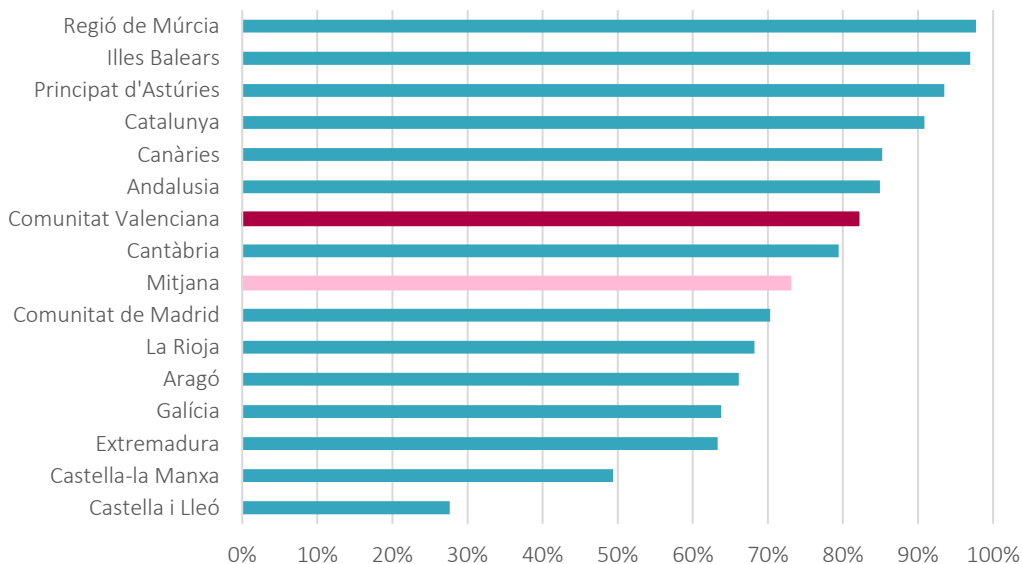
2.1.3. Els ajuntaments han establert unes quotes incrementades de l'IVTM?

L'article 95 de l'LRHL regula un quadre de tarifes per a l'IVTM i estableix unes quotes mínimes en funció de la potència i la classe de vehicles.

Al seu torn, l'apartat 4 de l'article esmentat regula la potestat perquè els ajuntaments incrementen les quotes fixades per mitjà de l'aplicació sobre aquestes d'un coeficient, que no pot ser superior a 2.

En el gràfic següent mostrem el percentatge de municipis de la Comunitat Valenciana que han incrementat les quotes de l'IVTM fixades per la llei, en comparació amb la resta de les comunitats autònomes. Per a facilitar la comparativa, hem reflectit únicament les tarifes aplicables als turismes entre els 1.200 cm³ i els 1.599 cm³ (equivalent en cavalls fiscals a l'interval que correspon des dels 8 als 11,99), que és el tram amb major nombre de matriculacions del parc mòbil nacional.

Gràfic 2. Percentatge de municipis per comunitat autònoma que han incrementat les quotes de l'IVTM. Exercici 2022

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació disponible en la Central d'Informació del Ministeri d'Hisenda

¹⁷ Miramar (València).

La Comunitat Valenciana es troba en seté lloc entre les comunitats autònomes, amb el 82,1% de municipis que han incrementat la quota tributària, nou punts percentuals per damunt de la mitjana nacional (73%).

Subobjectiu 2.2. Els ajuntaments han regulat bonificacions optatives que preveu l'LRHL?

2.2.1. Els ajuntaments han establert tipus de gravamen diferenciats en l'IBI per als béns immobles que no tinguen un ús residencial?

La determinació de tipus impositius diferenciats en funció de l'ús i del valor cadastral és una bona pràctica tant en l'àmbit social (exercint major pressió fiscal sobre els contribuents de majors recursos) com en l'àmbit dels ingressos tributaris locals (permet una major recaptació).

L'article 72.4 de l'LRHL estableix que, dins dels límits resultants del que es disposa en la mateixa llei, els ajuntaments poden establir, per als béns immobles urbans, exclosos els d'ús residencial, tipus diferenciats atenent els usos establerts en la normativa cadastral per a la valoració de les construccions. Quan els immobles tinguen atribuïts diversos usos, s'ha d'aplicar el tipus corresponent a l'ús de l'edificació o dependència principal.

Aquests tipus només poden aplicar-se, com a màxim, al 10% dels béns immobles urbans del terme municipal que, per a cada ús, tinga major valor cadastral, i a l'efecte l'ordenança fiscal de l'impost ha d'assenyalar el llindar de valor corresponent per a tots o cada un dels usos, a partir del qual són aplicables els tipus incrementats.

Hem analitzat les ordenances fiscals de l'impost de béns immobles dels municipis que integren la mostra, per a determinar la proporció d'aquells que regulen un gravamen diferenciat en funció del tipus d'immoble quan no tinga un ús residencial.

Quadre 10. Nombre de municipis fiscalitzats amb gravamen diferenciat en l'IBI per a béns immobles urbans no residencials

Tram	Disposen	No disposen	Proporció que disposen
Menys de 1.000 hab.	0	4	0,0%
Entre 1.000 i 15.000 hab.	2	8	20,0%
Entre 15.001 i 50.000 hab.	2	8	20,0%
Més de 50.000 hab.	3	3	50,0%
Total municipis mostra	7	23	23,3%

Font: Elaboració pròpia a partir de les ordenances fiscals vigents en 2022

Set ajuntaments, que equivalen al 23,3% dels municipis que integren la mostra, regulen un IBI diferenciat per als immobles que no tinguen un ús residencial (com per exemple ús comercial, industrial, magatzem o oficines, entre altres), i determinen al seu torn l'import del valor cadastral a partir del qual s'aplica aquest tipus diferenciat.

2.2.2. Els ajuntaments han establert un gravamen complementari en els béns immobles d'ús residencial que es troben desocupats sobre la base de l'article 72.4 de l'LRHL?

Els ajuntaments poden arribar a exigir un recàrrec de fins al 50% de la quota líquida de l'impost per als immobles d'ús residencial que es troben desocupats amb caràcter permanent.

Hem analitzat les ordenances fiscals de l'impost de béns immobles dels municipis que integren la mostra, per a determinar la proporció d'aquells que regulen un gravamen complementari per a béns immobles d'ús residencial que es troben desocupats.

Quadre 11. Nombre de municipis fiscalitzats amb gravamen complementari en l'IBI per a béns immobles d'ús residencial que es troben desocupats

Tram	Disposen	No disposen	Proporció que disposen
Menys de 1.000 hab.	0	4	0,0%
Entre 1.000 i 15.000 hab.	1	9	10,0%
Entre 15.001 i 50.000 hab.	1	9	10,0%
Més de 50.000 hab.	4	2	66,7%
Total municipis mostra	6	24	20,0%

Font: Elaboració pròpia a partir de les ordenances fiscals vigents en 2022

Tan sols sis ajuntaments que integren la mostra regulen en les seues ordenances un gravamen complementari sobre aquells immobles urbans que es troben desocupats.

2.2.3. Els ajuntaments han establert una bonificació a favor d'immobles urbans situats en nuclis aïllats del municipi sobre la base de l'article 74.1 de l'LRHL?

Dins de les bonificacions potestatives que poden establir els ajuntaments es troba la bonificació a favor d'immobles situats en nuclis aïllats (fins al 90% de la quota íntegra de l'IBI urbà), que pot contribuir a disminuir el risc de despoblació.

Únicament dos municipis de la mostra han regulat aquesta bonificació, per la qual cosa podem concloure que aquesta prerrogativa ha sigut escassament regulada pels municipis de la Comunitat Valenciana.

2.2.4. Els ajuntaments han establert una bonificació a favor de subjectes passius de l'IBI que tinguen la condició de titulars de família nombrosa sobre la base de l'article 74.4?

Les ordenances fiscals poden regular una bonificació de fins al 90% de la quota íntegra de l'impost a favor d'aquells subjectes passius que tinguen la condició de titulars de família nombrosa.

Vint-i-cinc ajuntaments de la nostra mostra regulen aquesta bonificació, per als subjectes passius que tinguen reconeguda aquesta condició.

Quadre 12. Nombre de municipis fiscalitzats que regulen una bonificació en l'IBI a favor de les famílies nombroses

Tram	Disposen	No disposen	Proporció que disposen
Menys de 1.000 hab.	1	3	25,0%
Entre 1.000 i 15.000 hab.	9	1	90,0%
Entre 15.001 i 50.000 hab.	9	1	90,0%
Més de 50.000 hab.	6	0	100,0%
Total municipis mostra	25	5	83,3%

Font: Elaboració pròpia a partir de les ordenances fiscals vigents en 2022

Els criteris quantitius per a determinar la bonificació prenen com a referència principalment el valor cadastral de l'immoble.

2.2.5. Els ajuntaments han establert una bonificació per als béns immobles en els quals s'han instal·lat sistemes per a l'aprofitament tèrmic o elèctric d'energia solar sobre la base de l'article 74.5 de l'LRHL?

L'article 74.5 de l'LRHL estableix que les ordenances fiscals poden regular una bonificació de fins al 50% de la quota íntegra de l'impost per als béns immobles en els quals s'han instal·lat sistemes per a l'aprofitament tèrmic o elèctric de l'energia provinent del sol. L'aplicació d'aquesta bonificació s'ha de condicionar al fet que les instal·lacions per a producció de calor incloguen col·lectors que disposen de l'homologació corresponent per l'Administració competent.

Aquesta bonificació pot incentivar¹⁸ entre els contribuents les actituds favorables a la protecció del medi ambient.

La quantia del percentatge de bonificació, així com els altres aspectes substantius i formals d'aquesta bonificació, s'especifiquen en les ordenances fiscals corresponents.

¹⁸ Amb caràcter general, la fiscalitat mediambiental té potencialment el risc de ser regressiva. En el cas d'aquestes bonificacions, és possible que els contribuents de major poder adquisitiu siguin els més afavorits, perquè són els que poden disposar de béns immobles amb les característiques necessàries per a incorporar les instal·lacions d'aprofitament tèrmic o elèctric d'energia solar.

Quadre 13. Nombre de municipis fiscalitzats que regulen una bonificació en l'IBI per instal·lacions d'aprofitament tèrmic o elèctric de l'energia solar

Tram	Disposen	No disposen	Proporció que disposen
Menys de 1.000 hab.	2	2	50,0%
Entre 1.000 i 15.000 hab.	4	6	40,0%
Entre 15.001 i 50.000 hab.	8	2	80,0%
Més de 50.000 hab.	6	0	100,0%
Total municipis mostra	20	10	66,7%

Font: Elaboració pròpia a partir de les ordenances fiscals vigents en 2022

En vint municipis, que equivalen al 66,7% de les entitats que integren la mostra, regulen aquesta bonificació, per aprofitament tèrmic o elèctric d'energia solar.

2.2.6. Els ajuntaments han establert una bonificació per als béns immobles en què s'hagen instal·lat sistemes de punts de recàrrega per a vehicles elèctrics sobre la base de l'article 74.7 de l'LRHL?

La disposició final 5.1 del Reial Decret Llei 29/2021, de 21 de desembre, pel qual s'adopten mesures urgents en l'àmbit energètic per al foment de la mobilitat elèctrica, l'autoconsum i el desplegament d'energies renovables, va afegir l'apartat 7 a l'article 74, pel qual es regula una nova bonificació potestativa per als béns immobles en els quals s'hagen instal·lat sistemes de punts de recàrrega per a vehicles elèctrics.

Hem analitzat les ordenances fiscals de l'impost de béns immobles dels municipis que integren la mostra i cap preveu aquesta bonificació, si bé és cert que l'entrada en vigor d'aquesta modificació (23 de desembre de 2021) limita la seua inclusió en una modificació de l'ordenança reguladora de l'IBI per a l'exercici 2022.

2.2.7. Els ajuntaments han establert una bonificació de l'IVTM segons les característiques dels vehicles i la seua incidència en el medi ambient sobre la base de l'article 95.6 de l'LRHL?

De la mateixa manera que l'LRHL estableix bonificacions potestatives de l'IBI, en l'article 95.2 fa el mateix respecte a l'IVTM per als vehicles amb menor incidència en el medi ambient.

Hem analitzat les ordenances fiscals de l'impost de vehicles de tracció mecànica IVTM dels municipis que integren la mostra, per a comprovar si han establert una bonificació, segons les característiques dels vehicles i la seua incidència en el medi ambient.

Quadre 14. Nombre de municipis fiscalitzats que regulen una bonificació en IVTM per la seua incidència en el medi ambiente

Tram	Estableixen bonificació	No estableixen bonificació	Proporció que estableixen bonificació
Menys de 1.000 hab.	2	2	50,0%
Entre 1.000 i 15.000 hab.	9	1	90,0%
Entre 15.001 i 50.000 hab.	10	0	100,0%
Més de 50.000 hab.	6	0	100,0%
Total municipis mostra	27	3	90,0%

Font: Elaboració pròpia a partir de les ordenances fiscals vigents en 2022

Vint-i-set municipis, que equivalen al 90% dels municipis que integren la mostra, regulen aquesta bonificació per als titulars dels vehicles que contribueixen a la millora i conservació del medi ambient.

OBJECTIU 3. LA FISCALITAT LOCAL A LA COMUNITAT VALENCIANA DIFEREIX SIGNIFICATIVAMENT DE LA D'ALTRES TERRITORIS?

Els ajuntaments poden, dins dels paràmetres establits per l'LRHL, fixar tipus impositius i bonificacions en els seus tributs locals, i determinar la pressió fiscal dels seus ciutadans i el volum d'ingressos dels diferents municipis.

Subobjectiu 3.1. El grau d'autonomia fiscal dels ajuntaments de la Comunitat Valenciana és major que el dels d'altres comunitats autònomes?

El grau d'autonomia fiscal l'hem definit, a partir de la liquidació del pressupost de 2022 de totes les entitats locals,¹⁹ com el quocient entre els ingressos pressupostaris pels tributs locals propis²⁰ i els ingressos no financers.²¹

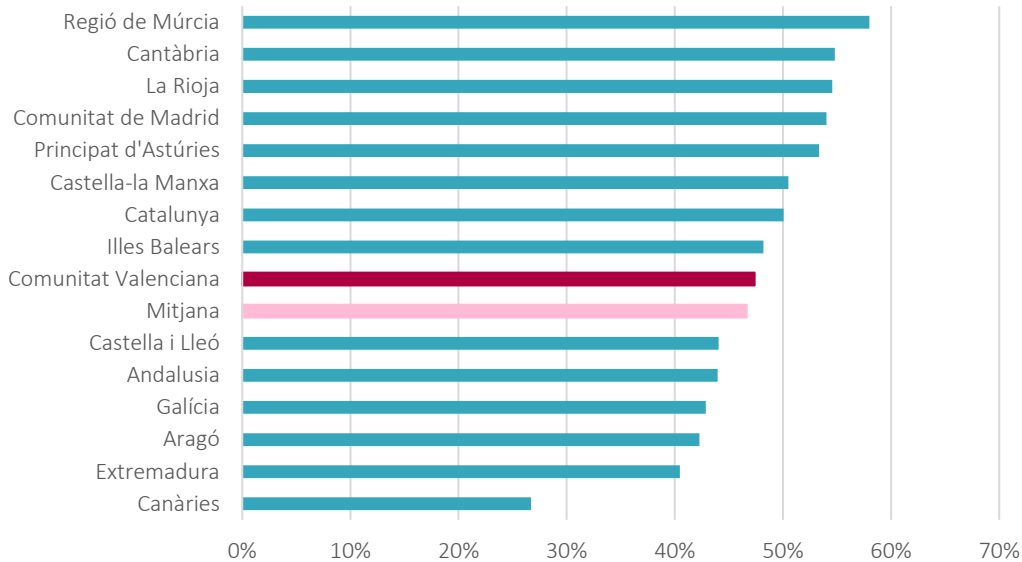
¹⁹ Últim exercici disponible en les bases de dades del Ministeri d'Hisenda en el moment d'executar el nostre treball.

²⁰ Els drets reconeguts nets dels tributs locals propis, que inclou els impostos directes (IBI, IVTM, IIVTNU i IAE), els impostos indirectes (ICIO) i les taxes, preus públics i altres ingressos propis de l'entitat local.

²¹ Els drets reconeguts nets totals dels capítols I a VII de la liquidació pressupostària.

**Gràfic 3. Grau d'autonomia fiscal de les entitats locals. Per comunitat autònoma.²²
Exercici 2022**

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació disponible en la Central d'Informació del Ministeri d'Hisenda

El grau d'autonomia fiscal del conjunt de les EL de la Comunitat Valenciana és del 47,4% i se situa en la novena posició del rànquing de les EL de les comunitats autònomes amb major grau d'autonomia fiscal, proporció molt similar a la de la mitjana nacional (46,6%).

Subobjectiu 3.2. Els contribuents de la Comunitat Valenciana suporten una fiscalitat superior a la d'altres comunitats autònomes?

3.2.1. El tipus impositiu efectiu de l'IBI a la Comunitat Valenciana és major que el d'altres comunitats autònomes?

Hem obtingut les estadístiques de l'IBI disponibles en les bases de dades del Cadastre²³ i hem determinat el tipus impositiu efectiu per a cada una de les comunitats autònomes, com a quocient entre la suma de les quotes líquides i la suma de les bases liquidables.

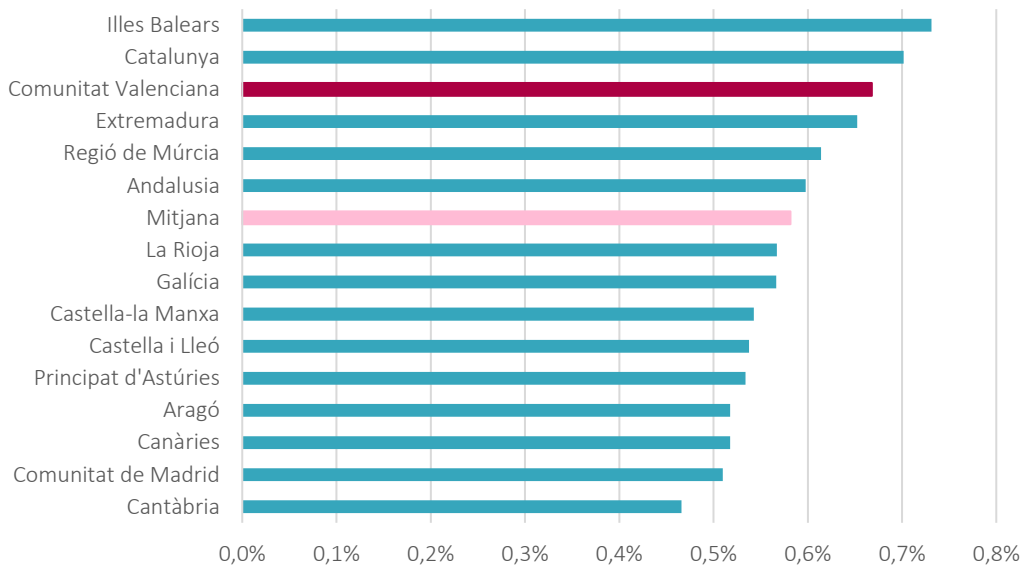
En els gràfics següents es mostra el tipus impositiu efectiu mitjà per comunitat autònoma tant en IBI urbà com en IBI rústic respectivament.

²² Exclosos per les particularitats del seu règim fiscal: la Comunitat Foral de Navarra i el País Basc. Quant a Canàries, el menor grau d'autonomia fiscal és conseqüència de l'elevat pes relatiu que té un dels impostos indirectes compartit entre la comunitat autònoma de Canàries i les entitats locals (l'impost general indirecte canari, IGIC), que representa més del 20% dels ingressos ordinaris d'aquestes.

²³ https://www.catastro.minhAFP.es/esp/estadistica_6.asp.

Gràfic 4. Tipus impositiu efectiu de l'IBI urbà. Por comunitat autònoma.²⁴ Exercici 2022

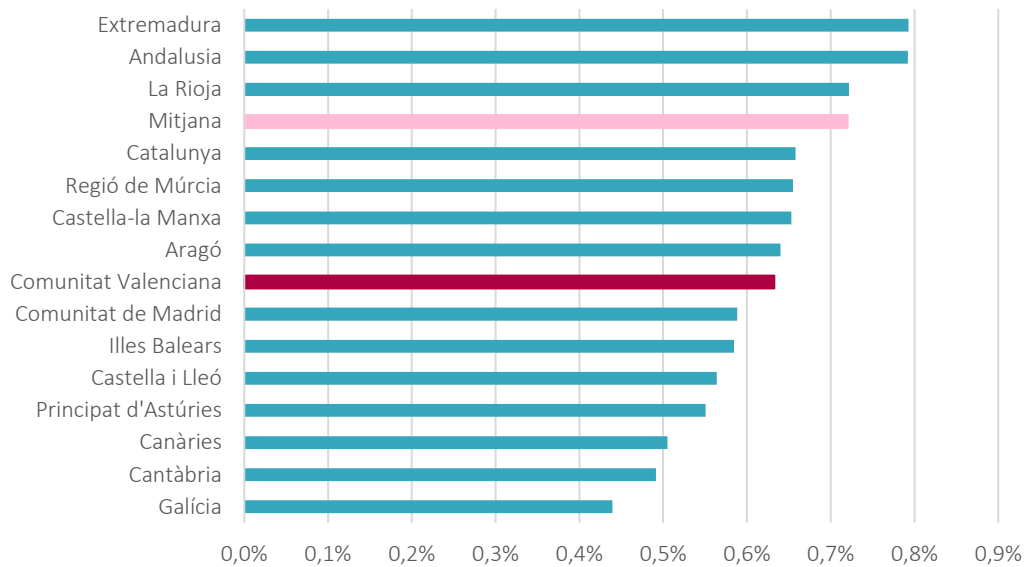
Font: Elaboració pròpia a partir d'estadístiques de la Direcció General del Cadastre

Els municipis de la Comunitat Valenciana tenen, com a mitjana, un tipus impositiu efectiu de l'IBI urbà de 0,67%, en tercer lloc, respecte a les comunitats amb majors tipus impositius efectius, per darrere de les Illes Balears i Catalunya, i nou dècimes per damunt de la mitjana nacional (0,58%).

²⁴ Per motius d'homogeneïtzació, no incloem les comunitats autònomes de la Comunitat Foral de Navarra i el País Basc, així com les ciutats autònomes de Ceuta i Melilla.

Gràfic 5. Tipus impositiu efectiu de l'IBI rústic. Per comunitat autònoma. Exercici 2022

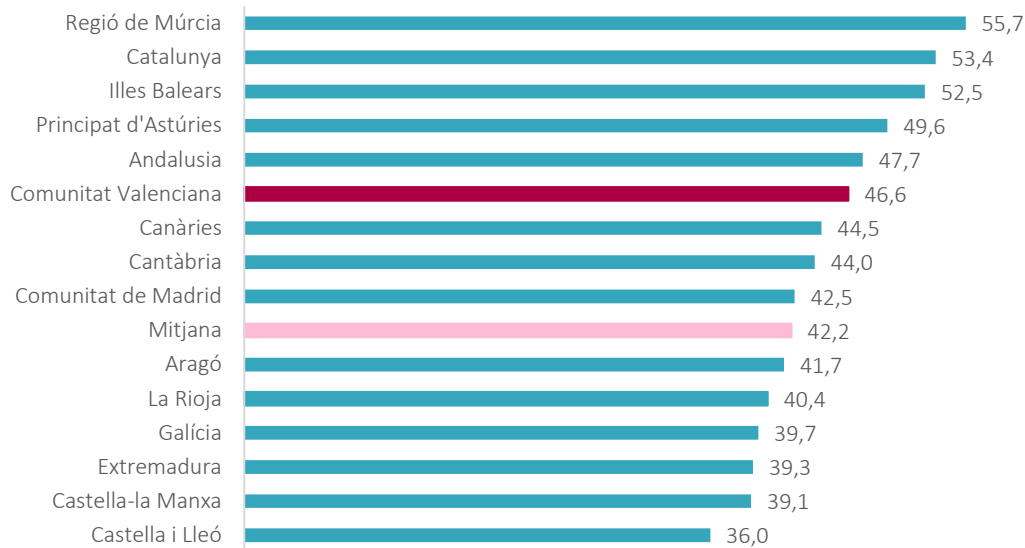
Font: Elaboració pròpia a partir d'estadístiques de la Direcció General del Cadastre

Respecte a l'IBI rústic, la mitjana nacional del tipus impositiu efectiu és el 0,72%, nou dècimes per damunt de la mitjana dels municipis de la Comunitat Valenciana (0,63%), que se situa en huitè lloc respecte a les comunitats amb majors tipus impositius efectius de l'IBI rústic.

3.2.2. La quota tributària mitjana de l'IVTM a la Comunitat Valenciana és major que la d'altres comunitats autònomes?

A partir de les estadístiques del Ministeri d'Hisenda, hem obtingut les tarifes de l'IVTM aplicables en tots els municipis d'Espanya. D'aquestes tarifes s'han seleccionat les més representatives (vehicles del tipus turisme que es troben en el rang de cavalls fiscals de 8 a 11,99 CV).

Gràfic 6. Tarifa mitjana de l'ITVM de turismes. Per comunitat autònoma.²⁵ Euros per vehicle. Exercici 2022

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació disponible en la Central d'Informació del Ministeri d'Hisenda

A la Comunitat Valenciana, la tarifa mitjana de l'ITVM per a vehicles que es troben en el rang de 8 a 11,99 CV és de 46,6 euros, i se situa en sisena posició respecte a la resta de comunitats autònomes i per damunt de la tarifa mitjana nacional (42,2 euros).

OBJECTIU 4. ELS AJUNTAMENTS HAN ADOPTAT MESURES ENCAMINADES A REALITZAR UNA GESTIÓ MÉS EFICIENT DELS TRIBUTS LOCALS?

Dins de l'autonomia organitzativa de què disposen els municipis per a la gestió dels serveis propis, cada ajuntament pot establir diferents fórmules, tant en l'àmbit organitzatiu com en el procedimental, per a millorar l'eficiència en la gestió i recaptació tributària.

Subobjectiu 4.1. Els ajuntaments disposen d'una estructura administrativa pròpia encarregada del servei de gestió tributària?

Disposar d'una estructura pròpia contribueix a augmentar l'eficiència en la gestió, ja que propicia economies d'escala i la major especialització millora l'eficiència de les tasques específiques dels processos de gestió tributària.

Per a donar resposta a aquest subobjectiu hem analitzat la documentació aportada per les entitats fiscalitzades en relació amb l'organigrama i el règim de funcionament del servei de

²⁵ Per motius d'homogeneïtzació, no incloem les comunitats autònomes de la Comunitat Foral de Navarra i el País Basc, així com les ciutats autònomes de Ceuta i Melilla.

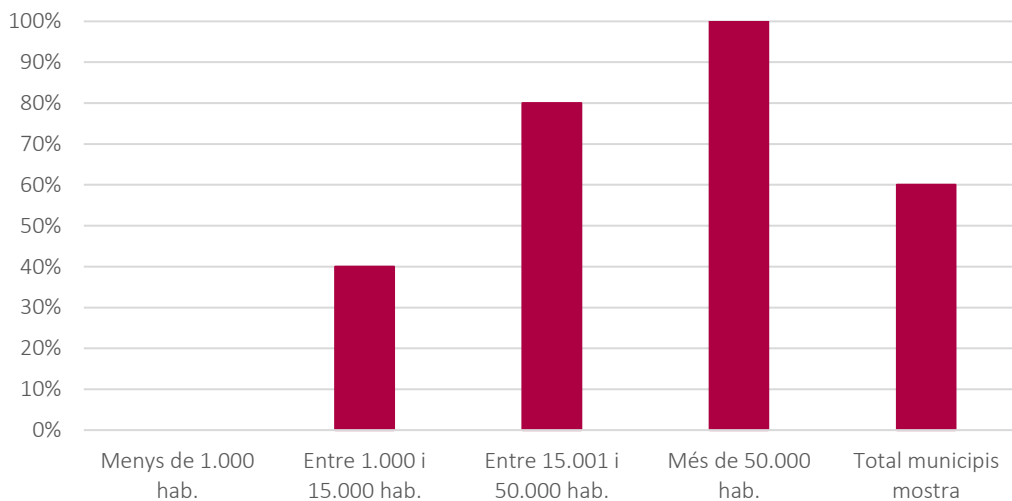
gestió tributària, per a determinar el percentatge d'ajuntaments que disposen d'aquesta estructura.

Dins de la nostra anàlisi hem considerat que no disposen d'una estructura administrativa pròpia encarregada del servei de gestió tributària els ajuntaments amb un alt grau d'externalització de l'activitat tributària (considerant que determinades actuacions són competència exclusiva de l'Administració).

Al seu torn, hem considerat que es disposa d'un organigrama propi de gestió tributària sempre que es tinga prou detall de separació de funcions entre la gestió tributària i la resta de gestió administrativa, de manera que la dedicació del personal a les tasques tributàries no tinga caràcter parcial.

El percentatge total de municipis de la mostra que disposa d'estructura pròpia arriba al 60%.

Gràfic 7. Percentaje de municipis fiscalitzats que disposen d'estructura pròpia per a la gestió tributària

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació facilitada pels municipis de la mostra

Respecte a la distribució per trams de població, podem observar que hi ha una relació directa entre la grandària de població i l'existència d'una estructura pròpia, ja que en cap dels ajuntaments de menor població (menys de 1.000 habitants) hi ha estructura pròpia de gestió tributària. En aquests casos, les tasques pròpies de la gestió tributària són desenvolupades a temps parcial per empleats que tenen altres funcions administratives dins de l'ajuntament.

En contraposició a això, els ajuntaments de major població (més de 50.000 habitants) disposen tots d'estructura pròpia i diferenciada de gestió tributària.

Subobjectiu 4.2. Els ajuntaments han externalitzat part del servei en empreses col·laboradores?

Els ajuntaments amb gestió no delegada en les diputacions poden optar també a externalitzar la gestió dels seus tributs excepte les potestats que només poden ser exercides pel personal al servei de l'Administració local.

Per a determinar el percentatge d'ajuntaments que externalitzen la gestió tributària, hem analitzat la documentació aportada per les entitats fiscalitzades en relació amb els contractes que tenen subscrits amb entitats col·laboradores.

Quadre 15. Nombre de municipis fiscalitzats que externalitzen totalment o parcialment la gestió tributària

Tram	Externalitzen	No externalitzen	Proporció que externalitzen
Menys de 1.000 hab.	3	1	75,0%
Entre 1.000 i 15.000 hab.	8	2	80,0%
Entre 15.001 i 50.000 hab.	8	2	80,0%
Més de 50.000 hab.	1	5	16,7%
Total municipis mostra	20	10	66,7%

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació facilitada pels municipis de la mostra

S'observa una significativa utilització de serveis externs (principalment respecte a l'actualització i conservació del cadastre immobiliari i la col·laboració en la gestió recaptadora) per a completar el procés de gestió tributària tant en termes del total de municipis de la mostra com en termes relatius per a cada tram de població, llevat dels municipis de més de 50.000 habitants, que pràcticament no externalitzen aquest servei.

Subobjectiu 4.3. Els ajuntaments fan una avaluació periòdica dels resultats de la gestió tributària?

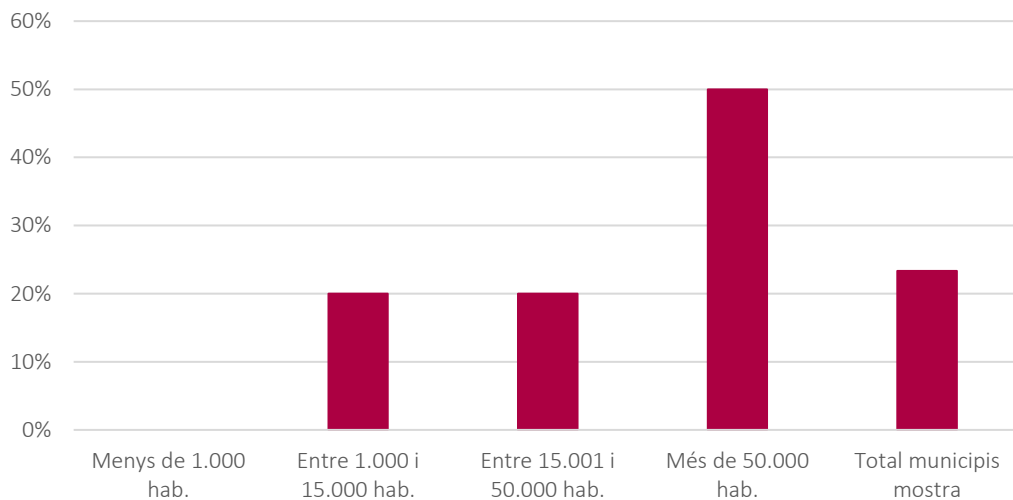
4.3.1. Els ajuntaments elaboren una memòria d'activitats sobre gestió dels tributs locals?

Hem comprovat el nombre de municipis que elaboren una memòria d'activitats sobre gestió tributària. No hem considerat com a memòria de gestió tributària el compte de recaptació que elaboren els ajuntaments (vegeu qüestió d'auditoria 5.31).

Només set municipis, que representen el 23,3% dels municipis de la mostra, han elaborat una memòria d'activitats sobre la gestió tributària de l'exercici 2022.

Gràfic 8. Percentatge de municipis fiscalitzats que elaboren una memòria d'activitats sobre la gestió dels tributs locals

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació facilitada pels municipis de la mostra

4.3.2. Si és el cas, la memòria d'activitats descriu indicadors quantitatius per a valorar la gestió realitzada i es comparen els resultats aconseguits amb els objectius previstos?

Considerem que l'elaboració d'una memòria anual sobre la gestió tributària és un bon instrument per a l'avaluació i la millora. A més, si s'estableixen objectius quantitatius i indicadors es podrà valorar si s'han aconseguit aquests objectius per a l'establiment de les accions correctives pertinents. Aquests objectius haurien de recollir totes les activitats relacionades amb la gestió tributària (no exclusivament la liquidació i la recaptació) i mesurar-se en termes percentuals i no absoluts. Una bona evolució d'un indicador en termes absoluts no determina necessàriament una bona gestió (per exemple, una nova urbanització incrementarà el nombre de rebuts IBI i l'import acumulat de la recaptació, però no significa necessàriament una major eficiència en la gestió i recaptació).

Hem analitzat el contingut de les memòries remeses pels ens fiscalitzats per a poder determinar si els ajuntaments fan una avaluació periòdica dels resultats de la gestió tributària. Amb aquesta finalitat, hem comprovat l'existència o no dels aspectes següents:

- Si les memòries analitzades inclouen **indicadors d'avaluació** dels diferents aspectes de l'activitat de gestió tributària, un fet inclòs en major o menor grau en totes les memòries analitzades.
- Si mesuren l'evolució que han patit diferents indicadors respecte a exercicis anteriors i si s'analitzen les **causes** que han portat als increments o descensos en aquests: en cinc de les memòries s'incideix en aquest tipus d'anàlisi descriptiva de l'evolució experimentada en els indicadors de l'àrea de gestió tributària.
- Si s'estableixen **mesures correctores** per a mitigar els aspectes negatius detectats en l'anàlisi: només dues d'aquestes memòries mostren aquest tipus de consideracions.

- Si s'estableixen **objectius** i es descriuen indicadors quantitius per a valorar si s'han aconseguit aquests objectius. Observem que en cap dels casos s'estableixen explícitament objectius quantitius juntament amb els indicadors associats per a la valoració de la consecució d'aquests objectius.

Subobjectiu 4.4. Els ajuntaments han previst una exempció en l'IBI si la quota líquida no supera una quantia mínima sobre la base de l'article 62.4 de l'LHRL?

Els ajuntaments poden establir, a causa de criteris d'eficiència i economia en la gestió recaptadora del tribut, l'exempció dels immobles rústics i urbans la quota líquida dels quals no supere la quantia que es determine per mitjà d'ordenança fiscal.

Quadre 16. Nombre de municipis fiscalitzats que regulen una exempció en l'IBI si la quota líquida no supera una quantia mínima

Tram	Exempció	No exempció	Proporció exempció
Menys de 1.000 hab.	1	3	25,0%
Entre 1.000 i 15.000 hab.	9	1	90,0%
Entre 15.001 i 50.000 hab.	9	1	90,0%
Més de 50.000 hab.	4	2	66,7%
Total municipis mostra	23	7	76,7%

Font: Elaboració pròpia a partir de les ordenances fiscals vigents en 2022

Hem comprovat que vint-i-tres municipis (76,7% dels ajuntaments que integren la mostra) regulen aquesta exempció, que oscil·la entre l'interval de 3 a 12 euros (a excepció de l'exempció establida per Mislata per als béns immobles rústics, que estableix en 125 euros per a l'agrupació de les quotes de l'IBI rústic relatives a un mateix subjecte passiu).

La gestió de rebuts d'importos molt reduïts pot generar ineficiències en el sentit que el cost d'aquesta gestió siga molt superior a l'import de l'ingrés que genere. Per això, a fi de millorar l'eficiència en aquesta gestió tributària es recomana, per a aquells municipis que encara no ho hagen fet, estimar el cost de gestió per rebut i establir una exempció per a aquells l'import dels quals siga significativament inferior al seu cost.

Subobjectiu 4.5. Els ajuntaments permeten l'agrupació en un únic document de cobrament de totes les quotes de l'IBI rústic relatives a un mateix subjecte passiu sobre la base de l'article 77.2 de l'LRHL?

L'agrupació de rebuts millora l'eficiència de la seua gestió, ja que es redueix la utilització de recursos per rebut i amb això el seu cost.

L'article 77.2 de l'LRHL estableix que els ajuntaments poden agrupar en un únic document de cobrament totes les quotes de l'IBI relatives a un mateix subjecte passiu quan es tracte de béns rústics situats en un mateix municipi.

Dèsset municipis de la nostra mostra (el 56,7%) permeten l'agrupació en un únic document de cobrament quan la titularitat de diversos immobles de naturalesa rústica recau en un mateix subjecte passiu.

Quadre 17. Nombre de municipis fiscalitzats que agrupen en un únic document de cobrament les quotes de l'IBI rústic

Tram	Agrupen	No agrupen	Proporció que agrupen
Menys de 1.000 hab.	2	2	50,0%
Entre 1.000 i 15.000 hab.	4	6	40,0%
Entre 15.001 i 50.000 hab.	6	4	60,0%
Més de 50.000 hab.	5	1	83,3%
Total municipis mostra	17	13	56,7%

Font: Elaboració pròpia a partir de les ordenances fiscals vigents en 2022

Subobjectiu 4.6. Els ajuntaments han establert una bonificació per als subjectes passius que domicilien el pagament en una entitat financera sobre la base de l'article 9.1 de l'LRHL?

La domiciliació del pagament dels tributs millora l'eficiència en la gestió tributària i l'eficàcia recaptadora. L'article 9.1 de l'LRHL disposa que els ajuntaments poden establir, a través de les ordenances respectives, una bonificació de fins al 5% de la quota a favor dels subjectes passius que domicilien els seus deutes de venciment periòdic en una entitat financera, anticipen pagaments o realitzen actuacions que impliquen col·laboració en la recaptació d'ingressos.

Quadre 18. Nombre de municipis fiscalitzats que estableixen bonificació per domiciliació bancària

Tram	Bonificació	No bonificació	Proporció bonificació
Menys de 1.000 hab.	1	3	25,0%
Entre 1.000 i 15.000 hab.	2	8	20,0%
Entre 15.001 i 50.000 hab.	7	3	70,0%
Més de 50.000 hab.	2	4	33,3%
Total municipis mostra	12	18	40,0%

Font: Elaboració pròpia a partir de les ordenances fiscals vigents en 2022

Si bé en la majoria de les ordenances s'especifica la domiciliació bancària com una via per al compliment del pagament dels deutes tributaris, la majoria dels municipis (el 60% dels fiscalitzats) no concedeixen cap tipus de bonificació al subjecte passiu que domicilie el pagament de les seues obligacions tributàries.

Subobjectiu 4.7. Els ajuntaments duen a terme una col·laboració interadministrativa subscriuint convenis amb altres organitzacions?

L'article 106.3 de l'LBRL estableix que és competència de les entitats locals la gestió, recaptació i inspecció dels seus tributs propis, sense perjudici de les delegacions que puguen atorgar a favor de les entitats locals d'àmbit superior o de les comunitats autònomes respectives, i de les fórmules de col·laboració amb altres entitats locals, amb les comunitats autònomes o amb l'Estat, d'acord amb el que estableix la legislació de l'Estat. De manera similar, l'article 8 de l'LRHL estableix que les administracions tributàries de l'Estat, de les comunitats autònomes i de les entitats locals col·laboraran en tots els ordres de gestió, liquidació, inspecció i recaptació dels tributs locals.

D'altra banda, com a fórmula de col·laboració, l'article 47 de la Llei 40/2015, d'1 d'octubre, de Règim Jurídic del Sector Públic, defineix els convenis com a acords amb efectes jurídics adoptats per les administracions públiques, els organismes públics i entitats de dret públic vinculats o dependents o les universitats públiques entre si o amb subjectes de dret privat per a una finalitat comuna.

La formalització de convenis per a la col·laboració i la transmissió d'informació referent als elements que incideixen en la gestió tributària repercuteix positivament en l'eficiència d'aquesta gestió perquè disposa de manera àgil de la informació rellevant a efectes tributaris.

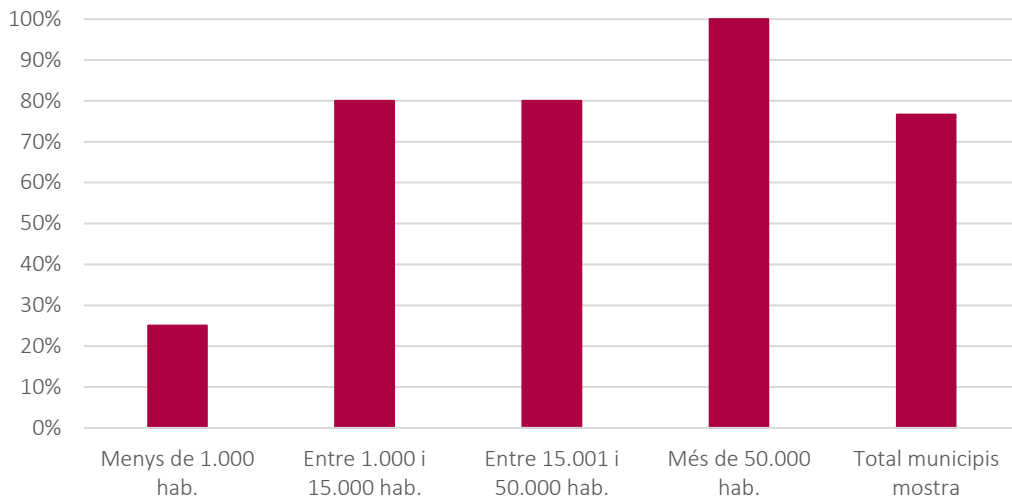
4.7.1. Els ajuntaments han formalitzat amb la Direcció General de Cadastre un conveni de col·laboració en matèria de gestió cadastral?

L'objectiu d'aquest conveni és la col·laboració amb la Direcció General de Cadastre per a la formació, conservació, renovació i revisió del cadastre. L'ajuntament assumeix funcions de gestió de la base de dades cadastral.

Aquest conveni augmenta l'eficiència en la gestió tributària de l'IBI i aporta un valor afegit al servei del contribuent en la mesura que poden realitzar certs tràmits des dels seus propis ajuntaments.

Gràfic 9. Percentatge de municipis fiscalitzats que tenen subscrit conveni amb la Direcció General de Cadastre

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació facilitada pels municipis de la mostra

Es constata una alta subscripció del conveni amb el cadastre (76,7%), especialment entre els municipis de major població, perquè l'han formalitzat els sis ajuntaments de més de 50.000 habitants.

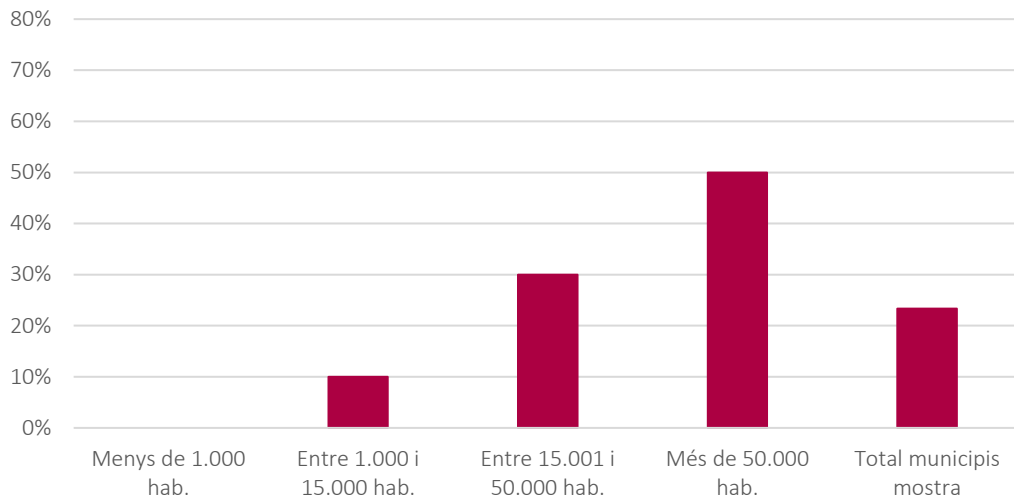
Aquest percentatge va descendint a mesura que baixa la grandària dels ajuntaments: entre els ajuntaments de menys de 1.000 habitants, tan sols el 25% d'aquestes entitats han subscrit aquest conveni. La raó podria trobar-se en la menor disponibilitat de recursos humans de les entitats de menor grandària per a desenvolupar les funcions que es deleguen a través del conveni.

4.7.2. Els ajuntaments han formalitzat amb el Col·legi de Registradors de la Propietat, Mercantils i de Béns Mobles d'Espanya un conveni de col·laboració que permeti millorar la transmissió electrònica d'informació entre els dos organismes?

L'objectiu d'aquest conveni és canalitzar l'accés de l'ajuntament a la informació amb transcendència tributària en poder del Registre Mercantil i Registre de la Propietat. A més, en el cas del Registre de la Propietat, s'instrumentalitzava el procediment per a controlar, a través de l'intercanvi d'informació, la liquidació de l'IIVTNU i evitar la inscripció registral d'operacions sense la liquidació prèvia de l'IIVTNU.

Gràfic 10. Percentatge de municipis fiscalitzats que tenen subscrit conveni amb el Registre Mercantil i de la Propietat

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació facilitada pels municipis de la mostra

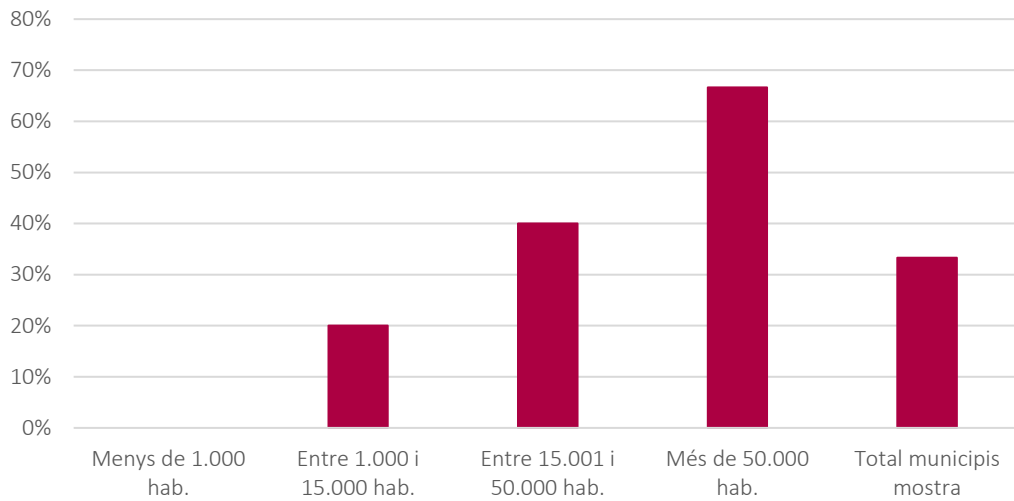
S'observa una baixa subscripció dels convenis amb els registres mercantils i de la propietat (únicament el 23,3% dels municipis de la mostra), i es troba el percentatge més alt en els ajuntaments de major població (majors de 50.000 habitants), que arriba al 50%.

Aquest percentatge va descendint a mesura que baixa la grandària dels ajuntaments; l'extrem oposat és el dels ajuntaments de menys de 1.000 habitants, en què cap d'aquestes entitats locals ha subscrit el conveni amb els registres mercantils i de la propietat.

4.7.3. Els ajuntaments han formalitzat amb el Col·legi de Notaris de la Comunitat Valenciana un conveni de col·laboració que permeta millorar la transmissió electrònica d'informació entre els dos organismes?

L'objectiu d'aquests convenis és canalitzar la transmissió d'informació amb transcendència tributària en relació amb els tributs de l'IBI (canvis de titularitat) i IIVTNU (generació del fet imposable). En el cas de l'IBI, les oficines notariales, fent ús d'aquesta tipologia de convenis, obté la informació dels deutes tributaris no liquidats a l'efecte d'informar-les amb anterioritat a la formalització de l'escriptura pública corresponent. En el cas de l'IIVTNU, els convenis inclouen l'assistència i informació als usuaris en el compliment de la liquidació tributària.

Gràfic 11. Percentatge de municipis fiscalitzats que tenen subscrit conveni amb el Col·legi de Notaris

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació facilitada pels municipis de la mostra

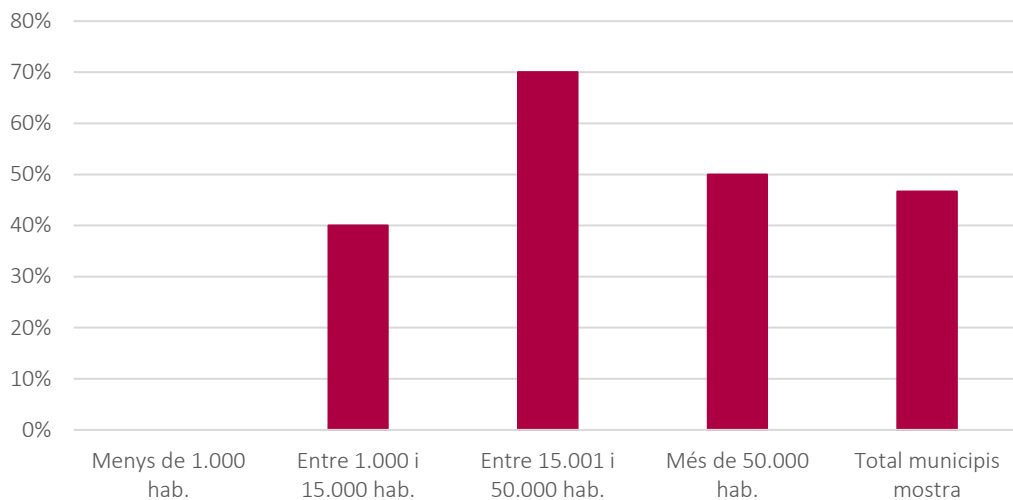
S'observa una baixa subscripció dels convenis amb el Col·legi de Notaris de la Comunitat Valenciana, ja que únicament el 33,3% dels municipis de la mostra disposen d'aquest conveni; el percentatge més alt es troba en els ajuntaments de major població (majors de 50.000 habitants), amb un 66,7%.

4.7.4. Els ajuntaments han sol·licitat la seua adhesió al conveni subscrit entre la Direcció General de Trànsit i la Federació Espanyola de Municipis i Províncies per a l'intercanvi d'informació?

L'objectiu d'aquest conveni és la col·laboració i intercanvi d'informació amb la Prefectura Central de Trànsit (PCT), dependent de la Direcció General de Trànsit (DGT). A través d'aquest conveni, els ajuntaments disposen d'accés a la base de dades de trànsit a l'efecte de consultes de titularitat dels vehicles que tributen en cada municipi. Així mateix, periòdicament els ajuntaments efectuen comunicació a Trànsit dels rebuts de l'impost de vehicles de tracció mecànica pendents de cobrament, el pagament del qual és necessari per al canvi de titularitat dels vehicles.

La possibilitat de tindre accés directe a la informació amb transcendència tributària millora la gestió tributària de l'IVTM.

Gràfic 12. Percentatge de municipis fiscalitzats que s'han adherit al conveni entre la Direcció General de Trànsit i la Federació Espanyola de Municipis i Províncies

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació facilitada pels municipis de la mostra

S'observa una adhesió intermèdia al conveni formalitzat entre la DGT i la FEMP, atès que el percentatge en el total de la mostra és del 46,7% i el percentatge més alt en els ajuntaments de la població és entre 15.001 i 50.000 habitants (70%).

En els ajuntaments de més de 50.000 habitants, aquest percentatge arriba al 50%. No obstant això, aquestes entitats de major població que no s'han adherit al conveni ens han informat que han formalitzat mecanismes i protocols amb la DGT per a poder obtenir la informació amb transcendència tributària que siga d'utilitat per mitjà de l'accés als registres de trànsit. Tot això sense la signatura del conveni corresponent.

D'altra banda, cap dels ajuntaments de menys de 1.000 habitants s'ha adherit al conveni de la FEMP. En el cas d'aquests ajuntaments, no ens informen que tinguen formalitzats mecanismes i protocols amb la DGT (aliens a un conveni) per a poder obtenir la informació amb transcendència tributària que siga d'utilitat per mitjà de l'accés als registres de trànsit.

4.7.5. Els ajuntaments han formalitzat amb l'AEAT un conveni de col·laboració que permeti millorar la transmissió electrònica d'informació entre els dos organismes?

Amb independència que sempre és possible la transmissió d'informació amb transcendència tributària, en virtut del deure recíproc de col·laboració previst en l'article 94 de l'LGT, sense necessitat de tindre prèviament signat un conveni que instrumentalitze aquesta petició, aquest conveni permet obtenir la informació de manera més àgil i millorant l'eficiència en la gestió tributària.

Pràcticament la totalitat de les entitats que hem fiscalitzat (90%) s'han adherit al conveni subscrit entre la FEMP i l'AEAT.

Quadre 19. Nombre de municipis fiscalitzats que s'han adherit al conveni entre la FEMP i l'AEAT

Tram	Adherits	No adherits	Proporció adherits
Menys de 1.000 hab.	3	1	75,0%
Entre 1.000 i 15.000 hab.	9	1	90,0%
Entre 15.001 i 50.000 hab.	10	0	100,0%
Més de 50.000 hab.	5	1	83,3%
Total municipis mostra	27	3	90,0%

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació facilitada pels municipis de la mostra

4.7.6. Els ajuntaments han formalitzat amb l'ATV un conveni de col·laboració que permeta millorar la transmissió electrònica d'informació entre els dos organismes?

De manera similar al subobjectiu anterior, els municipis poden adherir-se al conveni subscrit entre la Federació Valenciana de Municipis i Províncies (FVMP) i l'Agència Tributària Valenciana (ATV) per a l'intercanvi d'informació de transcendència tributària i la col·laboració en la gestió tributària, recaptadora i inspectora.

Quadre 20. Nombre de municipis fiscalitzats que s'han adherit al conveni entre la FVMP i l'ATV

Tram	Adherits	No adherits	Proporció adherits
Menys de 1.000 hab.	1	3	25,0%
Entre 1.000 i 15.000 hab.	1	9	10,0%
Entre 15.001 i 50.000 hab.	2	8	20,0%
Més de 50.000 hab.	1	5	16,7%
Total municipis mostra	5	25	16,7%

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació facilitada pels municipis de la mostra

S'observa una molt baixa adhesió al conveni entre l'FVMP i l'ATV amb un percentatge de només el 16,7% per al total de la mostra.

La raó d'aquesta baixa adhesió podria ser deguda al possible solapament com a conseqüència del conveni amb l'AEAT (com ara recaptació executiva o col·laboració en matèria d'embargaments per deutes corresponents a ingressos de dret públic a realitzar fora dels respectius àmbits de competència territorial municipal).

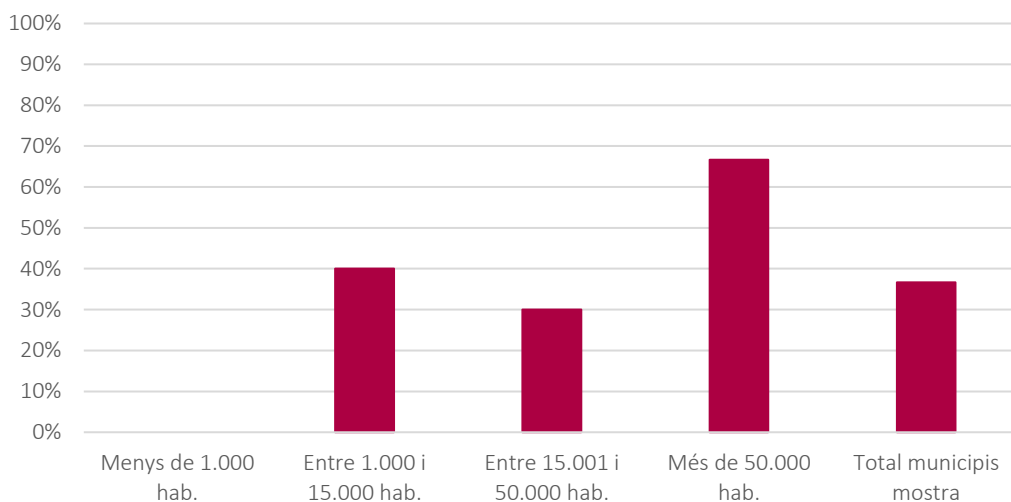

Subobjectiu 4.8. Els ajuntaments han dissenyat i executat actuacions d'inspecció tributària dels impostos locals?

D'acord amb l'article 141 de l'LGT, la inspecció tributària consisteix en l'exercici de les funcions administratives dirigides fonamentalment al descobriment de supòsits de fet dels deures tributaris que siguen desconeguts per l'Administració, la comprovació de la veracitat i exactitud de les declaracions presentades pels obligats tributaris i la comprovació de valors dels elements bàsics i determinants del fet imposable.

D'altra banda, l'article 170 del Reglament general de les actuacions i procediments de gestió i inspecció tributària estableix que l'exercici de les funcions pròpies de la inspecció de tributs ha d'acomodar-se a un pla. Per tant, el pla d'inspecció és la determinació de les línies d'actuació en el desenvolupament de les activitats inspectores per a l'exercici de referència.

Gràfic 13. Percentatge de municipis fiscalitzats que tenen aprovat un pla d'inspecció en l'exercici 2022

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació facilitada pels municipis de la mostra

Onze ajuntaments, que representen el 36,7% de la mostra, disposen de pla d'inspecció per a l'exercici 2022.

En relació amb l'estructura organitzativa administrativa per a l'execució d'aquest pla d'inspecció, del total d'onze ajuntaments que disposen de pla d'inspecció amb l'execució corresponent, només sis han optat pel desenvolupament intern d'aquest pla amb una estructura pròpia que inclou personal específic i diferenciat per als procediments d'inspecció. En canvi, dues entitats locals no tenen diferenciació de funcions entre gestió tributària i inspecció, i totes les realitza el mateix personal propi. D'altra banda, hi ha tres entitats que subcontracten la gestió de la inspecció per mitjà d'un contracte amb tercers.

La majoria dels plans d'inspecció centren les seues activitats específiques principalment en l'IAE (control dels mòduls declarats), ICIO (control de la realització del fet imposable i la seua valoració) i el control dels ingressos bruts declarats en relació amb la taxa de l'1,5%

per la utilització privativa o aprofitaments especials constituïts en el sòl, subsol o vol de les vies públiques municipals, a favor d'empreses explotadores de serveis de subministraments. Únicament el pla d'inspecció de València escapa a aquesta tendència i estableix per a l'IVTM actuacions de comprovació i inspecció de supòsits en els quals es produïska el fet imposable i no tributen en el municipi de València per aquest impost.

Per acabar, únicament cinc entitats locals, de les onze que disposen de pla d'inspecció, han avaluat els resultats de les actuacions inspectores. Aquestes avaluacions consisteixen principalment en l'elaboració d'una memòria de les actuacions realitzades i una anàlisi quantitativa d'evolució temporal dels expedients tramitats i el deute fiscal regularitzat per àrea d'actuació. En aquests plans d'inspecció no s'estableixen els objectius que cal aconseguir en la fase d'execució d'aquest pla.

Subobjectiu 4.9. Els ajuntaments contribueixen a la transparència, el bon govern i l'accés a la informació pública en matèria tributària?

L'article 5 de la Llei 19/2013, de 9 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern, estableix que els subjectes enumerats en l'article 2.1 (entre els quals es troba l'Administració local) han de publicar de manera periòdica i actualitzada, en les corresponents seues electròniques o pàgines web, la informació el coneixement de la qual siga rellevant per a garantir la transparència de la seua activitat relacionada amb el funcionament i control de l'actuació pública. Aquesta informació ha de ser comprensible, d'accés fàcil i gratuït.

La publicació en la web del calendari fiscal i un telèfon d'atenció al contribuent afavoreix la transparència i l'accés a la informació pública, i també facilita els tràmits que han de realitzar els contribuents per al compliment de les seues obligacions tributàries.

4.9.1. Els ajuntaments tenen exposat en la seua pàgina web el calendari fiscal?

La publicació actualitzada del calendari fiscal en la pàgina web de manera clara i accessible facilita als contribuents la planificació i compliment de les seues obligacions tributàries i consegüentment millora l'eficàcia en la recaptació.

Per a donar resposta a aquest subobjectiu hem analitzat per a la mostra dels municipis si els ajuntaments tenen publicat en la seua web el calendari fiscal, si està actualitzat i si és accessible.

Quadre 21. Nombre d'ajuntaments fiscalitzats que publiquen el seu calendari fiscal

Tram	Publiquen	No publiquen	Proporció que publiquen
Menys de 1.000 hab.	2	2	50,0%
Entre 1.000 i 15.000 hab.	7	3	70,0%
Entre 15.001 i 50.000 hab.	10	0	100,0%
Més de 50.000 hab.	6	0	100,0%
Total municipis mostra	25	5	83,3%

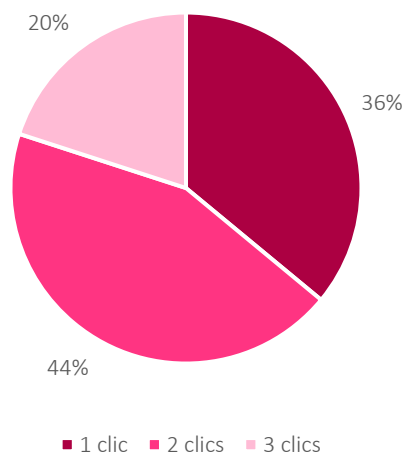
Font: Elaboració pròpia després de consulta directa a les pàgines web dels ajuntaments

Respecte a la publicació del calendari, un total de 25 municipis, que representen el 83,3% de la mostra, publica el calendari de recaptació en la seua pàgina web.

Per als municipis que sí que fan la publicació del calendari fiscal, hem analitzat l'accessibilitat i l'actualització de la informació d'aquest calendari fiscal.

Respecte a l'accessibilitat, realitzem la nostra anàlisi amb la premissa que la informació té un grau d'accessibilitat acceptable fins a un total de tres clics des de la pàgina d'inici de la web de l'ajuntament.

Gràfic 14. Accessibilitat a la publicació del calendari fiscal

Font: Elaboració pròpia després de consulta directa a les pàgines web dels ajuntaments

Observem que en el 36% de les pàgines, l'accés és amb un únic clic o a través de l'habilitació d'un accés directe; en un 44% dels casos, els usuaris tenen la informació a dos clics, i en el 20% restant, la poden trobar a tres clics.

Respecte a l'actualització de la informació proporcionada s'ha comprovat que el 80% de la mostra de municipis que han publicat el seu calendari fiscal el tenen actualitzat a l'exercici 2023.

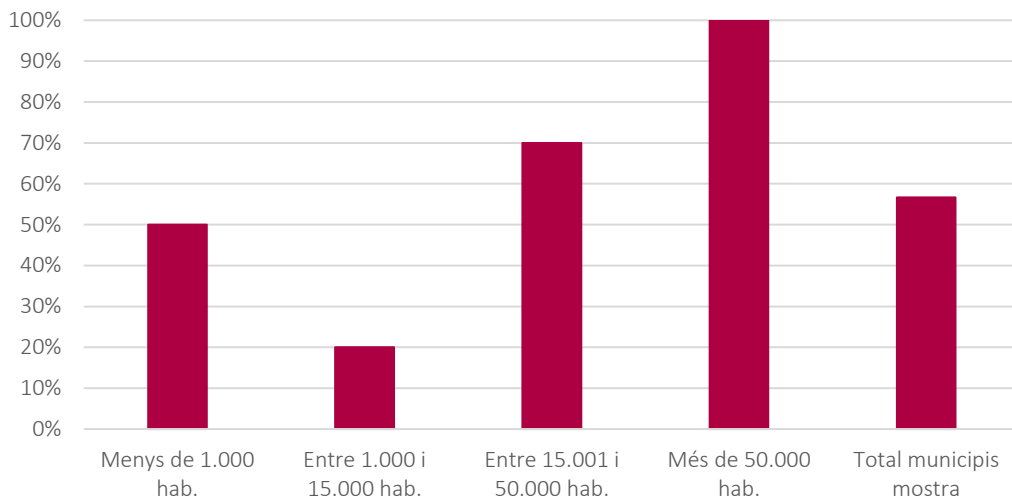

4.9.2. Els ajuntaments disposen d'un servei d'atenció telefònica en matèria de gestió tributària i es publicita en la seua pàgina web?

L'existència d'un telèfon d'informació al contribuent possibilita un accés àgil i còmode perquè els ciutadans coneguen els procediments referents a la gestió i recaptació tributària, així com una via per a plantejar dubtes o consultes.

Hem verificat si els municipis fiscalitzats disposen d'un servei d'atenció telefònica en matèria de gestió tributària i es publica en la seua pàgina web i hem obtingut aquests resultats, expressats en el gràfic següent:

Gràfic 15. Percentatge de municipis fiscalitzats que publiquen telèfon d'atenció al contribuent

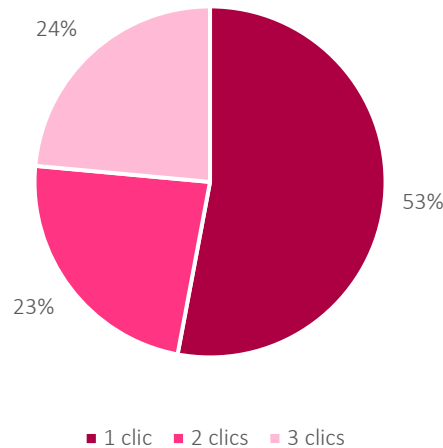
Font: Elaboració pròpia després de consulta directa a les pàgines web dels ajuntaments

Respecte al total dels municipis de la mostra, 17, que representen el 56,7% de la mostra, publiquen en la seua pàgina web un número d'atenció telefònica en matèria de gestió tributària.

Observem que, en el cas del rang de municipis de més de 50.000 habitants, tots disposen d'un telèfon d'atenció en matèria de tributs en la seua pàgina web. Per al cas dels municipis entre 15.001 i 50.000 habitants, el 70% de la mostra de municipis havien habilitat aquest canal de comunicació amb el contribuent, mentre que aquest percentatge se situava en el 20% i el 50% en els municipis dels dos trams amb menor població.

Per als ajuntaments que sí que publiquen en la seua pàgina web un número d'atenció en matèria de gestió tributària, hem analitzat addicionalment el grau d'accessibilitat amb què pot trobar el contribuent aquesta informació, amb el resultat resumit que mostrem en el gràfic següent.

Gràfic 16. Accessibilitat al telèfon d'atenció al contribuent

Font: Elaboració pròpia després de consulta directa a les pàgines web

Basem les nostres conclusions en la premissa que la informació té un grau d'accessibilitat acceptable fins a un total de tres clics des de la pàgina d'inici de la web de l'ajuntament. Segons aquest criteri, considerem que els ajuntaments de la mostra que publiquen un telèfon d'atenció en matèria tributària en la seua pàgina web ho fan de manera accessible per a l'usuari. Observem que el 53% d'aquests ho fa a un únic clic o per mitjà de l'habilitació d'un accés directe, en un 23% dels casos els usuaris tenen la informació a dos clics, i en el 24% restant la poden trobar a tres clics.

Subobjectiu 4.10. Els ajuntaments han previst modalitats alternatives de pagament que faciliten al subjecte passiu el compliment de la seua obligació?

4.10.1. El pagament a través de domiciliació bancària és el mètode predominant?

Com a regla general, el percentatge de domiciliacions varia depenent del tipus de tributs: major percentatge de domiciliació en els impostos (IBI) i taxes (fem, aigua, clavegueram, guals, etc.) vinculats als immobles i menor percentatge relatiu en impostos com IVTM per la major mobilitat de l'objecte tributari.

Els cobraments a través de domiciliació bancària representen, per al conjunt²⁶ dels municipis fiscalitzats, el 63,5% de l'import total emés en 2022 de rebuts d'IBI i el 41,8% de l'import total emés en 2022 de rebuts de l'IVTM.

Aquestes proporcions, tot i ser rellevants, deixen als municipis de gestió directa un marge de millora respecte als resultats observats que obtenen les tres diputacions provincials,

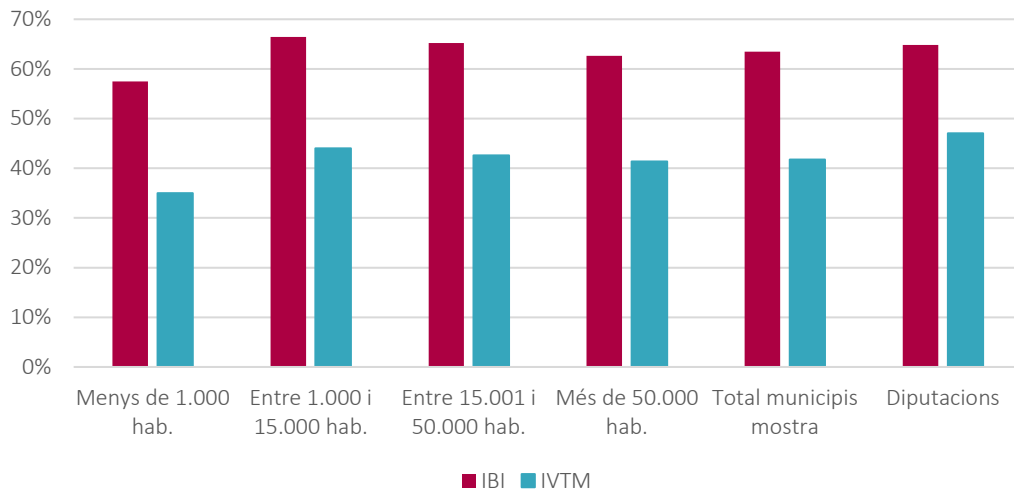
²⁶ Hem exclòs en aquesta anàlisi un dels municipis fiscalitzats (Cofrents), atès que els imports més rellevants corresponen als rebuts de l'impost de béns immobles de característiques especials de quatre instal·lacions situades al terme municipal els subjectes passius del qual paguen a través de transferència bancària.

especialment en relació amb l'IVTM (les entitats provincials van recaptar a través de domiciliació bancària el 47% de l'import emès en 2022, quasi cinc punts percentuals més respecte al conjunt de la mostra i molt superior a l'aconseguit pels municipis de menys de 1.000 habitants, un 35%).

En la recaptació de l'IBI no s'observen diferències significatives entre una forma de gestió i l'altra.

Gràfic 17. Proporció de recaptació a través de domiciliació bancària (sobre import total de rebuts emesos en 2022)

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació facilitada pels municipis de la mostra i per les tres diputacions

4.10.2. L'ordenança municipal regula l'ajornament fraccionat dels deutes tributaris?

L'article 65.1 de la Llei General Tributària estableix que els deutes tributaris que es troben en període voluntari o executiu podran ajornar-se o fraccionar-se en els termes que es fixen reglamentàriament i amb sol·licitud prèvia de l'obligat tributari, quan la seua situació economicofinancera li impedisca, de manera transitòria, efectuar el pagament en els terminis establits.

Hem comprovat que els ajuntaments regulen de manera majoritària l'ajornament o fraccionament dels deutes tributaris (el 80% dels fiscalitzats).

Quadre 22. Nombre de municipis fiscalitzats que regulen ajornament/fraccionament

Tram	Regulen ajorn./fracc.	No regulen ajorn./fracc.	Proporció que regulen ajorn./fracc.
Menys de 1.000 hab.	0	4	0,0%
Entre 1.000 i 15.000 hab.	8	2	80,0%
Entre 15.001 i 50.000 hab.	10	0	100,0%
Més de 50.000 hab.	6	0	100,0%
Total municipis mostra	24	6	80,0%

Font: Elaboració pròpia a partir de les ordenances fiscals vigents en 2022

4.10.3. L'ordenança municipal regula el pla personalitzat de pagament?

El pla personalitzat de pagament (PPP) és un instrument de gestió de cobrament que poden utilitzar els ajuntaments per a facilitar als contribuents les seues obligacions de pagament respecte als seus tributs locals.

El PPP²⁷ és un sistema especial de pagament que sol·licita el subjecte passiu abans de l'inici de l'exercici i que li permet realitzar ingressos periòdics a compte del deute anual estimat corresponent als tributs de cobrament periòdic.

El fet de permetre als contribuents poder acomodar el pagament dels seus tributs locals a la seua situació financera, per exemple, a través del pagament mensual o trimestral de tots els seus tributs locals en consideració a les circumstàncies econòmiques i socials dels contribuents és una bona pràctica tant des del punt de vista social com des del punt d'eficàcia en la recaptació (disminueix el risc d'impagament per falta de liquiditat perquè els imports mensuals són inferiors a un import anual).

Hem comprovat que únicament deu municipis (33,3% de la mostra) regulen el pla personalitzat de pagaments.

²⁷ També hem considerat que compleixen aquest sistema aquells municipis que han regulat un sistema de pagaments fraccionats de rebuts de venciment periòdic a través de compte corrent.

Quadre 23. Nombre de municipis que regulen pla personalitzat de pagament

Tram	Regulen PPP	No regulen PPP	Proporció que regulen PPP
Menys de 1.000 hab.	0	4	0,0%
Entre 1.000 i 15.000 hab.	4	6	40,0%
Entre 15.001 i 50.000 hab.	4	6	40,0%
Més de 50.000 hab.	2	4	33,3%
Total municipis mostra	10	20	33,3%

Font: Elaboració pròpia a partir de les ordenances fiscals vigents en 2022

Subobjectiu 4.11. Els ajuntaments han posat en marxa una oficina virtual amb un catàleg complet que facilite al contribuent la realització de tràmits de manera electrònica?

Per a donar resposta a aquest subobjectiu hem verificat a través de consulta directa en els diferents URL facilitats pels ajuntaments si els municipis fiscalitzats han posat en marxa una oficina virtual que facilite al contribuent la realització de tràmits de manera electrònica.

Quadre 24. Nombre de municipis fiscalitzats que disposen de catàleg de tràmits electrònics

Tram	Tenen catàleg tràmits	No tenen catàleg tràmits	Proporció que sí que en tenen
Menys de 1.000 hab.	2	2	50,0%
Entre 1.000 i 15.000 hab.	9	1	90,0%
Entre 15.001 i 50.000 hab.	10	0	100,0%
Més de 50.000 hab.	6	0	100,0%
Total municipis mostra	27	3	90,0%

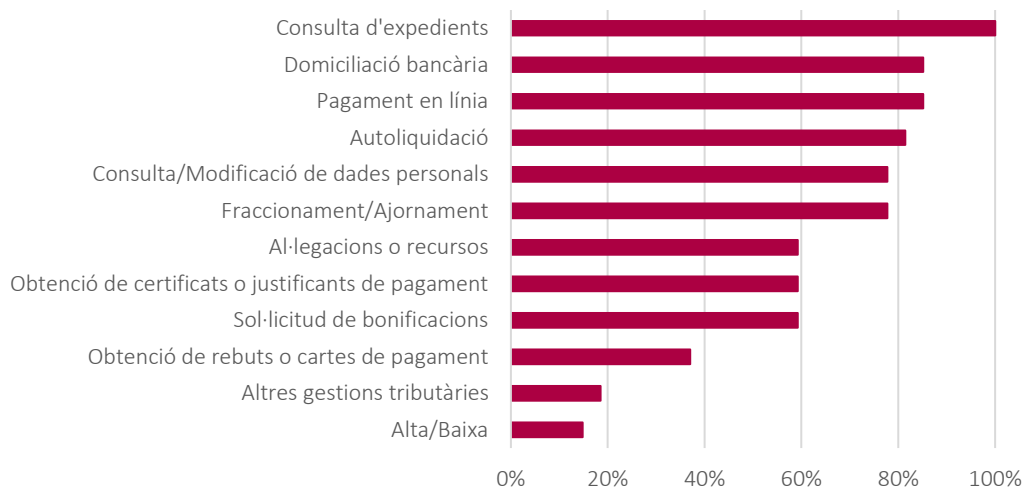
Font: Elaboració pròpia després de consulta directa a les pàgines web

Un total de 27 municipis, que representen el 90% de la mostra, han posat en marxa una oficina virtual amb un catàleg que facilita al contribuent la realització de tràmits de manera electrònica.

Tots els municipis de la mostra disposen d'una seu electrònica habilitada, però resulta important destacar que el 50% d'aquests habilita a més una oficina virtual tributària en la qual es concentren els tràmits en matèria tributària. Aquest portal permet al contribuent fer tràmits i consultes d'una manera més àgil.

Per als ajuntaments que sí que disposen de catàleg de tràmits hem analitzat l'amplitud de aquests prenent com a referència els tràmits que les tres diputacions provincials de la Comunitat Valenciana tenen en les oficines virtuals respectives.

Gràfic 18. Percentatge de municipis fiscalitzats que disposen de cada un dels tràmits

Font: Elaboració pròpia després de consulta directa a les pàgines web

En termes generals, estimem que el catàleg de tràmits electrònic està àmpliament implantat en els municipis de la Comunitat Valenciana, encara que com a punts de millora proposem ampliar el nombre de tràmits que es puga realitzar electrònicament i centralitzar en un únic canal (oficina virtual tributària) tots els tràmits electrònics relacionats amb els tributs a fi de facilitar l'accés i la claredat d'aquests tràmits.

OBJECTIU 5. LA GESTIÓ RECAPTADORA DELS AJUNTAMENTS ACONSEGUEIX LA MILLOR RELACIÓ POSSIBLE ENTRE ELS RESULTATS OBTINGUTS I ELS RECURSOS UTILITZATS PER A ACONSEGUIR-LOS?

Subobjectiu 5.1. L'import liquidat per l'IBI urbà és determinant perquè l'ajuntament aconseguisca un superàvit pressupostari?

Tal com hem assenyalat en l'apartat 1 de l'apèndix 1 d'aquest informe, entre les fonts de finançament local, l'IBI és el principal ingrés tributari i el segon ingrés corrent més rellevant, després de les transferències corrents. Més concretament, els drets reconeguts nets per IBI urbà en l'agregat de la Comunitat Valenciana van representar el 28,6% del total d'ingressos corrents en l'exercici 2022.

Atés el seu elevat pes en l'estructura d'ingressos, l'import liquidat per l'IBI urbà té un paper important en el finançament dels ajuntaments. Els dos factors determinants de la quantia a pagar pel contribuent són el valor cadastral dels immobles (que constitueix la base imposable) i el tipus de gravamen que establisca l'ajuntament, i que ha d'oscil·lar entre el 0,4% i l'1,1%.

La normativa reguladora de l'IBI va introduir una important novetat en 1997: la reducció de la base imposable, aplicable als immobles afectats per processos de revisió de valors. Aquesta reducció decreix en el temps durant un període de deu anys, i augmenta

correlativament la base liquidable, de manera que s'escalona així la incorporació a la tributació dels nous valors cadastrals.

El desenvolupament urbanístic, traduït en un important increment del nombre de béns immobles, i les revisions col·lectives dels valors cadastrals (més del 70% dels immobles del cadastre de 2021 es van revisar en el període 1996-2008) han permés als ajuntaments augmentar significativament la recaptació per l'IBI.

En el període comprés entre 1996 i 2021, el valor cadastral total dels immobles urbans a la Comunitat Valenciana s'ha multiplicat per quatre: el nombre de béns immobles urbans ha augmentat un 65,3% i el valor cadastral mitjà per immoble ha pujat un 145,7%.

Aquests importants creixements en les variables cadastrals no han anat acompanyats d'un descens destacable en el tipus impositiu efectiu. Al contrari, el gravamen va augmentar onze dècimes percentuals entre 1996 (0,68%) i 2006 (0,79%). Des de 2006 fins a 2021, el tipus impositiu s'ha reduït gradualment fins al 0,67%, quasi idèntic al de 1996.

Quadre 25. Principals variables de cadastre i de l'IBI urbà. Total municipis de la Comunitat Valenciana

Variable	1996	2001	2006	2011	2016	2021
Nombre de béns immobles	3.027.517	3.408.506	4.039.086	4.750.467	4.927.153	5.005.176
Valor cadastral: mitjana per immoble (euros)	19.991	26.381	35.517	45.397	48.858	49.118
Valor cadastral: total immobles (milers d'euros)	60.523.361	89.919.528	143.457.761	215.655.248	240.728.426	245.841.763
Antiguitat mitjana des de l'última valoració (anys)	6	6	9	11	15	20
Base imposable (milers d'euros)	58.463.613	87.278.266	138.913.313	208.667.136	231.360.579	233.786.295
Base liquidable (milers d'euros)	58.463.613	77.385.125	113.300.977	175.161.101	220.809.744	232.842.700
Reducció base liquidable (milers d'euros)	0	9.893.142	25.612.336	33.506.035	10.550.835	943.595
Quota íntegra (milers d'euros)	413.563	584.863	910.108	1.300.844	1.612.877	1.585.520
Quota líquida (milers d'euros)	396.506	565.168	891.511	1.280.747	1.530.291	1.564.065
Bonificacions (milers d'euros)	17.057	19.695	18.597	20.097	82.587	21.455
Tipus gravamen	0,71%	0,76%	0,80%	0,74%	0,73%	0,68%
Tipus impositiu efectiu	0,68%	0,73%	0,79%	0,73%	0,69%	0,67%

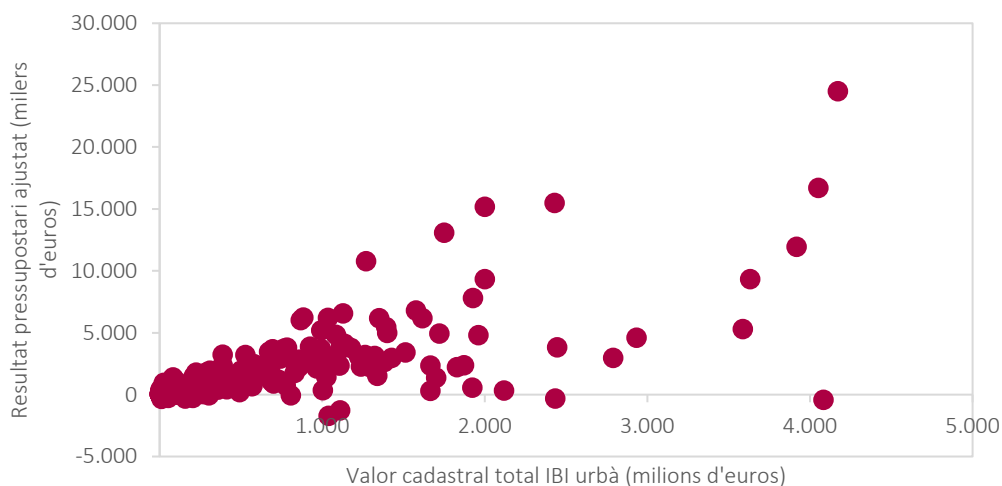
Font: Elaboració pròpia a partir de les estadístiques de la Direcció General del Cadastre

Hem analitzat la possible existència d'una relació lineal entre la suma del valor cadastral de tots els immobles urbans situats en el terme municipal (segons les estadístiques de la Direcció General del Cadastre) amb el resultat pressupostari ajustat de l'ajuntament (segons la liquidació de pressupostos d'entitats locals disponible en la plataforma de rendició de

comptes). Aquesta anàlisi arriba a la pràctica totalitat²⁸ de municipis de la Comunitat Valenciana.

Hi ha una relació notable ($r = 0,76$)²⁹ entre el valor cadastral i el resultat pressupostari ajustat de les entitats locals, la qual cosa suggereix que aquest tribut pot influir en la capacitat dels ajuntaments per a aconseguir un superàvit pressupostari. Aquesta observació no necessàriament implica una causalitat directa entre les dues variables.

Gràfic 19. Relació entre el valor cadastral total per IBI urbà i el resultat pressupostari ajustat. Total municipis de la Comunitat Valenciana. Exercici 2021³⁰

Font: Elaboració pròpia a partir de la liquidació de pressupostos d'entitats locals disponible en la plataforma de rendició de comptes i de les estadístiques de la Direcció General del Cadastre

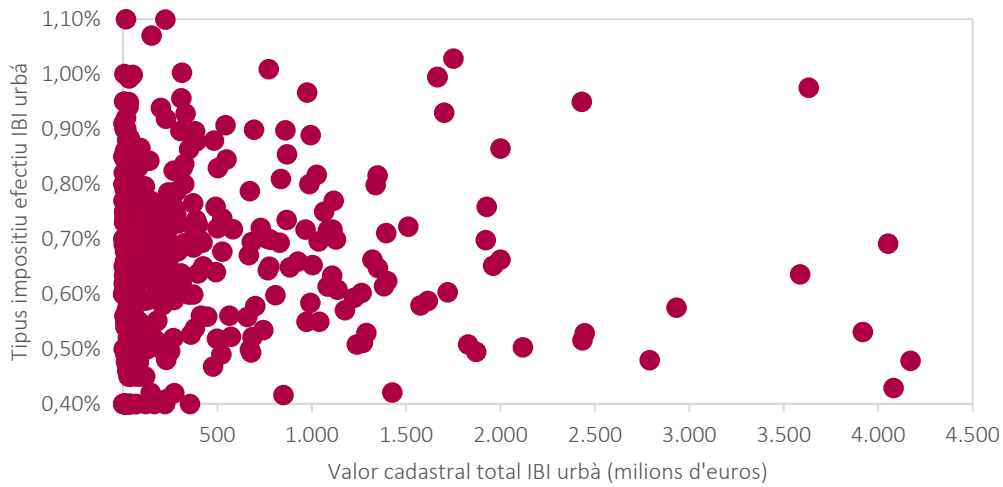
L'anàlisi de correlació entre el valor cadastral total i el tipus impositiu efectiu no proporciona una conclusió definitiva sobre si els ajuntaments en els quals el valor cadastral total és més elevat tendeixen a reduir el gravamen de l'IBI.

²⁸ Hem exclòs de l'anàlisi sis municipis (Alacant, Benidorm, Castelló, Elx, Torrevella i València) perquè els seus valors cadastrals són molt superiors a la resta d'entitats i els hem considerat valors atípics. També hem exclòs els municipis que no havien retut el compte general.

²⁹ Coeficient de correlació lineal de Pearson.

³⁰ Referits a l'exercici 2021, últim any disponible en el moment de fer el nostre treball.

Gràfic 20. Relació entre el valor cadastral total per IBI urbà i el tipus impositiu efectiu. Total municipis de la Comunitat Valenciana. Exercici 2021

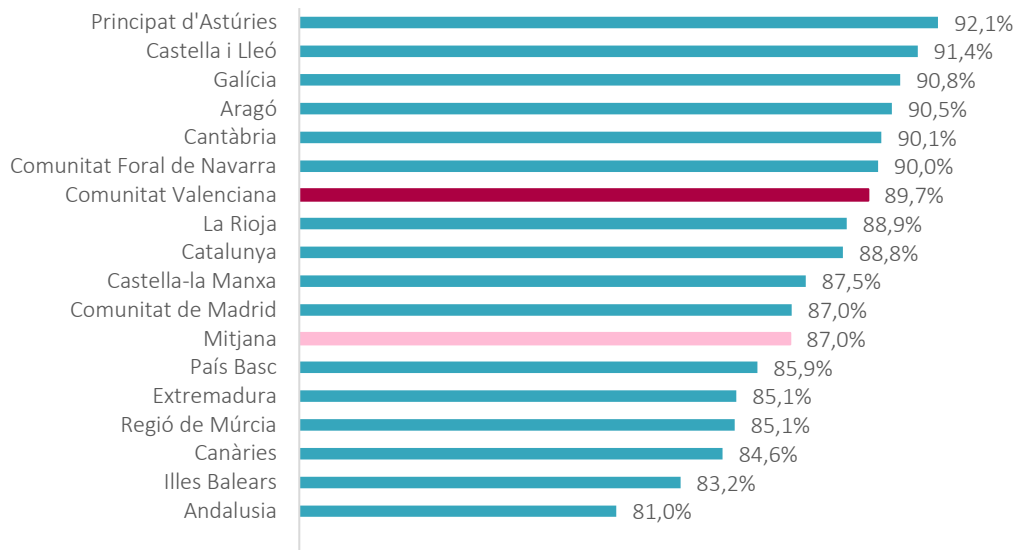
Font: Elaboració pròpia a partir de la liquidació de pressupostos d'entitats locals disponible en la plataforma de rendició de comptes i de les estadístiques de la Direcció General del Cadastre

Subobjectiu 5.2. La liquidació pressupostària dels ajuntaments reflecteix un elevat grau de recaptació dels tributs propis i altres ingressos de dret públic?

El grau de recaptació (quocient entre la recaptació i els drets reconeguts nets segons la liquidació del pressupost d'ingressos) dels tributs propis i altres ingressos de dret públic, per al conjunt de les entitats locals de la Comunitat Valenciana, és del 89,7%, lleugerament superior a la mitjana nacional (87%).

Gràfic 21. Grau de recaptació dels tributs propis de les entitats locals. Per comunitat autònoma. Exercici 2022

Font: Elaboració pròpia a partir de la liquidació de pressupostos d'entitats locals (disponible en la Central d'Informació del Ministeri d'Hisenda)

Subobjectiu 5.3. Els ajuntaments fan una gestió eficaç del deute contret en l'exercici i en els exercicis anteriors?

5.3.1. Segons el compte de recaptació de l'exercici 2022, els ajuntaments de gestió directa aconsegueixen un major percentatge de recaptació en voluntària que les diputacions?

El compte de recaptació (o compte de gestió recaptadora) és un informe que reflecteix el resultat de la gestió i la recaptació. De manera esquemàtica, és un informe que recull, per a un període determinat, l'import pendent a l'inici, els drets contrets o càrrecs, els ingressos o cobraments, les baixes (per anul·lació, prescripció, ajornament o fraccionament...) i l'import pendent al final del període.

Per a homogeneïtzar la informació, hem sol·licitat als municipis fiscalitzats i a les tres diputacions que emplenaren un esquema estandarditzat de compte de recaptació, distingint entre la gestió de la recaptació en període voluntari i la recaptació en període executiu.

Quadre 26. Esquema de compte de recaptació de l'exercici 2022

Recaptació voluntària	
1	Pendent inicial (1/1/2022)
2	Càrrecs de l'exercici
3	Reposició a voluntària (=punt 18)
(1+2+3) = 4	Import total per a gestionar en voluntària
5	Cobraments
6	Cobraments parcials
7	Baixes
8	Pas de voluntària a executiva (=punt 13)
(5+6+7+8) = 9	Import total gestionat en voluntària
(4-9) = 10	Pendent en voluntària a 31/12/2022
Recaptació executiva	
11	Pendent inicial (1/1/2022)
12	Càrrecs externs
13	Pas de voluntària a executiva (=punt 8)
(11+12+13) = 14	Import total per a gestionar en executiva
15	Cobraments
16	Cobraments parcials
17	Baixes
18	Reposició a voluntària (=punt 3)
(15+16+17+18) = 19	Import total gestionat en executiva
(14-19) = 20	Pendent en executiva a 31/12/2022

Font: Elaboració pròpia

Hem realitzat una anàlisi de coherència de la informació subministrada pels municipis fiscalitzats amb les liquidacions del pressupost d'ingressos de l'exercici 2022. Una vegada esmenades les incoherències detectades, hem obtingut els indicadors següents per a valorar l'eficàcia en la gestió en el període voluntari:

- Cobraments en voluntària sobre total a gestionar: quocient entre la suma dels cobraments i els cobraments parcials (punts 5 i 6 de l'esquema anterior) i l'import total a gestionar en voluntària (punt 4).
- Anul·lacions en voluntària sobre total a gestionar: quocient entre les baixes (punt 7) i l'import total a gestionar en voluntària (punt 4).

- Pas a executiva sobre total a gestionar: quocient entre l'import dels rebuts passats de voluntària a executiva (punt 8) i l'import total a gestionar en voluntària (punt 4).
- Pendent a final d'any en voluntària sobre total a gestionar: quocient entre l'import dels rebuts pendents de cobrament en voluntària (punt 9) i l'import total a gestionar en voluntària (punt 4).

La suma dels quatre indicadors dona com a resultat el 100% de l'import total a gestionar en voluntària: com més gran siga el volum de cobraments i menor l'import passat a executiva, més eficaç és la gestió en el període voluntari.

Quadre 27. Compte de recaptació de l'exercici 2022. IBI. Proporció sobre l'import total a gestionar en voluntària

Tram	Cobraments en voluntària	Anul·lacions en voluntària	Pas a executiva	Pendent a final d'any
Menys de 1.000 hab.	81,7%	0,0%	13,0%	5,4%
Entre 1.000 i 15.000 hab.	88,4%	0,5%	6,8%	4,3%
Entre 15.001 i 50.000 hab.	88,4%	0,6%	9,6%	1,4%
Més de 50.000 hab.	86,2%	1,5%	8,9%	3,4%
Total municipis mostra	86,8%	1,2%	8,9%	3,1%
Diputacions	87,3%	1,3%	8,4%	3,0%

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació facilitada pels municipis de la mostra i per les diputacions

En relació amb l'IBI, no hi ha diferències molt significatives en la recaptació en voluntària sobre l'import total a gestionar, excepte per al tram de municipis de menor grandària, entre els quals sí que s'aprecia una menor eficàcia. Entre els trenta municipis fiscalitzats, que realitzen la gestió directa, tan sols ha passat a fase executiva el 8,9% de l'import total a gestionar en voluntària, percentatge lleugerament superior al conjunt de les tres diputacions (8,4%).

La recaptació de l'IVTM és menys eficaç per una qüestió clau en el naixement de l'obligació de pagament: el major dinamisme del cens de vehicles respecte al cens d'immobles. L'elevada taxa de transmissions de vehicles (comparativament parlant amb la d'immobles) incrementa la complexitat de gestionar els padrons, que amb posterioritat comportarà un major nombre d'impagaments.

També un altre motiu diferenciador entre l'IBI i l'IVTM és que el contribuent concedeix un major valor a l'objecte tributari de l'IBI (en la majoria dels casos, el seu habitatge habitual) que a l'objecte tributari de l'IVTM (un vehicle), de tal manera que percep que les conseqüències d'un embargament sobre un bé o un altre no són igual de greus.

Quadre 28. Compte de recaptació de l'exercici 2022. IVTM. Proporció sobre l'import total a gestionar en voluntària

Tram	Cobraments en voluntària	Anul·lacions en voluntària	Pas a executiva	Pendent a final d'any
Menys de 1.000 hab.	81,8%	0,2%	18,0%	0,0%
Entre 1.000 i 15.000 hab.	72,9%	0,5%	19,3%	7,4%
Entre 15.001 i 50.000 hab.	72,8%	1,0%	23,4%	2,9%
Més de 50.000 hab.	71,1%	0,7%	27,7%	0,5%
Total municipis mostra	71,6%	0,8%	26,3%	1,4%
Diputacions	80,5%	2,3%	16,8%	0,4%

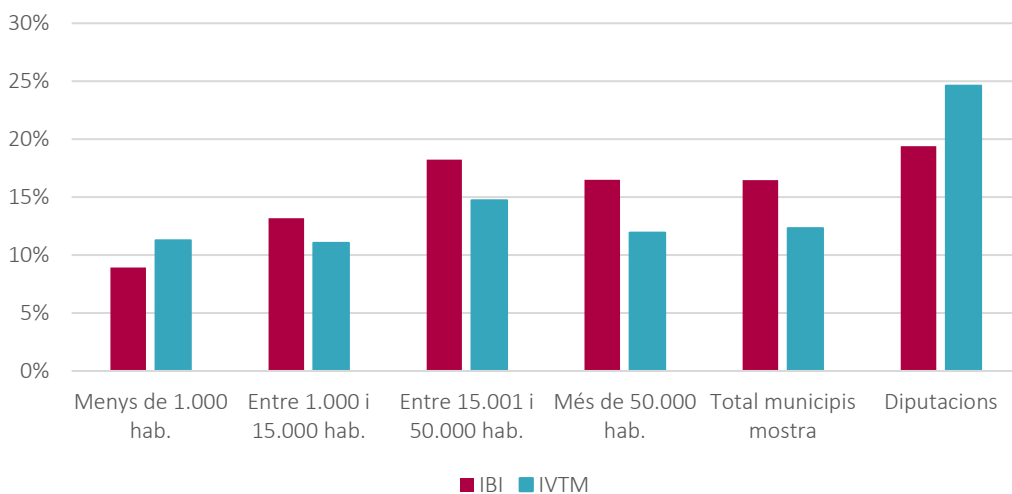
Font: Elaboració pròpia a partir d'informació facilitada pels municipis de la mostra i per les diputacions

En relació amb l'IVTM, sí que hi ha diferències més notables. La proporció del que han cobrat els municipis de gestió directa és quasi nou punts inferior al que han aconseguit les diputacions en conjunt (80,5%), de tal manera que el percentatge dels imports que passen a executiva entre els municipis que gestionen de manera directa representa el 26,3% (davant del 16,8% de les diputacions).

5.3.2. Segons el compte de recaptació de l'exercici 2022, els ajuntaments de gestió directa aconsegueixen un major percentatge de recaptació en executiva que les diputacions?

Per a valorar l'eficàcia en la gestió del deute contret en el període executiu, hem calculat el quocient entre els cobraments en executiva i l'import total a gestionar en executiva.

Gràfic 22. Compte de recaptació de l'exercici 2022. Proporció de cobraments en executiva sobre l'import total a gestionar en executiva

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació facilitada pels municipis de la mostra i per les diputacions

L'eficàcia en executiva de les diputacions és molt superior a la dels municipis de gestió directa, especialment en relació amb l'IVTM, on s'observa una diferència de més de dotze punts percentuals entre el que han cobrat els municipis fiscalitzats (12,3%) respecte al que han cobrat les tres diputacions (24,6%). També hi ha diferències en aquest indicador referit a l'IBI, però de menor quantia.

Novament observem que l'eficàcia dels municipis de menor grandària és sensiblement inferior a l'aconseguida en cas de delegació en la diputació.

5.3.3. Els ajuntaments han aconseguit cobrar la totalitat dels rebuts emesos i les liquidacions practicades en l'exercici 2022?

Per a respondre a aquesta pregunta, hem demanat la informació sobre l'estat dels drets contrets en 2022 en una data de tall determinada (30 de setembre de 2023). El percentatge de recaptació és el resultat de dividir els imports cobrats fins a la data de tall entre la suma de les liquidacions de cobrament directe i els rebuts emesos en l'exercici 2022. Per a avaluar el grau d'eficàcia dels municipis de gestió directa, hem sol·licitat a les tres diputacions provincials la mateixa informació.³¹

De mitjana, els municipis de gestió directa que hem fiscalitzat³² han cobrat el 93,3% dels drets contrets per IBI i el 83,2% dels de l'IVTM, percentatges molt similars a les taxes de cobrament aconseguides per les diputacions en la gestió delegada d'aquests tributs (95,2% i 84,9% respectivament).

³¹ Les diputacions van assenyalar que la informació sol·licitada per la Sindicatura requeria extraccions informàtiques de major complexitat que alentirien el nostre treball i que, alternativament, podrien facilitar-nos la informació sobre la situació del pendent de cobrament al tancament de l'exercici recaptador (aquestes dates són les següents: Alacant, 10 de desembre de 2023; Castelló, 20 de desembre de 2023, i València, 20 de novembre de 2023).

Atés que als municipis de la mostra se'ls va sol·licitar l'estat a 30 de setembre de 2023, per la lògica del transcurs del temps, la taxa de cobrament en executiva segons la informació de les tres diputacions ha de ser relativament superior, perquè han transcorregut aproximadament 60 dies addicionals a la data de tall inicialment prevista.

Aquest desfasament temporal no afecta la taxa de cobrament en període voluntari, perquè segons els calendaris fiscals aquesta fase conclou amb caràcter general abans del 31 de desembre de 2022.

³² Exclòs Cofrents.

Quadre 29. Proporció dels drets contrets per IBI en 2022 que han sigut cobrats a 30 de setembre de 2023

Tram	Cobrament rebuts domiciliats en voluntària	Cobrament rebuts no domiciliats en voluntària	Cobrament rebuts en voluntària	Cobrament rebuts en executiva	Total cobraments
Menys de 1.000 hab.	57,5%	32,3%	89,8%	1,5%	91,4%
Entre 1.000 i 15.000 hab.	66,4%	23,3%	89,7%	3,4%	93,1%
Entre 15.001 i 50.000 hab.	65,2%	24,2%	89,4%	4,7%	94,1%
Més de 50.000 hab.	62,7%	26,1%	88,7%	4,4%	93,1%
Total municipis mostra	63,5%	25,5%	88,9%	4,4%	93,3%
Diputacions	64,8%	25,6%	90,4%	4,8%	95,2%

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació facilitada pels municipis de la mostra i per les diputacions

Quadre 30. Proporció dels drets contrets per IVTM en 2022 que han sigut cobrats a 30 de setembre de 2023

Tram	Cobrament rebuts domiciliats en voluntària	Cobrament rebuts no domiciliats en voluntària	Cobrament rebuts en voluntària	Cobrament rebuts en executiva	Total cobraments
Menys de 1.000 hab.	35,0%	45,5%	80,5%	4,4%	84,9%
Entre 1.000 i 15.000 hab.	44,0%	32,2%	76,2%	6,5%	82,7%
Entre 15.001 i 50.000 hab.	42,6%	32,2%	74,8%	10,3%	85,1%
Més de 50.000 hab.	41,4%	31,7%	73,0%	9,7%	82,7%
Total municipis mostra	41,8%	31,8%	73,6%	9,6%	83,2%
Diputacions	47,0%	34,2%	81,3%	3,6%	84,9%

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació facilitada pels municipis de la mostra i per les diputacions

Si comparem aquestes taxes de cobrament amb les detallades en les qüestions d'auditoria 5.4.1 i 5.4.2, podem concloure que l'èxit en la gestió dels rebuts amb escassa antiguitat (els de l'últim exercici) és molt similar entre els municipis de gestió directa i la gestió que realitzen les diputacions; no obstant això, en analitzar el compte d'un exercici recaptador, que inclou els càrrecs de l'exercici però també el deute contret en exercicis anteriors, hi ha indicis per a pensar que les diputacions gestionen d'una manera més eficaç el deute més antic.

L'eficàcia de la gestió recaptadora té relació amb el grau d'implementació de les mesures analitzades en l'objectiu 4 de la nostra fiscalització. Amb caràcter general, a major grandària, més mesures implementades encaminades a millorar l'eficiència de la gestió. Per exemple, cap dels municipis de menys de 1.000 habitants ha adoptat mesures clau com la bonificació per domiciliació bancària, la subscripció de convenis amb el Registre Mercantil

i de la Propietat, amb el Col·legi de Notaris o amb la Direcció General de Trànsit, o l'aprovació d'un pla d'inspecció.

Un dels factors que poden explicar les diferències notables de l'eficàcia aconseguida per les diputacions respecte, sobretot, dels municipis de menys de 1.000 habitants, és l'ampli nombre d'actuacions que els serveis provincials duen a terme en executiva (derivacions de responsabilitat; processos massius de notificació de diligències d'embargaments; anotació i pròrroques d'ordres d'embargaments de béns; embargaments de sous, comptes corrents i devolucions tributàries; gestió d'abintestats; personació en procediments concursals; processos d'autorització de subhastes...). Finalment, un altre possible factor diferenciador és la proximitat o llunyania de l'ajuntament amb el deutor tributari: podria donar-se el cas que, sobretot en el cas de municipis xicotets, l'Administració local esgote vies no reglades per a saldar els deutes abans d'executar embargaments.

Subobjectiu 5.4. El cost de la prestació del servei de gestió tributària és inferior al cost que suposaria la delegació de competències en la diputació provincial?

Amb caràcter general, els ajuntaments no disposen d'un sistema d'informació de costos sòlid que garantisca una imputació exacta i completa de totes les despeses que incorren en la prestació del servei de gestió tributària.

Aquesta limitació redueix la precisió de l'anàlisi que hem realitzat, que està basat en els costos directes identificats per cada ajuntament i sobre els quals no hem realitzat verificacions addicionals.

Hem estimat quin seria l'import de la taxa que els ajuntaments estarien obligats a satisfer a les diputacions provincials en el cas que els hagueren delegat la totalitat³³ de tributs i altres ingressos públics, sobre la base de les dades contingudes en la liquidació del pressupost de 2022 i segons les tarifes vigents en 2022.

La quota tributària de la prestació del servei de gestió, inspecció i recaptació està regulada en l'ordenança fiscal corresponent de cada diputació. La diputació de València és la que tenia, en 2022, la tarifa més reduïda.

³³ Si bé hem avaluat l'eficàcia de la gestió recaptadora dels dos tributs locals més significatius (IBI i IVTM), no hem pogut realitzar una anàlisi de costos exclusivament sobre aquests tributs ateses les limitacions de la comptabilitat analítica de les entitats locals, que ens ha impedit obtenir informació homogènia per a tots els municipis fiscalitzats sobre costos imputables a aquests dos tributs. En conseqüència, hem optat per estimar el cost de gestionar la totalitat de tributs locals.

Quadre 31. Tarifes per la prestació del servei tributari per les diputacions

Concepte ³⁴	Alacant	Castelló	València
Per la recaptació en voluntària (ingressos de meritació periòdica)	2,2% de la recaptació	2,0% de la recaptació	1,0% de la recaptació
Per la recaptació en voluntària (ingressos de meritació instantània)	2,5% de la recaptació	2,0% de la recaptació	1,0% de la recaptació
Per la recaptació en executiva	L'import equivalent al recàrrec	L'import equivalent al recàrrec	L'import equivalent al recàrrec
Sancions/multes	20% de la sanció recaptada	20% de la sanció recaptada	10% de la sanció recaptada

Font: Ordenances fiscals de les tres diputacions (BOP Alacant 148 de 5 d'agost de 2022, BOP Castelló 114 de 22 de setembre de 2022 i BOP València 139 de 21 de juliol de 2022)

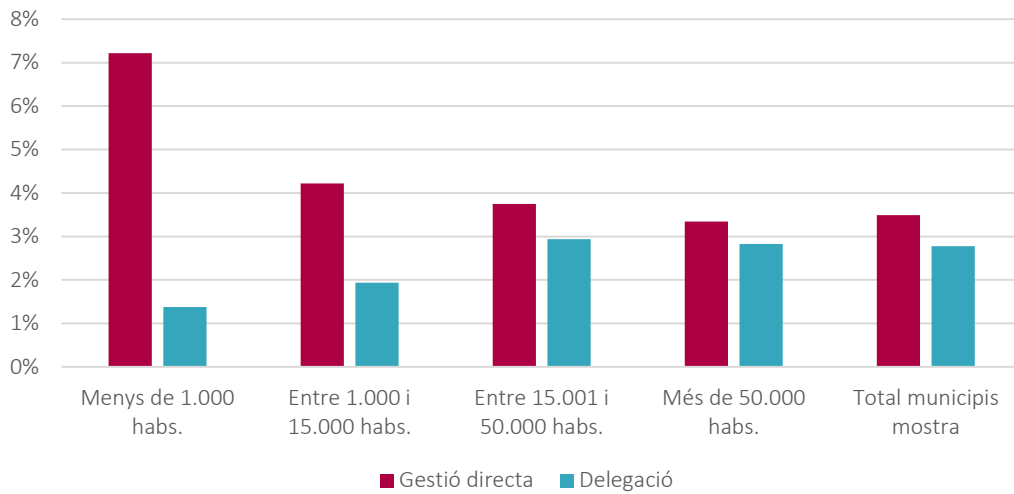
Com a mitjana per als 29³⁵ municipis que hem analitzat, el cost estimat de la delegació representa un 2,8% sobre la recaptació de tots els tributs i altres ingressos de dret públic, mentre que el cost propi informat arriba al 3,5%: a menor grandària del municipi, major diferència entre un cost i l'altre.

³⁴ Hem considerat únicament els conceptes bàsics pels quals es determina l'import de la taxa a cobrar als ajuntaments. En les ordenances també es preveu el cobrament per conceptes menys rellevants i que, al nostre parer, no afectarien significativament els resultats obtinguts (per exemple, el cost del servei de notificació individual de valors cadastrals en processos de revisió o modificació).

³⁵ Hem exclòs Cofrents per un doble motiu: d'una banda, l'entitat no ens ha facilitat informació sobre els costos imputables a la gestió tributària; d'altra banda, la distorsió que suposa que l'ingrés tributari més rellevant siguen els rebuts dels impostos de béns de característiques especials (quatre rebuts amb un valor cadastral molt elevat).

Gràfic 23. Percentatge que representa el cost de la gestió sobre la recaptació dels municipis fiscalitzats. Exercici 2022

Font: Elaboració pròpia a partir dels costos informats per les entitats fiscalitzades (cost propi), de la recaptació de la liquidació del pressupost 2022 i de les ordenances fiscals vigents de les diputacions (cost de la delegació)

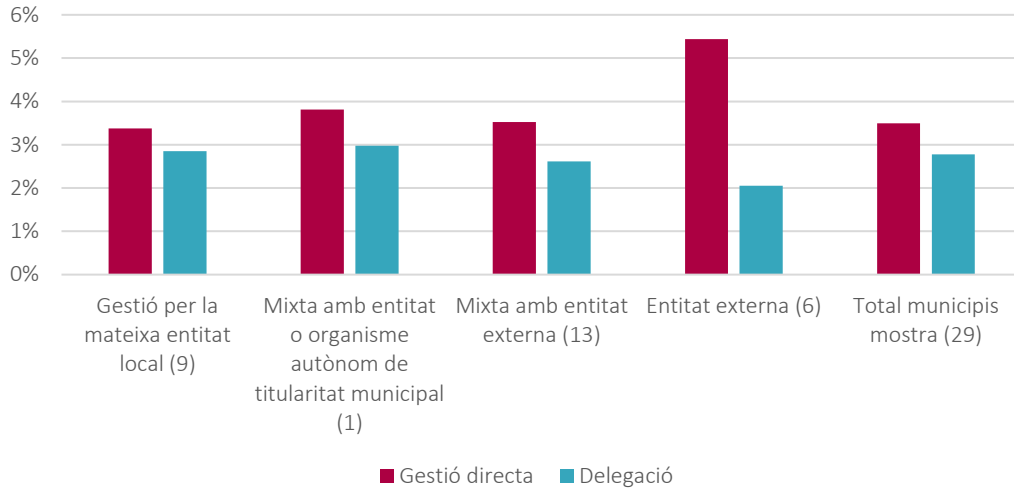
Tal com hem assenyalat en el subobjectiu 4.2, els municipis fiscalitzats utilitzen de manera majoritària serveis externs (principalment respecte a l'actualització i conservació del cadastre immobiliari i la col·laboració en la gestió recaptadora) per a completar totalment o parcialment el procés de gestió tributària, especialment els de menor grandària.

A major nivell d'externalització, el cost de la gestió sobre la recaptació augmenta i major és la diferència respecte al cost estimat de la delegació. És particularment significativa la diferència dels sis municipis, tots de la província de València, que han externalitzat àmpliament el servei en una empresa aliena (amb un cost propi del 5,4%, mentre que el cost estimat que suposaria la delegació en aquesta diputació seria del 2,1%).³⁶

³⁶ Aquest major cost de la gestió en aquests sis municipis està acompanyat, a grans trets, d'una major eficàcia en la gestió recaptadora durant l'exercici 2022 en comparació amb l'aconseguida per la diputació provincial. La recaptació en voluntària de l'IVTM dels sis municipis arriba al 71,9% del volum gestionat, inferior a la mitjana aconseguida per la Diputació de València (75,2%). No obstant això, la recaptació en voluntària de l'IBI dels sis municipis és del 91,8%, superior a la diputació provincial (82,2%). La recaptació en executiva dels sis municipis també aconsegueix proporcions més elevades que la Diputació (en IBI, 20,3% davant del 17,4%, i en IVTM, 23,1% davant del 17,2%).

Gràfic 24. Percentatge que representa el cost de la gestió sobre la recaptació. Per forma de gestió del servei.³⁷ Exercici 2022

Font: Elaboració pròpia a partir dels costos informats per les entitats fiscalitzades (cost propi), de la recaptació de la liquidació del pressupost 2022 i de les ordenances fiscals vigents de les diputacions (cost de la delegació)

Els municipis de menys de 50.000 habitants, especialment els de la província de València i sobretot aquells en els quals el servei el presta una entitat externa, haurien d'elaborar un estudi tecnicoeconòmic per a determinar quin és el cost real de la seua gestió tributària i comparar-lo amb el cost que suposaria la delegació en els serveis de les diputacions provincials. Sobre la base d'aquest estudi detallat, i en compliment del principi general d'eficiència en l'assignació i utilització dels recursos públics, les entitats podrien adoptar la decisió de delegar en la diputació la gestió i recaptació dels tributs, taxes i preus públics.

³⁷ Entre parèntesis, el nombre de municipis fiscalitzats segons forma de gestió. Exclòs Cofrents.

GLOSSARI DE TERMES

Coefficiente de correlació lineal de Pearson: és la mesura específica que quantifica la intensitat de la relació lineal entre dues variables en una anàlisi de correlació. Aquest coeficient se simbolitza amb r .

Cost de la gestió sobre la recaptació: quocient entre els costos imputables a la gestió tributària i el volum anual de recaptació.

Delegació: competències de gestió tributària atribuïdes per les entitats locals a les diputacions provincials. Pot ser una delegació total o parcial. En contraposició al terme de delegació, es troba la gestió directa.

Executiva: gestió recaptadora realitzada en el període executiu.

Fiscalitat: en l'àmbit d'aquesta auditoria, aquest terme es refereix a la capacitat d'una entitat local per a augmentar o disminuir el tipus impositiu efectiu de l'IBI o la tarifa mitjana de l'IVTM, els dos tributs locals objecte de la nostra fiscalització (cap dels dos grava la renda del contribuent sinó la propietat d'un bé).

Gestió directa: gestió tributària duta a terme directament per les entitats locals i els seus organismes autònoms. A l'efecte de la nostra fiscalització, el terme *gestió directa* es refereix a qualsevol modalitat d'exercici de les competències realitzat per les mateixes entitats locals (amb recursos propis o amb entitats col·laboradores). En contraposició al terme de gestió directa es troba la delegació de les competències en la diputació provincial corresponent.

Gestió recaptadora: consisteix en l'exercici de la funció administrativa conduent al cobrament dels deutes i sancions tributàries i altres recursos de naturalesa pública que hagen de satisfer els obligats al pagament (article 2 del Reglament General de Recaptació, aprovat pel Reial Decret 939/2005, de 29 de juliol).

Gestió tributària: en sentit ampli, a l'efecte de la nostra fiscalització, inclou totes les actuacions i procediments relacionats amb la gestió, liquidació, recaptació i inspecció dels tributs locals.

Grau d'autonomia fiscal: resultat del quocient entre els drets reconeguts nets dels tributs locals propis i els drets reconeguts nets dels ingressos no financers. Aquesta ràtio és un indicador de l'estructura dels ingressos: reflecteix el pes que tenen els ingressos per tributs propis respecte del total d'ingressos no financers, i no reflecteix la pressió ni l'esforç fiscal ni el grau de cobertura de les despeses amb tributs propis.

Grau de recaptació: resultat del quocient entre la recaptació i els drets reconeguts nets segons la liquidació del pressupost d'ingressos.

Tipus impositiu efectiu: resultat del quocient entre la suma de les quotes líquides i la suma de les bases liquidables d'un tribut.

Tribut local: prestació pecuniària exigida per una entitat local a conseqüència de la realització del supòsit de fet al qual la llei vincula el deure de contribuir, amb la finalitat primordial d'obtenir els ingressos necessaris per al sosteniment de les despeses públiques. Els tributs es classifiquen en taxes, contribucions especials i impostos.

Voluntària: gestió recaptadora realitzada en el període voluntari.

ÍNDEX D'ABREVIACIONS

AEAT	Agència Estatal d'Administració Tributària
ATV	Agència Tributària Valenciana
CA	Comunitats autònomes
CV	Cavall de vapor
DGT	Direcció General de Trànsit
DRN	Drets reconeguts nets
EL	Entitats locals
FEMP	Federació Espanyola de Municipis i Províncies
FVMP	Federació Valenciana de Municipis i Províncies
GPF-OCEX	Guia pràctica de fiscalització dels òrgans de control extern de les comunitats autònomes
Hab.	Habitants
IAE	Impost sobre activitats econòmiques
IBI	Impost sobre béns immobles
ICIO	Impost sobre construccions, instal·lacions i obres
IIVTNU	Impost sobre l'increment de valor dels terrenys de naturalesa urbana
IRPF	Impost sobre la renda de les persones físiques
IS	Impost sobre societats
ISSAI	<i>International Standards of Supreme Audit Institutions</i> , Normes internacionals de les entitats fiscalitzadores superiors
IVTM	Impost de vehicles de tracció mecànica
LBRL	Llei de Bases de Règim Local
LCI	Llei del Cadastre Immobiliari
LGT	Llei General Tributària

LRHL	Llei Reguladora de les Hisendes Locals
PCT	Prefectura Central de Trànsit
PPP	Pla de pagament personalitzat
URL	<i>Uniform resource locator</i> , localitzador uniforme de recursos, adreça web

ANNEX I

Objectius, subobjectius i criteris d'auditoria

Quadre 1. Objectius, subobjectius i qüestió d'auditoria

Objectius d'auditoria	Subobjectius d'auditoria	Qüestió d'auditoria	Criteris d'auditoria
1. Els ajuntaments han adaptat la normativa estatal de gestió tributària al seu règim d'organització i funcionament intern?	1.1 Els ajuntaments han aprovat una ordenança fiscal general en la qual es regule la gestió, liquidació, inspecció i recaptació dels seus tributs propis?		Proporció de municipis fiscalitzats (30) que tenen ordenança general
	1.2 Els ajuntaments han aprovat una ordenança fiscal que desenvolupe el règim jurídic de l'IBI?		Proporció de municipis fiscalitzats (30) que tenen ordenança de l'IBI
	1.3 Els ajuntaments han aprovat una ordenança fiscal que desenvolupe el règim jurídic de l'IVTM?		Proporció de municipis fiscalitzats (30) que tenen ordenança de l'IVTM
2. Els ajuntaments han exercit la potestat que els atribueix l'LRHL per a graduar la fiscalitat de l'IBI i de l'IVTM?	2.1 Els ajuntaments han incrementat o reduït els tipus màxims o mínims previstos en l'LRHL?	2.1.1 Els ajuntaments han incrementat el tipus de gravamen màxim de l'IBI sobre la base de l'article 72.3 de l'LRHL?	Proporció de tots els municipis de la CV que han incrementat el tipus de gravamen màxim
		2.1.2 Els ajuntaments han reduït el tipus de gravamen mínim de l'IBI sobre la base de l'article 72.5 de l'LRHL?	Proporció de tots els municipis de la CV que han reduït el tipus de gravamen mínim
		2.1.3 Els ajuntaments han establert unes quotes incrementades de l'IVTM?	Proporció de tots els municipis de la CV que han incrementat les quotes
	2.2 Els ajuntaments han regulat bonificacions optatives que preveu l'LRHL?	2.2.1 Els ajuntaments han establert tipus de gravamen diferenciats en l'IBI per als béns immobles que no tinguen un ús residencial?	Proporció de municipis fiscalitzats (30) que han establert tipus de gravamen diferenciats
		2.2.2 Els ajuntaments han establert un gravamen complementari en els béns immobles d'ús residencial que es troben desocupats sobre la base de l'article 72.4 de l'LRHL?	Proporció de municipis fiscalitzats (30) que han establert tipus de gravamen complementari
		2.2.3 Els ajuntaments han establert una bonificació a favor d'immobles urbans situats en nuclis aïllats del municipi sobre la base de l'article 74.1 de l'LRHL?	Proporció de municipis fiscalitzats (30) que han establert la bonificació

Objectius d'auditoria	Subobjectius d'auditoria	Qüestió d'auditoria	Criteris d'auditoria
		2.2.4 Els ajuntaments han establert una bonificació a favor de subjectes passius de l'IBI que tinguen la condició de titulars de família nombrosa sobre la base de l'article 74.4 de l'LRHL?	Proporció de municipis fiscalitzats (30) que han establert la bonificació
		2.2.5 Els ajuntaments han establert una bonificació per als béns immobles en els quals s'hagen instal·lat sistemes per a l'aprofitament tèrmic o elèctric d'energia solar sobre la base de l'article 74.5 de l'LRHL?	Proporció de municipis fiscalitzats (30) que han establert la bonificació
		2.2.6 Els ajuntaments han establert una bonificació per als béns immobles en els quals s'hagen instal·lat sistemes de punts de recàrrega per a vehicles elèctrics sobre la base de l'article 74.7 de l'LRHL?	Proporció de municipis fiscalitzats (30) que han establert la bonificació
		2.2.7 Els ajuntaments han establert una bonificació de l'IVTM segons les característiques dels vehicles i la seua incidència en el medi ambient sobre la base de l'article 95.6 de l'LRHL?	Proporció de municipis fiscalitzats (30) que han establert la bonificació
3. La fiscalitat local a la Comunitat Valenciana difereix significativament de la d'altres territoris?	3.1 El grau d'autonomia fiscal dels ajuntaments de la Comunitat Valenciana és major que el dels d'altres comunitats autònomes?		Grau d'autonomia fiscal de tots els municipis de la CV
	3.2 Els contribuents de la Comunitat Valenciana suporten una fiscalitat superior a la d'altres comunitats autònomes?	3.2.1 El tipus impositiu efectiu de l'IBI a la Comunitat Valenciana és major que el d'altres comunitats autònomes?	Tipus impositiu efectiu IBI de tots els municipis de la CV
		3.2.2 La quota tributària mitjana d'IVTM a la Comunitat Valenciana és major que la d'altres comunitats autònomes?	Quota tributària mitjana IVTM (turismes) de tots els municipis de la CV
4. Els ajuntaments han adoptat mesures encaminades a realitzar una gestió més eficient dels tributs locals?	4.1 Els ajuntaments disposen d'una estructura administrativa pròpia encarregada del servei de gestió tributària?		Proporció de municipis fiscalitzats (30) que disposa d'un servei específic i diferenciat d'altres àrees de gestió
	4.2 Els ajuntaments han externalitzat part del servei en empreses col·laboradores?		Proporció de municipis fiscalitzats (30) que han formalitzat un contracte de prestació de serveis amb tercers

Objectius d'auditoria	Subobjectius d'auditoria	Qüestió d'auditoria	Criteris d'auditoria
	4.3 Els ajuntaments fan una avaluació periòdica dels resultats de la gestió tributària?	4.3.1 Els ajuntaments elaboren una memòria d'activitats sobre gestió dels tributs locals?	Proporció de municipis fiscalitzats (30) que han emés una memòria de gestió
		4.3.2 Si és el cas, la memòria d'activitats descriu indicadors quantitius per a valorar la gestió realitzada i es compara els resultats aconseguits amb els objectius previstos?	Proporció de municipis fiscalitzats (30) que han establert indicadors i objectius
	4.4 Els ajuntaments han previst una exempció en l'IBI si la quota líquida no supera una quantia mínima sobre la base de l'article 62.4 de l'LRHL?		Proporció de municipis fiscalitzats (30) que preveuen una quantia mínima
	4.5 Els ajuntaments permeten l'agrupació en un únic document de cobrament de totes les quotes de l'IBI rústic relatives a un mateix subjecte passiu sobre la base de l'article 77.2 de l'LRHL?		Proporció de municipis fiscalitzats (30) que agrupen quotes en mateix rebut
	4.6 Els ajuntaments han establert una bonificació per als subjectes passius que domicilien el pagament en una entitat financera sobre la base de l'article 9.1 de l'LRHL?		Proporció de municipis fiscalitzats (30) que han establert la bonificació
4.7 Els ajuntaments duen a terme una col·laboració interadministrativa subscriuint convenis amb altres organitzacions?		4.7.1 Els ajuntaments han formalitzat amb la Direcció General de Cadastre un conveni de col·laboració en matèria de gestió cadastral?	Proporció de municipis fiscalitzats (30) que tenen formalitzat un conveni de col·laboració amb la DG de Cadastre
		4.7.2 Els ajuntaments han formalitzat amb el Col·legi de Registradors de la Propietat, Mercantils i de Béns Mobles d'Espanya un conveni de col·laboració que permeti millorar la transmissió electrònica d'informació entre els dos organismes?	Proporció de municipis fiscalitzats (30) que han formalitzat conveni
		4.7.3 Els ajuntaments han formalitzat amb el Col·legi de Notaris de la Comunitat Valenciana un conveni de col·laboració que permeti millorar la transmissió electrònica d'informació entre els dos organismes?	Proporció de municipis fiscalitzats (30) que han formalitzat conveni
		4.7.4 Els ajuntaments han sol·licitat la seua adhesió al conveni subscrit entre la Direcció General de Trànsit i la Federació Espanyola de Municipis i Províncies per a l'intercanvi d'informació?	Proporció de municipis fiscalitzats (30) que han sol·licitat l'adhesió al conveni

Objectius d'auditoria	Subobjectius d'auditoria	Qüestió d'auditoria	Criteris d'auditoria
		4.7.5 Els ajuntaments han formalitzat amb l'AEAT un conveni de col·laboració que permeta millorar la transmissió electrònica d'informació entre els dos organismes?	Proporció de municipis fiscalitzats (30) que han sol·licitat l'adhesió al conveni
		4.7.6 Els ajuntaments han formalitzat amb l'ATV un conveni de col·laboració que permeta millorar la transmissió electrònica d'informació entre els dos organismes?	Proporció de municipis fiscalitzats (30) que han sol·licitat l'adhesió al conveni
	4.8 Els ajuntaments han dissenyat i executat actuacions d'inspecció tributària dels impostos locals?		Proporció de municipis fiscalitzats (30) que disposen d'un pla anual d'inspecció tributària d'impostos locals
	4.9 Els ajuntaments contribueixen a la transparència, el bon govern i l'accés a la informació pública en matèria tributària?	4.9.1 Els ajuntaments tenen exposat en la seua pàgina web el calendari fiscal?	Proporció de municipis fiscalitzats (30) que han publicat el calendari fiscal
		4.9.2 Els ajuntaments disposen d'un servei d'atenció telefònica en matèria de gestió tributària i es publicita en la seua pàgina web?	Proporció de municipis fiscalitzats (30) que tenen un servei d'atenció telefònica
	4.10 Els ajuntaments han previst modalitats alternatives de pagament que faciliten al subjecte passiu el compliment de la seua obligació?	4.10.1 El pagament a través de domiciliació bancària és el mètode predominant?	Proporció de rebuts cobrats pels municipis fiscalitzats (30) a través de domiciliació bancària
		4.10.2 L'ordenança municipal regula l'ajornament fraccionat dels deutes tributaris?	Proporció de municipis fiscalitzats (30) que preveuen ajornament fraccionat
		4.10.3 L'ordenança municipal regula el pla personalitzat de pagament?	Proporció de municipis fiscalitzats (30) que preveuen pla personalitzat de pagament
	4.11 Els ajuntaments han posat en marxa una oficina virtual amb un catàleg complet que facilite al contribuent la realització de tràmits de manera electrònica?		Proporció de municipis fiscalitzats (30) que disposen d'una oficina virtual

Objectius d'auditoria	Subobjectius d'auditoria	Qüestió d'auditoria	Criteris d'auditoria	
5. La gestió recaptadora dels ajuntaments aconseguix la millor relació possible entre els resultats obtinguts i els recursos utilitzats per a aconseguir-los?	5.1 L'import liquidat per l'IBI urbà és determinant perquè l'ajuntament aconseguisca un superàvit pressupostari?		Correlació entre drets liquidats d'IBI urbà, valors cadastrals, tipus impositius i el resultat pressupostari ajustat per a tots els municipis de la CV	
	5.2 La liquidació pressupostària dels ajuntaments reflecteix un elevat grau de recaptació dels tributs propis i altres ingressos de dret públic?		Quocient en la recaptació neta i el total de drets reconeguts nets dels tributs propis per a tots els municipis de la CV	
	5.3 Els ajuntaments fan una gestió eficaç del deute contret en l'exercici i en els exercicis anteriors?	5.3.1 Segons el compte de recaptació de l'exercici 2022, els ajuntaments de gestió directa aconseguixen un major percentatge de recaptació en voluntària que les diputacions?		Percentatge de recaptació en voluntària sobre import total a gestionar en voluntària dels municipis fiscalitzats (30)
		5.3.2 Segons el compte de recaptació de l'exercici 2022, els ajuntaments de gestió directa aconseguixen un major percentatge de recaptació en executiva que les diputacions?		Percentatge de recaptació en executiva sobre import total a gestionar en executiva dels municipis fiscalitzats (30)
5.3.3 Els ajuntaments han aconseguit cobrar la totalitat dels rebuts emesos i les liquidacions practicades en l'exercici 2022?			Percentatge de cobraments sobre total rebuts emesos en 2022 dels municipis fiscalitzats (30)	
	5.4 El cost de la prestació del servei de gestió tributària és inferior al cost que suposaria la delegació de competències en la diputació provincial?		Percentatge que representa el cost de la gestió sobre la recaptació dels municipis fiscalitzats (30)	

TRÀMIT D'AL·LEGACIONS

En compliment de l'article 16 de la Llei de la Generalitat Valenciana 6/1985, d'11 de maig, de Sindicatura de Comptes, i de l'article 55.1.c del Reglament de Règim Interior de la Sindicatura de Comptes, així com de l'acord del Consell d'aquesta institució pel qual va tindre coneixement de l'esborrany de l'informe d'auditoria operativa de la gestió i recaptació dels tributs locals, aquest es va trametre als comptedants per tal que, en el termini concedit, hi formulara al·legacions.

Dins del termini concedit no s'han presentat al·legacions.

APROVACIÓ DE L'INFORME

En compliment de l'article 19.j de la Llei de la Generalitat Valenciana 6/1985, d'11 de maig, de Sindicatura de Comptes, de l'article 55.1.h del seu Reglament de Règim Interior i dels programes anuals d'actuació de 2023 i 2024 d'aquesta institució, el Consell de la Sindicatura de Comptes, en la reunió del dia 10 de maig de 2024, va aprovar aquest informe d'auditoria.

Document sota custòdia en Seu Electrònica

SINDICATURA DE COMPTES DE LA COMUNITAT VALENCIANA

NIF: S9600001C

AO gestió i recaptació tributs locals_2022_val - SEFYCU 5105250

Podeu accedir a aquest document en format PDF-PAdES i comprovar la seua autenticitat en la Seu Electrònica usant el codi CSV següent:

URL (adreça en Internet) de la Seu Electrònica: <https://sindicom.sedipualba.es/>

Codi Segur de Verificació (CSV): KUAA AAPY HF4X ACY9 VYED

En aquesta adreça podeu obtenir més informació tècnica sobre el procés de firma, així com descarregar les firmes i els segells en format XAdES corresponents.

Resum de firmes i/o segells electrònics d'aquest document

Empremta del
document per a la
persona firmant

Text de la firma

Dades addicionals de la firma

Vicent Cucarella Tormo
Síndic Major

Signatura electrònica avançada - ACCV - 13/5/2024 7:29
VICENT CUCARELLA TORMO